Poštnina plačana v gotovini Leto LV. V Ljubljani, v nedelio, dne 18. decembra 1927. Št. 286. Posamezna številka 3 Din

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 50 Din, za inozemstvo 100 D

SLOVENEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp. petit-vrsta mali oglasi po 1·50 in 2 D, večji oglasi nad 45 mm višine po Din 2·50, veliki po 3 in 4 Din, v uredniškem delu vrstica po 10 Din
Pri večjem naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredništva telefon št. 2050, upravništva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6. Čekovni račun: Ljubljana štev. 10.650 in 10.347 za inserate, Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Votlo kričanje.

Demagoštvo je privilegij demokratsko-radičevske koalicije, tako v Belgradu kakor pri nas doma. Ko so se zaznale prve poteze novega ljubljanskega oblastnega proračuna, je že zagnalo njihovo časopisje vik in krik, češ da hočejo klerikalci prebivalstvo odreti. Kaj je na tem?

Novi proračun, kakor ga je predložil oblastni odbor, je znašal 60 milijonov dinarjev dohodkov in ravno toliko izdatkov. Finančni odsek, ki je zaključil včeraj svoje delo, ga je reduciral na 55 milijonov. Izdatki, ki so predvideni v tem proračunu, so deloma neizbežni, z ozirom na posle, ki jih je prenesla država na oblast, to so: bolnišnice, blaznica, dobrodelne ustanove itd., deloma so pa naravnost produktivni, kamor spada velika vsota za popravo cest, za povzdigo kmetijstva (10 milijonov!), za socialno skrbstvo, za šolstvo (za podpore za zidanje šol in za stavbo univerze sta predvidena dva milijona Din).

Jasno je, da je treba denarnih sredstev, če se hoče zopet nadaljevati plodonosno delo bivšega deželnega odbora in s tem dvigniti naše gospodarstvo. Oblasti je na razpolago 25 milijonov dinarjev iz državnega proračuna za posle, ki jih prevzame od države. Ostanek pa mora kriti z lastnimi dohodki in novimi davčnimi viri. **Bodi ugotovljeno, da se na direktne davke ne bo naložil vinar doklade,** izvzemši akcijskih družb, ki so pa s proslulim § 82. fin. zakona za leto 1927.-28. dobile poseben privilegij, tako da naši cestni odbori niso smeli naložiti nanje več kakor 25% doklade. **Večina davščin, ki se uvedejo, je prostovoljnih.** Kdor ne bo hotel, mu jih tudi ne bo treba plačati. Tako taksa na **javne plesne prireditve,** ki so se silno razpasle in ki pri njih ljudje razsipajo denar kar na debelo. Prostovoljna je tudi taksa na **obisk barov po 24. uri in kavaren po eni uri ponoči.** Prostovoljna je tudi 100% **doklada na trošarino na vino,** ki znese pri domačih vinih 35 par, pri tujih 70 par od litra. Enako je z **doklado na trošarino na žganje.** Žganjepitje se je pri nas po vojni, ko je bilo že skoraj zginilo, silno razpaslo in njegove posledice za ljudsko zdravje so naravnost katastrofalne Če prodajo samo v ljubljanski oblasti veletrži s špiritom na leto 80 vagonov (800.000 litrov) čistega špirita za izdelavo »jeruša« in drugih sličnih strupov, je to najtehtnejši dokaz, kako nujen je boj proti temu strupu, ki polni naše jetnišnice, bolnice in blaznice. Boj proti žganjepitju bi morale vse stranke brez demagoštva solidarno voditi. Tako pa vidimo, kako se seljaško-demokratska koalicija igra z najnižjimi instinkti in ji je ljudsko zdravje deveta briga!

Davek na **motorna vozila** se bo gibal v skromnih mejah (1 milijon Din) in je upravičen, ker zlasti težki avtomobili silno kvarijo ceste, bo pa tudi avtomobilistom v korist, ker je izrecno določeno, da se bo stekal v fond za gradbo in popravo cest, iz katerega misli oblast, če bo to tehnično izvedljivo, že letos zgraditi cest za 20 milijonov dinarjev. Da se krije še ostali deficit, je predviden še **davek na potrošnjo premoga,** ki je tako nizko odmerjen, da ga posamezno gospodinjstvo ali podjetje ne bo skoraj nič občutilo. Vendar pa bo baš s tem davkom omogočeno, da bo oblast uvedla stanovanjsko akcijo zlasti tudi po industrijskih krajih.

Kritja za te nujne izdatke, če hočemo, da naša samouprava ne bo samo na papirju, ampak da bo res delala ljudstvu v korist, ni bilo mogoče najti drugače, kakor na ta način Letos spomladi so zahtevali nasprotniki, naj zahteva oblast bivše deželne doklade. Te bi znesle pa komaj 12 milijonov dinarjev, dočim je sedaj država z uvedbo o prenosu poslov na samouprave, zagotovila dohodek 26 milijonov dinarjev. Prvotno se je mislilo, da bo država odstopila realne davke, zemljarino in hišni davek. Ker se pa baš sedaj dela na izenačenje davkov, bi vsota, ki bi jo imela dobiti oblast, visela popolnoma v zraku, ker se pričakuje, da se bo zemljarina znižala, kar je nujno zlasti v Sloveniji, kjer je pretirana.

Finančni uspeh teh novih davkov je seveda deloma nesiguren. Ker je gotovo, da bo konzum špirita padel z ozirom na višjo ceno. Baš to je pa nameravano z doklado na državno trošarino.

Tudi izdatki niso še ustaljeni in je gotovo, da se bodo povečali, če oblast prevzame nekatere posle, ki jih ji država še ni izročila. Želeti bi bilo zlasti, da bi oblast prevzela tudi vodne zgradbe (osuševanje ljubljanskega barja, gradba vodovodov, regulacija manjših vod, razna osuševalna dela) in pa uravnavo hudournikov, ki so deloma tudi po naši lastni krivdi zaradi pretiranega izsekavanja gozdov v zadnjih letih povzročila toliko škode. Dalje je pospeševanje obrti možno le, ako se vodi od tam, kjer so lokalne razmere bolj znane kakor pa v oddaljenem Belgradu. Vse to bo zopet stalo mnogo denarja.

Bodi tudi še povdarjeno, da gre tukaj za dajatve, **ki ne bodo šle v Belgrad, ampak ostale doma.** Če bo oblast gradila ceste, visoke stavbe, pomagala pri zgradbi hiš itd., bodo vse to dela, pri katerih bo zaposlenih na stotine sedaj brezposelnih. In če se bo s smotreno akcijo — po vzgledu Avstrije, Češke in drugih držav — pomnožila naša kmetijska produkcija po množini in kakovosti, bo to uspeh, ki ga ne bo deležen samo kmet, ampak tudi obrtnik in trgovec, ker se bo povečala kupovna zmožnost širših ljudskih plastij.

Trezna razsodnost našega ljudstva bo ob produktivnem delu naše oblastne skupščine oblastnega odbora tem temeljiteje spoznala vso ničevost vpitja naših nasprotnikov.

Proslava kraljevega rojstnega dne v Belgradu.

v Belgrad, 17. dec. (Tel. »Slov.«) V prestolnici se je danes na slovesen način proslavil rojstni dan kralja Aleksandra. V vseh cerkvah so se vršile svečane službe božje. V katoliški cerkvi se je vršila slovesna služba božja ob 9. Opravil jo je belgrajski nadškof dr. Rodič. Vlado je zastopal minister za socialno politiko dr. Gosar, dalje so bili navzočni papeški nuncij msgr Pellegrinetti, diplomati in zastopniki javnih oblasti.

Ob 11 se je vršila slovesna služba božja v saborni cerkvi, kjer se je zbral celokupni diplomatski zbor. Službo božjo je opravil patriarh, ki je imel na kralja sledeč nagovor:

»Gospodar in kralj!

Tudi letos proslavljamo Tvoj rojstni dan, ki je zapisan v knjigi Gospodovi kot blagoslov za našo domovino in vsakega državljana.

Tudi jaz Te radi tega pozdravljam v imenu svete naše cerkve, v imenu vseh naših pripadnikov kakor tudi ostalih naših sodržavljanov.

Pozdravljam Te, gospodar, in prosim Gospoda, da Ti naj podari um, dobro voljo in dobro srce v vseh trenutkih življenja, ki niso enaki, nekaj je mirnih, nekaj nemirnih.

Mi vsi imamo razlog, da radostno pozdravljamo današnji dan, ker nam Gospod daje veliko milost, da smo se pod Tvojo vlado zedinili in da v skupnosti živimo. Naj Ti je radi tega srečen rojstni dan, gospodar, da bi jih še mnogo dočakal. Naj Te spremlja blagoslov Gospodov!«

Naš finančni minister dr. Markovič, ki se v finančnih zadevah naše države mudi v inozemstvu.

Italijanski apetit ni pojenjal.

Točke za sporazum so narastle že na deset. — Stara pesem o prvenstvu na Balkanu in Adriji. — Grški zunanji minister gre vendarle v Rim.

(Telefonsko poročilo »Slovenčevega« dopisnika.)

v Pariz, 17. dec. »Giornale d Italia« postavlja deset zahtev za sporazum s Francijo. V Parizu jih ostro odklanjajo, levičarski tisk pa jih odpravlja ironično. Sauerwein izjavlja v »Matinu«, da bi se italijanska zahteva glede njenega prednostnega položaja v Sredozemskem morju lahko izpolnila, če bi imela samo geografičen pomen, politično pa bi se morala natančno precizirati. Listi izjavljajo, da so razgovori, dokler so se omejevali na splošnosti, potekali proti pričakovanju dobro, ko pa se je bilo dotakniti političnih realitet, je tempo postal počasnejši. Italijanski dopisnik lista »Information« poroča, da ni dvomiti o oficielnem značaju pogojev, ki jih stavlja »Giornale d Italia«. Pet od teh desetih zahtev je absolutno nesprejemljivih, namreč: zahtevamo posebne pravice za italijanske koloniste v Tunisu, v katerih vidijo italijanski poskus položiti roko na eno najbogatejših francoskih kolonij, dalje poprava meje v severni Afriki na korist Tripolisa, priznanje prednostnega položaja Italije na Balkanu, ukinjenje asilnega prava za italijanske politične begunce in odrekanje posebnega režima na korist Italijanov, naseljenih v Franciji. Tudi zahteva, da se Italiji prepusti mandat in kolonija kot naseljevalno ozemlje za prebitek italijanskega prebivalstva, se odklanja, ker se tiče mednarodne politike. Samo v vprašanju italijanske soudeležbe v tangerski coni bi bila Francija morda pripravljena h koncesijam.

Mussolini pomirjuje Albance z žitom.

v Rim, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Uradni korespondenčni biro »Stefani« razglaša: »Z ozirom na žalostne razmere, v katerih se nahaja prebivalstvo severne Albanije radi slabe žetve in raznih vpadov ter draginje, je sklenil Mussolini odposlati v okraj Skader večjo množino živil, katere naj italijanski Rdeči križ brezplačno razdeli. Prva pošiljatev 300 ton je že odposlana iz luke Sv. Ivan Meduanski.«

Rim potrjuje, da pride tja grški minister.

v Rim, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Kljub demantiju, v katerem je grško zunanje ministrstvo zanikalo vesti grških listov o odhodu zunanjega ministra v Rim, se tu ta vest potrjuje. Grški zunanji minister Mihalokopulos ima dospeti prihodnje dni v Rim, da naveže z italijansko vlado pogajanja v svrho sklenitve razsodiščne in varnostne pogodbe med Italijo in Grčijo.

Kaj je z novo palačo društva narodov.

v Ženeva, 17. dec. V ponedeljek se sestane komisija petorice za novo zgradbo palače Društva narodov. Ta seja se pričakuje z veliko napetostjo. Kakor se govori, je odločitev dejansko že toliko kot padla, in sicer kot žrtev še davno neizvršenega francosko-italijanskega pomirjenja.

V Kantonu leže mrliči kar na cestah.

v Pariz, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Iz Šanghaja se poroča o žalostnem položaju v Kantonu. Nacionalistične vojaške oblasti razglašajo, da so našle na sovjetskem konzulatu topove, municijo in številno propagandno literaturo. Osebje konzulata je še zaprto. Število v Kantonu umorjenih komunistov se suče okrog dva tisoč. Včeraj so ustrelili pet ruskih agitatorjev in vozili njihova trupla po ulicah, dočim so pustili trupla drugih komunistov ležati na ulicah kot ostrašilno sredstvo drugim. — »Lokalanzeiger« poroča iz Pekinga, da je bilo poleg omenjenih petih ruskih agitatorjev obsojenih nadaljnjih 13 Rusov na smrt. Na morišče so jih peljali skozi razburjeno množico na vozovih. Nadalje poroča, da je bilo med nemiri razdejanih okrog tisoč hiš, katerih vrednost se ceni na 22 milijonov dolarjev. V Kantonu se še vedno nahajajo mrtva trupla na cestah. Scene opustošenja so nepopisne.

v London, 17. dec. (Tel. »Slov.«) V Kantonu nadaljujejo nankinške čete svojo kazensko postopanje proti komunistom. Ustrelili so tudi večje število komunističnih žensk, in sicer je dal general povelje, da vojaki napadejo vse ženske in da brez nadaljnje preiskave ustrelijo vse one, ki so si dale ostriči lase. — Komandant komunističnih čet, ki so bile pregnane iz Kantona, napoveduje protiofenzivo proti kantonskim četam, ki so sedaj zasedle Kanton.

Briand referira o Kitajski.

v Pariz, 17. dec. (Tel. »Slov.«) V današnjem ministrskem svetu je poročal Briand o stanju zunanjih stvari. Posebno obširno je govoril o dogodkih na Kitajskem ter je sporočil kabinetu vse zadnje uradne brzojavke iz Kantona. Minister Saraud je poročal o svojih prizadevanjih za pomoč oškodovancem vsled poplave v Alžiru.

Sovjete skrbi Kitajska.

v Moskva, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Dogodki na Kitajskem so povzročili močno vznemirjenje, dasi smatrajo politični krogi, da bo kitajska revolucija vseeno napredovala. Čičerin je v svoji noti, s katero odgovarja na ukinjenje odnošajev, izjavil, da sovjetska vlada nikdar ni priznala tako zvane nacionalne vlade.

Sporazum med Prago in Vatikanom gotov!

v Rim, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Razgovori, ki so se v zadnjih mesecih vršili med Sv. Stolico in Češkoslovaško republiko v Rimu, so bili danes uspešno končani s parafiranjem modusa vivendi. Parafirala sta ga za Vatikan Borgognin Duca, za Češkoslovaško pa izredni pooblaščeni minister dr. Krofta. Pred enim tednom sta bili izmenjeni pojasnilni noti. Modus vivendi bo stopil v veljavo na ta način, da se bo po obojestranski končni odobritvi objavil v enako glaseči se izmenjavi not med češkoslovaškim zunanjim ministrom in kardinalom državnim tajnikom.

O podrobnosti modusa vivendi diskretno molčijo. Oficijelno se izjavljajo, da so s tem odstranjene med sv. Stolico in Češkoslovaško obstoječe težkoče, posebno tiste, ki so nastale pred približno dvema letoma. Na ta način obnovljeni dobri odnošaji med Vatikanom in Češkoslovaško so bili potem dokumentirani s privatno avdijenco, ki jo je sv. Oče danes dovolil pooblaščenemu ministru dr. Krofti skupno z dr. Rostocilom.

Madjarski minister debatira z Vatikanom.

v Budimpešta, 17. dec. (Tel. »Slov.) Danes se poroča uradno, da se je madjarski prosvetni minister grof Klebelsberg razgovarjal v Rimu s kardinalom državnim tajnikom Gasparijem in novim madjarskim primasom Szeredyiem. V informiranih krogih vladne stranke se izjavlja, da se je grof Klebelsberg pritoževal v Vatikanu, ker je imenoval Szeredyia za primasa brez vprašanja madjarske vlade, in da je stavil tudi predloge, da se ta »neprijazni« akt »popravi«. Čuje se, da se je grof Klebelsberg tudi informiral o političnih namenih, ki jih je imela Sv. Stolica s tem imenovanjem. Szeredy je splošno znan kot radikalni legitimist, kakor se sploh benediktinski red, kateremu pripada, močno eksponira za Habsburžane.

Tudi Voldemarasa sprejemajo tisoči.

v Kovno, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Danes je iz Pariza dospel semkaj Voldemaras. Na kolodvoru ga je pričakovala večtisočglava množica. Častniki so ga dvignili na ramena Litvanske vojaške oblasti nameravajo prirediti o priliki obletnice litvanskega vojaškega puča velike slovesnosti.

Sneženi zameti.

r Belgrad, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Danes je v Belgradu zapadel velik sneg. Po poročilih iz notranjosti države so povsod veliki snežni zameti, radi česar je promet na mnogih progah zelo otežkočen. Vlaki prihajajo v Belgrad z velikimi zamudami.

Kumanudi odpotuje v Zagreb.

r Belgrad, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Prosvetni minister dr. Kumanudi bo prihodnji teden odpotoval v Zagreb, da bo pregledal delovanje tamošnjega vseučilišča.

Spremembe v atašejski službi.

r Belgrad, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Naš vojni ataše v Parizu je določen, da vrši dolžnosti atašeja v Londonu. Poljska vlada je dala agrement, da naš vojni ataše v Budimpešti izvršuje posle atašeja v Varšavi.

Bratianu pravi, da izgredi niso bili senzacija.

v **Bukarešt**, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Parlamentarna skupina kmetske stranke, ki je pod vodstvom dr. Lupa in ki spada k vladni koaliciji, je imela včeraj zvečer posvetovanje, da prouči dogodke v Velikem Varadinu in Kološu. Poslanci te stranke so izjavili dr. Lupu, da z ukrepi vlade niso zadovoljni in da zahtevajo najmanj demisijo Tartaresca, če bi pa ta ne hotel odstopiti, so pozvali dr. Lupa, da se umakne iz vlade. Nato je imel danes Tartarescu razgovor z notranjim ministrom Duco. Parlamentarna skupina kmetske stranke, ki je bila dosedaj del vladne večine, se je sedaj konstituirala kot samostojna skupina. — Ministrski predsednik Vintila Bratianu je izjavil pred poslanci večine, da so izgredi v Kološu in v Velikem Varadinu vredni obžalovanja, ne smejo se pa naložiti v breme vladi, temveč jih je pripisati samo razmeram. Pokojni ministrski predsednik Joan Bratianu je že dovolil študentovski kongres in odredil vse za to potrebne ukrepe. Vintila Bratianu je še izjavil, da ne odobrava izgredov, da pa se mora obenem nastopiti proti pretirani kampanji inozemskih listov.

Z anglikanskim molitvenikom še ni pri kraju.

v **London**, 17. dec. (Tel. »Slov.«) V ponedeljek se sestanejo škofje, da se posvetujejo: 1. ali naj novi molitvenik stopi v veljavo tudi brez odobrenja parlamenta, 2. ali naj se iz njega odstranijo vse določbe o zadnji večerji, ki spominjajo na rimsko cerkev, in se molitvenik potem še enkrat predloži parlamentu, in 3. ali naj se sploh nič ne stori. Če potrdijo prvo vprašanje, bi odgovoril parlament s takojšnjo ločitvijo države in cerkve. Sedanje stanje, v katerem k Rimu nagibajoči se duhovni postopajo samostojno, protestantski pa se držijo starega molitvenika, se ne more vzdržati dalje.

Lloyd George hoče voditi rudarje.

v **London**, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Lloyd George je izjavil v govoru pred rudarskimi delegati v Cardiffu, da je pripravljen voditi rudarje v boju za vzpostavitev sedemurnega delavnika.

Kmalu bo završal volivni boj.

v **London**, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Vodja konservativcev lord Salisbury je na nekem shodu napovedal, da je kmalu pričakovati novih volitev.

Poincareju so proračun malo spremenili.

v **Pariz**, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Finančna komisija senata je imela danes popoldne še eno sejo, da čuje Poincarejevo poročilo. Prvo posvetovanje o proračunu v komisiji je končano že pred nekaterimi dnevi ter je danes bilo tudi razdeljeno poročilo poročevalca Cherona. Komisija je na strani dohodkov zmanjšala proračun parlamenta za 63 milijonov, na drugi strani pa je pri izdatkih omejila kredite za 229 milijonov. Prebitek proračuna, ki je znašal po sklepu parlamenta 52 milijonov, se je s tem povišal na 218 milijonov.

Grki dobijo zgornjo zbornico.

v **Atene**, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Vlada je predložila parlamentu načrt zakona o ustanovitvi zgornje zbornice, ki naj ima 120 članov. Od teh naj bi jih narod izvolil direktno 90, stanovska zastopstva 20, parlament pa 10.

9 poslancev izročenih sodišču radi Macedonije.

v **Atene**, 17. dec. (Tel. »Slov.«) V nočni seji je parlament izročil sodišču izmed desetih komunističnih poslancev devet, ki so obdolženi, da so po naročilu Moskve delovali za avtonomijo Macedonije in grške Tracije.

Tudi Madjari elektrificirajo železnice.

v **Budimpešta**, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Povsem na tihem je bila včeraj podpisana pogodba za ustanovitev velike madjarske elektrarne, katere glavna naloga bi bila ta, da preskrbi električno strujo za madjarski del železniške proge Budimpešta—Dunaj, ki naj se elektrificira, ter strujo za mesta, ki leže ob tej progi. Financiranje elektrarne, ki se postavi v Banhidi, se izvrši potom najetja posojila na Angleškem v višini 2,500.000 do 2 milijona 750.000 funtov, ki se mobilizira za 60 odst. v gotovini, za 40 odst. pa potom dobave strojev za elektrarno. Posojilo bo meseca januarja emitiral koncern Waldhal.

Dečji internat pogorel.

v **London**, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Danes je v Quebecu pogorel velik dečji internat. Mnogo dečkov je bilo ranjenih, ker požarna bramba ni mogla porabiti vodovoda, ki je zmrznil.

Potres v Švabskih Alpah — brez škode.

v **Stuttgart**, 17. dec. (Tel. »Slov.«) V Švabskih Alpah so čutili včeraj opoldne močen potresni sunek, kateremu so sledili trije slabejši. Ljudje so v strahu bežali iz hiš, vendar ni bilo nobene škode.

Tedenski pregled

Notranja politika.

Narodna skupščina je soglasno sprejela zakon o zrakoplovstvu. — V finančnem odboru je posl. Smodej podal izjavo za neokrnjeno slovensko univerzo. — V davčnem odboru je posl. Pušenjak govoril proti obremenjevanju občin z davčnimi posli. — Minister za socijalno politiko dr. Gosar je dovolil mariborski mestni občini iz tostvarnega vladnega fonda za zgradbo delavskih stanovanj dva milijona dinarjev pod pogojem, da doda v isti namen občina sama istotoliko.

Ljubljanska oblastna skupščina se je 14. t. m. sešla na drugo zasedanje. Soglasno je sprejela predlog za izpopolnitev slovenske univerze in za zgradbo lastne vseučiliške palače. V ta namen je v oblastnem proračunu kot prvi prispevek določen znesek en milijon dinarjev. — Oblastni proračun za l. 1928. znaša 60,438.575 Din stroškov in ravno toliko dohodkov. Stroški so v glavnem razdeljeni sledeče: splošna oblastna uprava 2,991.000 Din; deželna kultura 9,719.400; javna dela in deželno imetje 12,729.000; obrt in trgovina 925 tisoč; zdravstvo in socialno skrbstvo 28 mil. 874.175; prosveta 2,500.000; dolgovi 1,500.000; razni stroški in prorač. rezerva 1,200.000 Din.

Za kritje teh stroškov določa državni proračun približno 25 milijonov dinarjev; ostalo se bo pokrilo z naslednjimi davščinami: 25 odstotno oblastno doklado k državnemu davku na dobiček družb, zavezanih javnemu polaganju računov, ki se odmerja po bilanci; s 50 odstotnim pribitkom na državno takso od vstopnic za kinematografske predstave; z oblastno davščino na nočni obisk javnih zabavišč in okrepčevališč; z oblastno takso na javne plesne prireditve; z oblastno doklado k državni trošarini na opojne pijače; z oblastno takso na motorna vozila; z oblastno takso na produkcijo premoga.

Zunanja politika.

Vsa diplomacija je napeto pričakovala, ali bo morska kača z imenom **francosko-italijanski** spor in Briand-Mussolini se, se ne sestaneta, prišla do kakega konca; vsaj takega kot poljsko-litovski spor, da je nezadovoljstvo sicer ostalo, a tudi sablja v nožnici. Italijanski tisk je postavil konkretne zahteve: Francija mora priznati Italiji prednost na Balkanu in Adriji; Francija se naj odreče podpori Jugoslaviji; naj dovoli v Tunisu Italijanom nekako sovlado in naj spremeni protifašistovsko politiko. Z drugimi besedami: Naj pusti vsem italijanskim aspiracijam svobodno pot. Sestanek Briand-Mussolini bi bil pod takimi pogoji naravno brezuspešen, ker nobeden od državnikov ne bi spremenil svojega stališča. Briand je zavzel taktiko čakanja, da se na italijanski strani ohladi vročina in da Italija sama spozna, da sebe precenjujejo in da tudi v Angliji nima take podpore, kot si domišljuje. Mesto sestanka je došlo — do Mussolinijevega govora. Vse je dobro; tudi jugoslovansko-francoska pogodba; ravnovesje in mir! Mussolini je res uradno govoril; a tudi v tej lastnosti je bil včasih bolj bojevit. Proti celotnemu evropskemu mišljenju tudi fašizem ne more z glavo skozi zid in ostalo je vse pri starem! Tudi **novi razgovori z Madjari** situacije ne morejo spremeniti.

Francoska diplomacija je pa na drugi strani neumorno na delu, da se na Balkanu odstrani oglje, ki bi ga mogel razpihavati fašizem. Gre za končno odstranitev sporov z Bolgarijo in Grčijo. V tej zvezi se je mnogo govorilo o upravnih reformah v Macedoniji in modifikaciji naših zahtev do solunskega pristanišča.

Amerika gre neizprosno naprej; te dni je bil sprejet predlog o gradnji novih bojnih ladij, ki je presenetil celo tiste, ki verujejo v mož Unije in ki so se že udali v usodo, da nad obubožano Evropo triumfira dolarska Amerika.

Rusko-angleško nasprotstvo se je preje poostrilo kot omililo. Litvinov se je že v Ženevi pritoževal, da je Chamberlain mrzel kot led. Da se ni mogel stajati sedaj, ko so boljševiki poskušali **z novo revolucijo na Kitajskem** in seveda propadli, je jasno. Amerika je pa tudi boljševikom dobro odgovorila; internirala je njihovo trgovsko delegacijo!

Neposredno ob meji države imamo zaznamovati: **romunski nemiri** so prenehali; **bolgarska vlada** je malo v krizi, ker ni dobila v Ženevi posojila; **Grčijo** preplavlja ameriški dolar!

Kako je z oblast. davkom na avtomobile. - Neutemeljna demagogija SDS.

Koj ko je bil predložen oblastni proračun, je zagnal SDS tisk krik o uničevanju avtomobilizma. Vse njegove tozadevne navedbe so pa prav demagoške in netočne. Taksa se ne bo računala po konjskih silah, ampak po ameriškem načinu z ozirom na težo. Tako bo znašala za motorna kolesa, ki doslej niso nič plačevala, 50—250 Din, za tovorne avtomobile 500—1500, za tovorne s polnogumijastimi kolesi (ti namreč bolj kvarijo ceste) dvakratni znesek, za osebne vozove lažje 300—400 Din, za največje luksuzne pa ca. 1000 Din. Ta obremenitev gotovo ni pretirana. Način izračunavanja in pobiranja takse bo določil oblastni odbor sporazumno z zastopniki avto- in motokluba. Vsi zunanji vozovi (brez razlike) bodo plačevali malenkostno takso 10 Din. Če voz menja lastnika, se taksa plača samo enkrat letno. Poleg tega se bo taksa pobirala še v četrletnih obrokih in torej le ne bo tako, kakor vpije SDSarski tisk.

Idealna diktatura, ki je ostala - sen.

v **Monakovo**, 17. dec. (Tel. »Slov.«) V odboru, ki je preiskoval dogodke pri Hitlerjevem puču, poroča poslanec Högner o diktaturnih načrtih Ludendorffa in Hitlerja: Iz zaplenjenih listin sledi, da so nameravali postaviti državno diktaturo z Ludendorffom na čelu in z generalom Lossowom kot državnim ministrom. Tudi Hitler bi imel stopiti v vlado. Hoteli so zasesti vsa javna poslopja, redakcije listov in tiskarne. Kdor bi se upiral, bi imel biti takoj ustreljen. Seznam onih oseb, ki bi se imele odstraniti, je bil že pripravljen. Nova uprava države pod diktaturo Ludendorffa in Hitlerja predstavlja krvoločen dokument. Za nič manj, kakor štirideset, razmeroma brezpomembnih političnih pregreškov je bila določena smrtna kazen. Vsi moški in ženske od 16. do 50. leta bi bili dolžni upravljati javno ljudsko službo. Vse zveze delodajalcev in delojemalcev so hoteli razpustiti, zapleniti vse premoženje židov ter zapreti banke in borze. Odredbe diktature bi imele stopiti v veljavo prvi dan po revoluciji. Poročilo pravi dalje, da so se aktivni častniki brambe udeleževali pri izdaji orožja bojnim četam.

Tudi Nemčija se oborožuje.

v **Berlin**, 17. dec. (Tel. »Slov.«) Gradbeni načrt vodstva mornarice se nanaša na čas 12 do 15 let. V tem času se imajo poleg štirih majhnih križark, ki so se že začele graditi, in torpedovk, ki so tudi že v delu, zgraditi štiri oklopne ladje. Versaillska mirovna pogodba pa dovoljuje šest ladij po 10.000 ton, kakršne hočejo sedaj zgraditi. Po versaillski mirovni pogodbi pa je dovoljeno tako majhno stanje moštva, da se ne more graditi več kakor štiri do šest oklopnih ladij.

Vprašanje zapiranja in odpiranja trgovin.

Kakor poročajo iz Belgrada, je izzvalo vprašanje zapiranja in odpiranja obratov in vprašanje delovnega časa v posameznih obratih zanimanje pri vseh delodajalcih v državi. Kakor smo že poročali, je minister za socialno politiko dr. Gosar za mesto Belgrad prenesel svojo kompetenco, ki mu je dana po zakonu o zaščiti delavcev na belgrajsko mestno upravo, dokler ne bo uveljavljena uredba, ki bo veljala za vso državo in ki se bo nanašala na vprašanje zapiranja in odpiranja obratov, kakor tudi na vprašanje delovnega časa. Dalje je minister za socialno politiko prenesel svojo kompetenco v tem vprašanju na vse velike župane v državi. V zvezi s tem se je vršila v upravi mesta Belgrada skupna konferenca delodajalskih in delavskih zbornic. Ta konferenca pa je bila odgodena na prošnjo delodajalskih delegatov, da bi ti mogli zavzeti svoje stališče v tem vprašanju. V obrtniški zbornici v Belgradu (tu imajo namreč obrtniki, trgovci in industrijci svoje ločene zbornice), so imeli delodajalski delegati konferenco, na kateri so izdelali načrt pravilnika, po katerem se bo zahtevalo od mestne uprave v Belgradu, da zavzame stališče delodajalcev, ki je v glavnem povdarjeno v stališču, da se delovni čas delavcev v podjetjih loči od vprašanja odpiranja in zapiranja obratov. Z druge strani pa delegati delavskih zbornic vztrajajo na tem, da se veže vprašanje odpiranja in zapiranja obratov z vprašanjem delovnega časa. Ker se bodo delodajalci tudi v ostalih pokrajinah postavili najbrže tudi na stališče belgrajskih delodajalcev, se utegne stvar razviti v večje vprašanje.

V lokalu, v katerem ni „Slovenca“, tudi ni mesta za našega človeka. Zahtevajte „Slovenca“ povsod.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

priporoča:

Radio. Osnovni pojmi o radiotehniki s 214 slikami k besedilu. Spisal prof. Leop. Andrée. Broš. Din 60, vez. Din 76.

Praktična perspektiva. Spisal inž. arh. Rado Kregar. Cena 43 Din.

Parni stroj in parna turbina. Knjiga za strojnike in obratovodje. — Spisal inž. Gvidon Gulič. Vez 80 Din.

Parni kotel. Navodila kurjačem, posestnikom parnih kotlov in delovodjem. Spisal inž. Gvidon Gulič. Vez. 30 Din.

Ojačen beton. Učna knjiga za stavbne šole in za stavbne obrtnike. Spisal inž. Jaroslav Foerster. Cena 12 Din.

Veliko skioptično predavanje

o Egiptu, Sinaju in Palestini bo danes ob 5. uri popoldne v veliki dvorani „UNIONA“

Volneno blago

in galanterijo priporoča po najnižjih cenah trgovina **I. Podboj** (nasproti cerkve sv. Petra).

Ribje olje

sveže norveško, dobite v drogeriji A. Kanc sinova, Židovska ulica 1.

Smučarske čevlje

ročno izdelane, točno po norveških pravilih nudi po

Din 390·-

„VOIKA“ Ljubljana Po povzetju Din 20·— več

Neugajajoče se zamenja ali vrne denar

Zobozdravnik

Med. Univ. Dr. Ciril Cirman

se je preselil na **Miklošičevo cesto št. 18. I. desno**

in ordinira od 10. — 12. dopoldne in od 2. — 6. popoldne.

Najugodnejši nakup

oblačil lastnega izdelka nudi **tvrdka JOS. ROJINA, Ljubljana**

Foto aparate

in potrebščine po nizkih cenah v zalogi drogerija **A. Kanc sinova** Ljubljana, Židovska ul. 1.

Darila za Božič in Novo leto

po znižanih cenah: **rokavice, nogavice, žepni robci, kravate, fino damsko triko perilo, dišeča mila, torbice, čipke — pri**

Josip Petelinc, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Najnovejša moda **Poudre Mon Parfum Bourlois – Paris**

Turške srečke in Srečke italijan. rdečega križa

kupuje **Banka Pehani & Ko., Ljubljana,** Miklošičeva cesta 20.

Oglejte si ravnokar došlo **božično zbirko** najnovejših knjig v knjigarni **Ig. Kleinmayr & Fed. Bamberg** Ljubljana, Miklošičeva cesta.

Prepričajte se, da kupite najceneje **zimske suknje** dolge in kratke pri **Fran Lukič, Stritarjeva 9.**

Vse beži

pred bacili, temi zločestimi povzročitelji vsake bolezni. Nevarnost preti našim dragim na vseh straneh. Modra gospodinja se trudi, da obdrži svoj dom v čistoči. — Lysoform vrši svojo dolžnost. — Lysoform je edino močno desinfekcijsko sredstvo prijetnega duha, ki ne maže.

Predmeti za vsakdanjo vporabo naj se čistijo v raztopini Lysoforma: pod, kadi, odvodne cevi. To Vam ukazuje ljubezen nasproti rodbini.

Navodila pri vsaki steklenici. Dobiva se povsod.

Lysoform SNAŽNOST ZDRAVJE ŽIVLJENJE

Albanija, majhna, a nevarna soseda

Jabolko razdora imenujejo politiki to deželico, kjer Adrija obliva Balkan. Imajo prav. Že v starem veku so se zanjo tepli Rimljani, v srednjem veku je bila deželica zdaj pod srbsko, zdaj pod bolgarsko, zdaj pod carigrajsko oblastjo. Osvobodilno gibanje v letih 1443 do 1468 je združeno z glasovitim imenom Skanderbega, a od 1479 so tu zopet Turski gospodarji. V 19. stoletju se vrše na novo poskusi s

samostojnostjo. 7. marca 1914 imamo tu komedijo z znanim princom Wiedom, ko je s tem Nemčija mislila, da je zavarovan njen interes ob Adriji. Toda princ Wied je le kratko dobo vladal; v letih 1916—18 so deželo zasedli Avstrijci, nato pa Italijani do leta 1920. Sedaj jo vlada Ahmed beg Zogu, ki so mu dali naslov »rešitelja domovine«.

Revolucije in upori so na dnevnem redu. Če bi šlo le za notranje gibanje, bi nas albanske razmere zanimale le kot kroniste. Toda Albanija razburja Balkan v zunanji politiki. Vanjo se je vsedla Italija, sklenila z njo dve važni pogodbi, naselila tam svoje vojaštvo in pretvorila državico v svojo podružnico. Albanija naj ji služi za skakalno desko na Balkan in garancijo neomejenega gospodstva na Adriji; pri vsem tem še kot jabolko razdora v svoji pohlepnosti po Balkanu.

Čitateljem »Slovenca« bomo gotovo ustregli, če jim predočimo sliko naše nemirne sosede, njene voditelje, gospodarsko in politično moč. Prosvetnim, političnim tečajem in vzgoji pa je s tem na razpolago dragocen pripomoček.

* * *

Kakšna je slika Albanije?

Majhna je ta dežela, 27.500 km²; prebivalcev ima okoli 800.000. Mesta niso velika, Korča šteje 25.500 prebivalcev, Skader 21 tisoč in 500, Tirana 14.400 itd., pristanišče Drač niti 5000. Albanija je večinoma gorata, rekli bi, gorati zahodni rob Balkanskega polotoka. Reke tečejo vzporedno, vsaka dolina je zase, zato se nikdar ni mogla razviti močna centralna vlada, in se tudi ne bo, če bo Albanija samostojna. Treba je višje sile. In ta sila bi morala naravne zaklade dvigniti, gozdarstvo urediti, zamočvirjene doline izsušiti in jih spremeniti v rodoviten svet, rudarstvo dvigniti — železo je v Albaniji, premog, baker, petrolej — prometna sredstva pomnožiti itd. Za vsakega mejaša bi bila taka Albanija dragocen dodatek. In lega njena: Za Italijo stopnja na Balkan za Jugoslavijo (in posebej za Južno Srbijo) izhod na morje. In Otrantska cesta je tam spodaj.

V zadnjih dveh letih je bila Albanija precej mirna, in takoj so se pokazali začetki

Beg Libohova,
albanski vojaški ataše v Rimu.

gospodarskega napredka. Za poznavalca Albanije je že tolkač kamnov ob cesti nekaj novega. Prvič po vojski popravljajo sedaj ceste in gradijo celo nove. Od avgusta 1926 se lahko pelješ od Korče do Drača skoz vso Albanijo. Sicer cesta še ni čisto izgrajena, a tukaj je. Tudi cesta od severa proti jugu od Skadra do Valone je sedaj boljša. Nadaljnje ceste so v načrtu v gorskih pokrajinah, tri pota naj vežejo Skader z jugoslovansko mejo. Gradba cest naleti povsod na velike težkoče, albanski delavec je zelo priden a popolnoma manjka strokovno izvežbanega nadzorstvenega osobja

Albanija je dobila sedaj tudi svojo prvo železnico, 37 km dolgo enotirno in ozkotirno progo Drač—Tirana. Vozi 35 minut in bo pomenila za avtomobilni promet hudo konkurenco. Sedaj bodo začeli graditi progo Drač—Korča in progo Skader—Valona.

Od drugih javnih del je omembe vredno pravkar začeto osuševanje obrežnih ravnin, tudi okolice Skadrskega jezera. Stavbna obrt se začenja polagoma dvigati. V Tirani gradijo nekaj javnih poslopij (vojašnic in ministrstev); doslej stanuje večina albanskih ura-

Ahmed Zogu,
predsednik albanske republike.

dov v privatnih hišah. Vsa stavbna dela v deželi vodi šest nemških inženerjev. Njih delo je zelo težko in trudapolno in ne dobi zmeraj primernega priznanja. Sedaj mislijo na vpeljavo električne luči v mestih. Koncesija v Draču je že oddana neki češki tvrdki za 120.000 zlatih frankov. Razpisani sta pa koncesiji za Tirano in Skader vsaka 300.000 zlatih frankov.

Albansko kmetijstvo je nekaj časa sem podrejeno ogrskemu organizatorju Weissbeckerju. Še do današnjega dne so delali na polju z najprimitivnejšim lesenim plugom, traktorjev ne poznajo. Weissbecker je na državnih posestvih uredil več vzorčnih kmetij in drevesnic. Da se bo pa dalo kaj dobrega doseči, bi se morale prej agrarne razmere temeljito modernizirati. V Albaniji vlada še zmeraj najstrožji fevdalizem. Kmetje morajo oddati 40% pičlega dohodka lastniku, 10% pa državi. Davki kmetov se brezobzirno pobirajo dočim se veleposestnikom iz protekcijskih vzrokov popustili v zadnjih letih 3 da 4 milijone zlatih frankov. V Skadru je najela pravkar neka francoska družba več posestev za dobo 20 let.

Albansko rokodelstvo je danes še prav tako preprosto kakor za časa Turkov pred 30 leti; posebno opaziš to pri kovačih. Nekoliko bolj moderni so čevljarji in krojači. Za inozemske delavce v Albaniji ni prostora, ker živi Albanec bolj skromno. Izhaja s 30 zlatimi centimi na dan in dobi za ta denar svoj koruzni kruh, ovčji sir in še malo rakije; drugega pa ne potrebuje.

Preidemo na industrijo in rudarstvo. Vsa javna dela finansira z italijanskim kapitalom ustanovljena »družba za gospodarski razvoj Albanije«, imenuje se »Svea«. Albanski vladi mora dobaviti ta družba glavnico v znesku 50 milijonov zl. frankov. Amortizacijski načrt se glasi, da bo morala odplačati za ta

Ilias beg Vrioni,
albanski zunanji minister.

znesek Albanija tekom 40 let z obrestmi in amortizacijskimi kvotami 200 milijonov zlatih frankov. Italijanska skupina pa niti na to ne misli, da bi albanski vladi posodila lastno glavnico. Poskuša s pomočjo državne banke iztisniti najprvo iz Albancev njih denar, da ga da potem zopet Albaniji na razpolago. V Italiji ležeče zlato kritje za glavnico državne banke znaša samo eno tretjino tako da se v obilni meri lahko dela s papirnim denarjem. A od Albanca, ki je že po naravi nezaupen, kaj težko dobiš denar, posebno od kmeta ne. Samo trgovci v mestih delajo z bankovci. Javne blagajne morajo izmenjavo izvršiti. (Ni čudno, sicer bi bilo nezaupanje v papirni de-

Tirana, prestolica predsednika.

nar še večje.) Od skupne vsote 200 do 300 milijonov zlatih frankov, ki se efektivno v Albaniji nahajajo, je odteklo doslej v Italijo potom državne banke okoli 50 milijonov.

Uvozna trgovina je ovirana po izredno visoki carini. Za 1 kg surovega masla znaša n. pr. uvozna carina 5 zlatih frankov. Pa tudi visoka carina pasivnosti albanske trgovine ni mogla zmanjšati. Lani je znašal izvoz 12 milijonov zlatih frankov, uvoz 25 miljonov; pasivnost se je od 5 in pol miljonov zlatih frankov v letu 1925 dvignila lani na 13 miljonov. Trgovska bilanca je pa potvorjena v prilog Italiji; večina blaga na primer, ki gre v tranzitnem prometu iz Nemčije v Albanijo preko Italije, je zapisana pri Italiji. Da svojo trgovsko bilanco nekoliko olepšajo, so zapisali lani Albanci v uvoz tudi 42.411 kg gladilnikov in 8005 kg (natančno!) strojev za striženie las. V resnici pa ni v vsej Albaniji niti 300 gla-

Ugo Sola,
italijanski zastopnik v Albaniji.

dilnikov in tudi ne 300 strižnih strojev. Polovica vsega albanskega izvoza gre v Italijo; jajec in žita vsakega za 1,100.000 zl. frankov.

Gospodarski položaj Albanije je danes tak da moramo podjetja resno svariti pred investicijo večje glavnice. Obrestovanje je komaj tako kot v ostali Evropi, riziko pa neprimerno večji kakor kjerkoli drugje. Z uspehom delajo lahko samo Italijani, ker imajo politično zaslombo (čeprav prisiljeno).

Albanski denar.

Albanec pozna še od turških časov sem samo zlato valuto in papirnatega denarja ne mara, pa naj bo te ali one vrste. Ko je prišla med vojsko avstrijska papirna krona v Albanijo so se je znali Albanci hitro znebiti in so lepo pospravili dvanajst milijonov srebrnih kron, ki so jih polagoma prinesle avstrijske čete tja dol. Na ta način se je zgodilo, da je postala avstrijska srebrna krona, ki je prišla doma v Avstriji popolnoma iz prometa, v Albaniji splošno plačilno sredstvo in da je kot tako ostala do današnjih dni. Njeno razmerje do napoleondorja (20 zlatih frankov je 45 : 1, to se pravi: 45 kron je 20 zlatih frankov. Albanija ni imela do leta 1925 nobene oficielne vrednote; to leto je sprejela zlati frank, kar je isto kot švicarski frank. S tem je podano tudi razmerje krone do švicarskega franka.

Pod zaščito Zveze narodov je nastala na koncu leta 1925. Albanska Narodna banka. Njen duševni povzročitelj je bil Holandec Hunger ki je že v juniju 1923 svetoval Zvezi narodov ustanovitev emisijske banke za Albanijo. na podlagi skušenj, ki si jih je tam pridobil. Načrt je pa napravil Albert Janssen, ravnatelj Belgijske Narodne banke. Anglija in Francija sta pozitivno odklonili vsako soudeležbo. Albanija sama je udeležena pri Narodni banki z 49 odstotki, Italija s 25. Jugoslavija z 10, ostalo pride na Švico in Belgijo. Zveza narodov je na to poverila italijanski bančni skupini vodstvo banke. Glavni sedež je v Tirani sedež upravnega sveta je pa v Rimu. Delovanje banke se je pričelo 1. januarja 1926. Sredi marca 1926 se je končno izvršila emisija albanskega papir. denarja. Glasom pravil so izdali bankovce po 5, 20 in 100 zlatih frankov. Napis in označka vrednosti sta v albanskem in italijanskem jeziku. Od zlatih novcev so nakovali doslej samo majhno število novcev po 100 frankov, s podobo predsednika. Navadno nosijo te novce ženske kot okrasek, in jih zato ni skoraj nič v prometu. Kovanje novcev po 20 frankov se je tudi že začelo. Za drobiž služi lek, iz niklja, s sliko Aleksandra Velikega: ima vrednost starega turškega pijastra = 20 centimov; 5 lekov je torej 1 zlati frank. V prometu so še novci po pol in četrt leka, torej po 10 in po 5 švicarskih centimov.

Doslej je vpeljan albanski papirni denar na borzah v Milanu in Trstu. Razen glavnega zavoda v Tirani je samo še ena podružnica v Draču; hočejo pa vpeljati podružnice v vseh večjih krajih Albanije. Dalje obstoji od leta 1925 naprej v Skadru Srbsko-albanska banka, in v zadnjem času v Draču tudi podružnica Atenske banke. Z vladnim sklepom od 30. oktobra 1926 se je odredila tudi ustanovitev Albanske agrarne banke, s kapitalom 10 milijonov zlatih frankov.

———

Stari tič.

Paul Keller. — J. Pucelj.

Stari Tič je bil krčmar ob ogljarski cesti. V starem času je bila ogljarska cesta življenja polna pot; prihajali so vozovi globoko iz dežele gori, da bi dobili v gorovju oglja, in noben voznik ni pozabil pogasiti svoje žeje v samotno ležeči gostilni ob cesti. Novi čas je prinesel železnice in velike državne ceste in stara deželna cesta je zasamevala. Z njo bi bila zasamevala tudi krčma, če bi krčmar, stari Tič, sam ne imel dovolj privlačne sile, da privabi goste iz okrog ležečih sel, ki pa ležijo vsa po pol do eno celo uro daleč. Za zaslužek staremu ni bilo; kmetija, ki jo je obdeloval, ga je bogato hranila; bilo mu je bolj za druščino in predvsem za vsakovrstne burke, ki jih je lahko igral svojim gostom.

Ta mož ni v vsem svojem življenju o ničemur bolj resno razmišljal kakor o burkastih šalah. Lahko bi mu rekli pesnik burk. Če je kot kmet koračal za svojim plugom, je bil njegov obraz resen in zamišljen. in opazil si, kako so za ščitkom njegove kape delale misli. Tedaj je koval načrte, kako bi zaigral kako burko najsibo Petru ali Pavlu, briču ali županu in ti načrti so bili pogosto zelo zapletene. resnično strategične naloge; zakaj bil je kot lisjak preveč poznan, da se ne bi bili pazili pred njim vsi kalini.

Stari Tič je bil v vojski z vso okolico. Bila pa je vesela vojska. in da bi kaj več dosegel kakor krohot, ni bilo staremu Tiču mar. Tič je ostal do svoje visoke starosti enfant terrible; in njegova mala ženica, ki je tiho, mično in fino hodila zraven njega ni ves svoj živ dan prišla ven iz zmajevanja z glavo nad svojim možem.

Mnogo burk Tičevih je bilo čudovito otročjih. Nekoč — Tič je bil takrat že šestdeset let star — se je ustavil pri njem pošten krojaček. Krojač je fino in prilično nosil za ušesa par novih čevljev, je postavil čevlje v kot in se vsedel k mizi. Pripovedoval je, da se jutri poroči in si je zato v mestu kupil te lepe čevljze iz jelenjega usnja. Njegova nevesta je iz boljše družine, bo prinesla celo dve beli posteljni preobleki s seboj v zakon. Medtem ko je krojač še čebrnjal in se zabaval z malo gospo Tičevo, je šel Tič ven, prišel spet noter in si je dal, ne da bi kaj zbodlo v oči opravka s poročnimi čevlji krojačevimi. Dva dni pozneje je zaupala mlada krojačeva žena v sosedni vasi svoji prijateljici jokaje, da se je v svojem možu strahovito prevarala. Da je nečeden, da si ni niti pred svojo svatbo umil nog. Njene dragocene bele preobleke so popolnoma uničene. Kako nesrečna žena je.

Ko je Tič to slišal, je rekel: »Dosti dobrih šal je na svetu; izmed vseh najlepše pa se dajo napraviti s sajami od borovine.« Pol škatlje jih je bil stresel krojaču v vsak čevelj.

Zvečer pa istega dne, ko je Tič gledal skozi svoje okno kakor lisjak iz svoje luknje, je zagledal od daleč sem prihajati krojača in takoj je slutil, da bo hud obračun. Mahoma je začel delovati stroj za burke v njegovi glavi, in ko je krojač pihajoč od jeze prišel, je bil Tič oborožen.

Pustil je, da je najprej počrnjeni zakonec dal duška svoji jezi in bolesti, potem je zmajal z glavo in rekel z milo resnobo:

»Ne vem, zakaj pridete ravno k meni. Vendar ni na svetu bolj ničvredne žlote kakor so čevljarski pobje. in jaz bi stavil, da ste svoje čevlje kupili od čevljarja.«

Krojaču je vzšla nova luč.

»Seveda.« je kričal presenečen; »oni falotje so morali biti. Eden se je smejal, ko sem slučajno pripovedoval o belih preoblekah. No, ne vzemite mi tega za hudo, gospod Tič!«

Gospod Tič je rekel velikodušno, ne, on ne vzame za hudo in je povabil krojača na zastonjsko pijačo. Ko je ta tako sedel in prisegal da gre jutri v mesto in pobije do smrti čevljarske pobe, pade njegov pogled na mizo zraven. Na mizi je ležala flavta. S flavtami je pa čisto nekaj posebnega. Od sto ljudi, ki vidijo kje ležati tako okrogel, mehkoglasen instrument, jih pride devetindevetdeset v izkušnjavo, da bi enkrat zapiskali vanj. Tako tudi krojač. Ko je Tič še pripovedoval, da je stvar na dražbi poceni dobil se je krojač že spravil nad flavto in vprašal hamljasto in radovedno:

»Kako pa se to naredi?«

Tič potisne sam krojaču flavto pred obraz, ga pouči, kako naj vse zaklopke naenkrat odpre in reče potem:

»No pihnite zdaj iz vseh moči tu zgoraj v trobilec!«

Krojač gre globoko po sapo in pihne. Tedaj zaraja oblak borovih saj okrog njega in ga izpremeni v zamorca.

Izven sebe od srda udare krojač s flavto

Dnevne novice

KOLEDAR.

Nedelja 18. decembra, 4. adventna. Od dne 1. januarja je poteklo 250 dni, do 31. decembra je še 13 dni. Gracijan, Teotim, Bazilijan.

Ponedeljek 19. decembra: Vladimir, Nemezij, Favsta, Darij, Urban.

Dunajska vremenska napoved za 18. december: Manj oblačno, hud mraz.

* * *

★ **Proslava kraljevega rojstnega dne.** Včeraj je vsa naša država slavila rojstni dan svojega najvišjega poglavarja. Kakor vsako leto, se je tudi letos proslavil rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra I. v Sloveniji prav svečano. Tako v Ljubljani, kakor tudi v Mariboru, Celju in po vseh večjih krajih Slovenije so se vršile slovesne službe božje, katerim so prisostvovali zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Na vseh javnih ter mnogih privatnih poslopjih so bile izobešene zastave. Delo v vseh državnih uradih je ta dan počivalo. Snoči je vojaška garnizija v Ljubljani v proslavo kraljevega rojstnega dne priredila po mestu obhod z godbo in bakljado. Sprevoda se je udeležilo številno občinstvo, ki je živahno manifestiralo svojo vdanost kralju in dinastiji.

★ **Imenovanje.** Za šefa davčnega okrajnega oblastva v Radovljici je imenovan g. Anton Leskovec, finančni tajnik v Mariboru.

★ **Božične počitnice.** Iz pisarne velikega župana mariborske oblasti se javlja, da začno božične počitnice dne 24. decembra 1927 in trajajo do vštetega 2. januarja 1928.

★ **Himen.** Poročil se je g. dr. med. Stanko Tavčar, zdravnik v Ljubljani, z gdčno Miro Birolla, hčerko industrijalca iz Zagorja ob Savi.

★ **Zgodovinski dnevi.** 17. december: 1888 se je rodil drugi sin kralja Petra, naš kralj Aleksander I. — 1778 se je rodil angleški kemik Humphry Davy. — 1809 se je rodil geolog Wolfgang Sartorius v. Walterhausen. — 1835 se je rodil naravoslovec Aleksander Agassiz. — 1840 se je rodil skladatelj Hermann Götz. — 1871 je umrl pisatelj H. Th. Tuckerman v Newyorku. — 1907 je umrl fizik W. Thomson lord Kelvin. — 1904 je Katoliška tiskarna ustanovila lastno knjigoveznico. — 18. december: 1908 je umrl srbski pesnik E. Karabegović. — 1610 se je rodil francoski lingvist Ch. Dufresne Du Cange. — 1911 je umrl v Zagrebu dr. Josip Frank. — 1766 se je rodil komponist K. M. v. Weber. — 1803 je umrl nemški pesnik J. G. v. Herder. — 1829 je umrl naravoslovec J. de Lamarche. — 1844 se je rodil nacionalni ekonom L. Brentano. — 19. december: 1741 je umrl raziskovalec severnopolarnih krajev V. Bering. — 1790 se je rodil angleški raziskovalec polarnih krajev W. E. Zarry. — 1878 je umrl ameriški pisatelj B. Taylor v Berlinu. — 1892 se je otvorila lokalna železnica Poljčane—Konjice. — 1912 je bila najdaljša seja avstrijskega parlamenta, ki je trajala 50 ur. — 1825 se je rodil Anton Janežič. — 1913 je umrl kardinal Rampola. — 1911 je postal dr. Sut Jat Sen podpredsednik kitajske republike.

★ **Elegantno in praktično darilo** za božič in novo leto je amerikansko Vaterman's nalivno pero, katerega dobite pri tvrdki **Iv. Bonač, Ljubljana.**

★ **Važna iznajdba Slovenca. Že zopet je bila nesreča na železniškem tiru med zatvornicama. Pri Dobovi voz, sodi z vinom, konji, vse vbito. Lahko bi bile tudi človeške žrtve.** Pri Teznu se je ponovno zgodila enaka nesreča. Pripelješ z vozom ali avtom na progo, pa se nenadoma zapre nad teboj zatvornice. Ne moreš ne naprej ne nazaj, vjet si in vlak čez te. V našem uredništvu pa se je oglasil danes nekdo z iznajdbo, ki mora preprečiti enake nesreče, kakor smo se prepričali iz njegovega načrta. Priprava ne bo draga in je iznajdba na ponudbo domači državi prav poceni, če ne bo doma zanimanja, jo bo ponudil inozemstvu.

★ **Akcijski odbor za zgradbo Ljudskega doma v Novem mestu** na razna vprašanja sporoča, da so bile objavljene izžrebane številke v Slovencu z dne 20. novembra in v Domoljubu dne 23. novembra. Dobitki se dobivajo samo še do 20. decembra proti potrdilu o vplačani srečki in predložitvi srečke.

★ **Priznanje vojaške službene dobe.** Zadnje razsodbe državnega sveta kažejo, da imajo pravico do priznanja vojaške službene dobe po odbitku kadrskega službovanja vsi tisti državni uslužbenci, kateri so bili dne 1. septembra 1923 prevedeni na novi zakon o državnih uradnikih in uslužbencih. Državni nameščenci, kateri imajo te pogoje, a se jim niso priznala vojaška leta, naj čim prej vložé novo prošnjo, kateri naj pridenejo potrdilo vojaške oblasti, v katerem polku so služili. To pa zavoljo odbitka kadrskega roka, ki je trajal pri domobrancih 2 leti, v redni armadi 3 leta, pri mornarici pa 4 leta.

★ **Ljubitelje fotografičnih zbirk** razveselite za Božič in Novo leto z albumi za slike. Od najpriprostejše do najfinejše kakovosti lastnega izdelka dobite pri **Iv. Bonač, Ljubljana.**

★ **Osebne novice s pošte.** Za načelnika odseka pri ravnateljstvu je imenovan tajnik dr. Bogdan Kurbus, Maks Rems pri ravnateljstvu je prideljen tehničnemu odseku v isti kategoriji in skupini. — Premeščeni so: Marija Pakiževa iz Kočevja v Mursko Soboto, Tončka Črnjačeva iz Vidma pri Krškem v Podčetrtek, Elza Hrovatova z ljubljanske kolodvorske pošte na ljubljansko glavno pošto, Marija Medenova iz Loža v Cerknico, Anica Kurentova iz Slatine-Radenci v Celje, Angela Klemenčičeva z Viča na Ljubljano 3, Ljudmila Tomažinova iz Mozirja na ljubljansko glavno pošto, Ela Šotlova iz Laškega v Hrastnik, Amalija Negovetičeva iz Brežic v Zgornjo Sv. Kungoto, Vida Kušarjeva z Jesenic-Fužin na ljubljansko gl. pošto; St. Antončič iz Skoplja v Maribor, Jožica Bižalova iz Starega trga pri Rakeku v Gornji Logatec, Karla Fliskova iz Trbovelj v Zagorje ob Savi; zvaničnik Rauch iz Semiča na ljubljansko glavno pošto in V. Borštnar iz Ljubljane na Jesenice na Gorenjskem. — Poroki: K. Arko na ravnateljstvu se je poročil z Anko Gelzetovo in pogodbena poštarica Pavla Virantova na Turjaku s H. Peterlinom.

★ **Napredovanje v vojski.** Na dan svojega rojstnega dne je kralj podpisal veliki vojni ukaz, v katerem so med drugimi častniki napredovali tudi sledeči: v pehoti je napredoval v čin podpolkovnika major Friderik Kren, v čin majorja kapetani Ivan Vrkljan in Jurij Kušič; v sanitetski stroki v čin sanitetnega podpolkovnika major dr. Andrej Arnšek; v mornarici v čin kapetana fregate kapetan korvete Vladimir Pfeifer, v čin kapetana I. razreda kapetan II. razreda Vilko Hren, Vladimir Vodopivec, Anton Vrtovšek, Alojzij Rot, Ivan Oblak, Andrej Kvaternik, Iv. Sernec, Josip Dežman, Vladimir Jaklič, Avgust Pretnar, Stanislav Kajfež, Fran Hribar, Vekoslav Adamič. V čin topniškega kapetana I. razreda kapetan II. razreda Stanislav Serd, v čin kapetana II. razreda poročnik Janko Potočnik; v zrakoplovstvu v čin kapetana I. razreda kapetan II. razreda Ivan Konjar, v čin kapetana II. razreda poročnik Anton Kervin, Franc Pirc, Adolf Tudor, v čin poročnika podporočnik Stanko Kveder. V topniško-tehnični stroki v čin kapetana I. razreda kapetan II. razreda Ivan Kos, Anton Einicher, Ivan Mihič, Hinko Peček, Metod Mohor, Ljudevit Višnecki, Mihael Fuchs, Rihard Anzel, Anton Mazalik, Franc Sedej, Franc Žmaher; v sodni stroki v čin sodnega kapetana I. r. kapetan II. razreda Tomislav Tomc, v čin kapetana II. razreda poročnik Štefan Koprivšek, Mirko Mavrič, Vekoslav Brešič; v veterinarski stroki v čin kapetana I. razreda kapetan II. razreda Marijan Ferjančič; v godbeni stroki v čin kapelnika I. razreda kapelnik II. razreda Dragotin Šmid; v mornarici v čin poročnika bojnega broda I. razreda poročnik II. razreda Karl Levičnik, Leon Zaharija, Franc Vrabec, Zdenko Papež, v čin mornariškega tehničnega kapetana II. razreda poročnik Bernard Šusteršič, Ludvik Vrišer, Anton Ribič, v čin mornariško-tehničnega poročnika podporočnik Ivan Varljen, Josip Pišnaht, Adolf Čižmek, v čin upravnega poročnika ekonomske stroke podporočnik Matko Mahar, Filip Krpan, Anton Šparovec, v čin tehničnega poslovodje I. razreda poslovodja II. razreda Ivan Majce, Dragotin Neuwirth, v čin tehničnega poslovodje II. razreda poslovodja III. razreda Ignacij Štiglic, v čin tehničnega poslovodje III. razreda poslovodja IV. razreda Vekoslav Jereb, v čin upravnega kapetana I. razreda kapetan II. razreda Ljudevit Gružič, v čin rezervnega podpolkovnika major Janko Traven.

★ **Pariški pisemski papir** v mapah in kasetah, podložne mape, garniture za pisalne mize, spominske knjige, dnevniki, bronzovi predmeti itd., so najlepša darila za božič. — Zmerne cene! — **Iv. Bonač, Ljubljana.**

★ **Iz Metlike v Kočevje v 4 mesecih in 15 dneh.** Te dni je prejel neki gospod v Kočevju dopisnico, ki je romala iz Metlike 4 mesece in 15 dni.

★ **Ivančkov sveti večer** (Hermann-Bradač) je vzorna mladinska povest, ki jo toplo priporočamo staršem, da jo oskrbe svojim doraščajočim otrokom za božič. — Obenem opozarjamo knjižnice in posamezne čitatelje in ljubitelje lepe knjige na **Oris zgodovine umetnosti pri Slovencih** izpod peresa dr. Steleta; to je bogato ilustrirana knjiga o slovenski umetnosti od njenih začetkov do danes. — **Nova založba v Ljubljani.**

★ **Župni uradi lavantinske škofije!** Vsi župni uradi, ki so od podpisane ZSV prejeli pesem »Mir vam bodi« ter še iste niso ne plačali ne vrnili, se prosijo, da bi isto plačali v osmih dneh po položnici, ki so jo prejeli. Župni uradi pa, ki so pesem plačali, dobijo še lahko več izvodov po 6 Din izvod, ako jih naroče. Župni uradi se prosijo, da naši želji in prošnji ugodijo. — ZSV Šmartno ob Paki.

★ **Težke razmere** nas silijo, da se v dneh pred božičem obračamo na javnost z vročo prošnjo, da se po možnosti spomni slepih in upošteva naš bedni življenski položaj ter nam priskoči na pomoč s kakršnim koli darom. — Za vsak najmanjši dar smo iz srca hvaležni. — Milodare sprejema Podporno društvo slepih, Ljubljana Wolfova 12.

★ **Smrtna nesreča v premogovniku v Kočevju.** V četrtek se je zgodila na glavnem šahtu kočevskega premogovnika težka nesreča. Elektrik Franc Levstek je zvečer okrog pol 6 padel v 65 metrov globok rov in se popolnoma razbil. Nesrečo so šele potem pojasnili, ko so potegnili truplo kvišku. Levstek je hotel v rov, da bi še neke stvari popravil pri električni napeljavi. Ko je prišel v prostor pred šahtom z namero, da se odpelje v rov, ni prižgal elektrike, ker si je bil svest, da bo kljub temu pravilno vstopil v dvigalo. Okrog dvigala je bila ograja z vrati. Te je odprl in nič hudega sluteč stopil naprej; ker pa je bilo tedaj dvigalo na tisti strani v jami, je torej padel direktno v jamo, ki je tam 64 metrov globoka. Domneva se tudi po ožganih rokah, da se je bil še oprijel med padcem vrvi. Rudarji v rovu so slišali padec in pritekli takoj na mesto nesreče. Tam je ležal Levstek s polomljenimi udi, prežganimi rokami in okrvavljeno in prebito glavo. Pokojnik je slovel kot izvrsten elektrik, bil je star okrog 40 let in je služboval že 20 let v rudniku. Zapušča ženo in 4 nepreskrbljene otroke. Nesreča je vzbudila po vsem rudniku in v Kočevju splošno sočuvstvovanje.

DANES
KRALJICA SUŽNJEV
ob 3., 5., 7. in pol 9. uri
ORIENT KINO — GLINCE-VIC

★ **Osebne vesti.** Za stalnega arhivarja ljubljanskega škofijskega ordinarijata je imenovan g. Josip Jagodic, za stalnega arhivarja mariborskega ordinarijata pa g. Anton Karo.

★ **»Slovenec« se ustavi** s prihodnjo torkovo številko. Prizadeti, ki imate v rokah opomine, **poravnajte takoj** naročnino, da **vam** list tudi nadalje redno dohaja.

★ **Umrl je** v Dobrepolju pri Brezjah posestnik g. Andrej Knafelj, star 74 let, brat pokojnega p. Avrelija in stric p. Ignacija Knaflja. Bil je splošno priljubljen. Pokopali so ga na Brezjah.

★ **Požar v Sodražici.** V četrtek zvečer ob osmih je začelo goreti v strugarni Jožefa Obrstarja v Sodražici. Gasilno društvo iz trga je z vso naglico razpostavilo 3 brizgalne in s tem ogenj omejilo, da se ni razširil na ostale objekte. Med tem so prišli še sosednji gasilci. Z neumorno pridnostjo so ogenj udušili, da je ostala hiša, strojnica in veliko skladišče, v katerem je polno lesa.

★ **V Avstriji je bil ubit Jugoslovan radi enega šilinga.** Pri St. Johannu na Tirolskem so našli mrtvega Štefana Žunca, doma iz Jugoslavije, ki je peš potoval po vsej Evropi. V zvezi s tem zločinom sta bila aretirana dva mladeniča. Pri enem od njiju so našli potni list na Žunčevo ime, dasi je bilo njemu ime Mehanek ter je doma iz Češkoslovaške. Mehanek, komaj 20 let star mladenič, je priznal, da je ubil Žunca radi tega, ker je ta imel pri sebi en šil ng denarja, on pa je bil lačen.

★ **Smrtna obsodba pred kotorsko porotoo.** Pred porotnim sodiščem v Kotoru se je v petek morala zagovarjati kmetica Mara Nikoljević radi umora svojega sorodnika Marka Nikoljeviča. Ta slučaj je zelo karakterističen za razmere, v katerih žive ljudje v Boki Kotorski. Mara je bila dolgo sprta z Markovo rodbino radi neke dediščine in je prišlo vmes pogosto do burnih prepirov ter je vsaka od obeh rodbin gledala, kako bi izkoristila sleherno priliko, da druga drugo vznemirja. Tako je imel Marko lanske božične praznike priliko za obrekovanje Mare radi nekega malenkostnega dogodka ter je svoje obrekovanje raznesel po vsej okolici. Ker je odpotoval kmalu nato v Vojvodino, se je mogla Mara maščevati nad njim šele meseca septembra tega leta. Počakala ga je 16. septembra v zasedi in izstrelila nanj pet strelov iz revolverja. Marko je bil na mestu mrtev. Mara je priznala svoje dejanje v celoti, poizkušala pa se je braniti s silobranom, češ, da jo je Marko napadel. Vendar so jo porotniki z 10 proti 2 glasovoma spoznali krivo umora, nakar jo je senat obsodil na smrt na vešalih.

★ **Od mraza in gladu umrl.** Gozdar Kosta Antonović je te dni pregledoval svoj gozdni revir na Gostilj planini blizu Travnika. Na nekem gozdnem obronku je naletel na zmrznjeno truplo, ki je imelo grozno zunanjost. Mrtvec je bil oblečen v strgano obleko, ni pa imel čevljev. Na lice mesta je prišla komisija, ki je ugotovila, da je nesrečnik umrl od gladu in mraza. Njegove identitete še niso ugotovili.

★ **Pozimi se je nevarno kopati.** 18 letni kmetski mladenič Mihajlo Klaič iz vasi Maji-

Izvirne francoske pastilje
»VALDA«
proti
prehladu, glavobolu, grlobolu.
Prodajajo vse lekarne in drogerije.

Praktična božična darila kupite najceneje ter v veliki izberi le pri tvrdki
BELIHAR & VELEPIČ
MESTNI TRG 13
in sicer bluze, obleke, perilo, predpasnike itd. za odrasle in deco.
Oglejte si razstavljene predmete v trgovini.

po mizi in — komaj zmožen govorjenja — piha:

»Petelina ti postavim na streho, kanalja!«

In je zunaj. —

Tisto noč je pogorel Tičev slabo zavarovan skedenj zunaj na polju. On pa ni nič ovadil. Enkrat samo, ko je videl krojača, je zmajal z glavo in rekel otožno:

»Ta človek nima nobenega humorja v sebi!« — —

Tak je bil stari Tič! Komaj če je bil kdo v vsem okolišu, da bi mu ne bil kdaj ponagajal. Večkrat ni povsem gladko izteklo, kakor v priliki, ki smo jo slišali; dvakrat je bil celo tožen, in so ga obložili z milo kaznijo, enkrat zaradi dejanskega razžalenja in oškodovanja na trgovini, ker je bil nekemu potujočemu »umetniku«, ki se je bil pri njem ustavil in pri mizi zaspal, z ovčjimi škarjami sramotno odstrigel krasne dolge lase; drugič zaradi grobe samopašnosti, ker je v mestnem in okrožnem listu anonsiral »ljudsko, zelo razočarujočo, veselico« in jih je s tem veliko priklical, na »praznik« pa je na svoja vežna vrata nabil lepak, ki je nosil napis: »Tičeva gostilna ostane zaradi slabe volje posestnika danes zaprta!«

Tedaj je bil tudi eden med množico, ki »ni imel nič humorja v sebi«, in ga je naznanil. Obravnava je bila zelo smešna. Ljudje so se trgali za prostore v poslušavnici kakor pri kakem senzacijonalnem procesu. Zatoženec je s samo napol prikritim režanjem svoje dejanje skesano priznal in sodnik ga je obložil — tudi s samo napol prikritim režanjem — z globo 30 mark. Tič bi bil za veselje, ki ga je imel, ko je gledal skozi strešno okence doli na gruče ljudi, ki so stali pred njegovimi zaklenjenimi vrati, rad plačal 300 mark, in je slavil sodnika, da je pravičen in poceni moč. —

Ena edina je bila, s katero Tič ni nikdar uganjal burk — to je bila njegova mala, tiha žena. Ta je imela za kmetico fino naturo in je imela krotak obraz ki se je zdelo, da vedno prosi odpuščanja za burke svojega moža. Tič je ljubil svojo ženo nad vse na svetu. V tej globoki, srčni ljubezni je tudi koreninila nevenljiva roža njegove mladostno sveže prešernosti. Večkrat, če se je kaj malega kujala, jo je prijel okrog nežnega pasu in jo zavrtel v plesu. Zraven je pel s tihim, nežnim glasom:

Prisrčkana pod streho trt,
poslušaj mojo pesmico —«

In tedaj ga je srečno pogledala. Zakaj med zvoki tega starega valčka ga je spoznala, ki je bil tedaj najzalši in najveselejši dečko.

Ko je bil Tič star 63 let je ponesrečil. V sosednji vasi je skrivaj prislonil lestvo na kovačevo hišo in je svojemu staremu prijatelju z desko zakril dimnik, da je bila kovačnica polna dima. Ko pa je plezal s strehe, je Tiču izpodletelo, in si je zlomil nogo in roko. Od tedaj je delal svoje burke le še na ravni zemlji. —

Starega Tiča so vsi ljudje okolice, s prav malimi izjemami, prav zelo ljubili. Ni bilo bolj ustrežljivega, za pomoč pripravljenega moža kot on, in njegove šale, ki jih z modro pravičnostjo nikdar ni koncentriral samo na eno darilno jagnje, ampak jih je pustil, da so šle po vrsti okrog, so mu prinašale poleg trenutnega srda posameznih potegnjenih vedno škodoželjno pohvalo stoterih.

Ko je bila tedaj prišla štirideseta obletnica njegove poroke, so sklenili nekateri njegovi prijatelji, da ga bodo obdarovali. Dolgo so gruntali, kako bi napravili, da bi bilo prav veselo in dobro in so končno prišli na lepo misel.

Bilo je globoko v noči med drugo in tretjo uro. Tedaj se je bližalo samotno ležečemu Tičevemu domovju deset mož. Dva izmed njih sta nesla velik zagrnjen zavoj. Ko so prišli na dvorišče, je eden izmed mož potolažil psa s kostjo, ki jo je bil prinesel s seboj; potem so se splazili vsi k spalnici Tičevi, ki je bila v priličju, so razvili zavoj in so postavili na široko oknovo polico spalnice nov gramofon. Pol minute pozneje je zadonela koračnica. Možje so se smejali in so ploskali z rokami.

Tedaj se je zastor odmaknil, okno se je odprlo, in glava Tičeva se je prikazala. Mesec mu je svetil v obraz; bil je zelo bled.

»Otroci,« je rekel z do smrti žalostnim glasom, »ne delajte danes nobenih šal — žena mi je umrla.«

Čutili so, da resnico govori, in vsi so se globoko prestrašili. Zvečer, ko se je poslovilo solnce, je bila naenkrat po čisto kratki slabosti zaspala.

Stari Tič je trudno naslonil glavo na oknovo steno. Eden od mož je potožil da pridejo ravno zdaj v tako nepravi čas s svojo dobrohotno šalo, toda Tič je odgovoril:

»Če bi mati živela, bi bilo to zelo lepo veselje.«

Potem je pogledal na gramofon in vprašal:

»Imate morda tudi »Prisrčkano pod streho trt« na tisti stvari?«

Rekli so, da, da so to nalašč posebej naročili, ker je njegova najljubša pesmica. Tedaj je stari Tič silil, da to morajo zaigrati.

Zaigrali so jo. Tedaj je šel stari Tič proč od okna je šel v temni kot k mrtvaški postelji svoje preljube, prišel pa je brž nazaj in rekel možem zunaj:

»Otroci, malo se je nasmehnila; vesela vas je!«

Ko pa je bil to izrekel, je stari šaljivec bridko zajokal.

Zahtevajte le moderne pletenine
JKKOLJ
VARSTVENA ZNAMKA
Z DVEMA ZAJCEMA
ker so najboljše

rovac pri Jajcu v Bosni, se je šel kljub hudemu mrazu kopat v reko Plivo, ki je ravno te dni zelo narasla. V vodi ga je prijel krč, njegovo truplo pa so našli kasneje precej daleč od mesta, kjer se je kopal.

★ **Za sina umrla.** V neki subotiški gostilni so igrali cigani. Mlinar Miloš Santič, ki je bil močno pijan je naročal godbo, plačal pa nič. Prišlo je radi tega do prepira, med katerim je Santič z nožem napadel cigana Antala Mucsija. V tem hipu se je vrgla med oba 60 letna Mucsijeva mati, katero je zadel nož v srce. Zgrudila se je na mestu mrtva. Morilec je pobegnil, a so ga drugi dan aretirali. Pravi, da se ničesar ne spominja, ker je bil popolnoma pijan.

★ **Otrok padel v kotel** Pri konjeniškem kapetanu P. Stankoviču v Vršcu so se pripravljali na klanje prešiča. Napolnili so kotel z vodo. Slučaj je hotel, da se je kapetanov 6 letni sinček Aleksander približal h kotlu, ko nikogar ni bilo zraven. Ne ve se, na kak način je otrok padel v kotel. Takoj prihiteli zdravniki otroku niso mogli več pomagati. Bil je že mrtev.

★ **Modna zapestna ura na svilenem traku** je prekrasno božično darilo. **F. Čuden, Prešernova ulica 1, Ljubljana.** 9957

★ **Učitelji in duhovniki!** Vaši sadovnjaki morajo biti vzor ostalim. Uporabljajte **Arborin**, ki ga proizvaja tvrdka Chemotechna, Ljubljana, Mestni trg 10.

★ **Nov način pranja.** Namoči perilo, pa ga 20 minut kuhaj v raztopini »Radiona«, potem izperi in osuši. — Pranje ni več težko delo, temveč zabava.

★ **Pozor krojači, šivilje, nešivilje, dame za samouporabo!** Če se hočete dobro naučiti krojiti in modelirati, to je vrezati obleko po vsaki meri in podobi in spomladi že delati po modernem kroju, obiščite pouk krojenja in modeliranja, ki se prične po Novem letu. Preskrbe se službe. Ker so prostori vedno zasedeni, se javite čimprej. Revnejšim honorar znižan. — Specialen pouk za pletilje (štrikerice). **Zasebno krojno učilišče Ljubljana, Stari trg 19. Tel. 2497.** Važno za krojače je, da se bo pri tem tečaju učilo krojiti tudi čepice (kape). 10.065

★ **Noseče matere** se morajo skrbno varovati vsakega zaprtja z uporabo naravne »Franz-Josef«-grenčice. Predstojniki vseučiliških klinik za ženske hvalijo soglasno pristno **»Franz-Josef«-vodo**, ker se lahko zavživa in se gotovo pojavi v kratkem času odvajajoči učinek brez neprijetnih stranskih pojavov. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 8823

★ **Čajanka!** Ste že poskusili čajne mešanice Čajanka in Globus vanilijen sladkor? Poskusite, potem ne kupite več drugih znamk.

★ **Čudovite uspehe** dosežete z liker esenci iz poznane tovarne Neuber, ki so pripravljeni za domačo izdelavo najfinejših likerjev ter najboljšega ruma. Dobite jih samo v drogeriji Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1.

OBLAČILA TVRDKE J. MAČEK
Ljubljana Aleksandrova 12
so najboljša in najcenejša.

★ **Za zimo** priporočamo nepremočljive Karo čevlje Maribor, Koroška cesta 19.

★ **Za božične praznike se priporoča specijalna trgovina za živila Jaš i Lesjak. Maribor, X. oktobra ulica 2 Prvovrstno blago — solidne cene — točna postrežba.** Posebno se opozarja na bogato izbiro obeskov za božično drevo.

★ **Za Božič in Novo leto** ima **Oblačilnica za Slovenijo, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7** v svoji veliki zalogi različnega manufakturnega blaga najprimernejša darila. Državni nameščenci dobijo blago na obroke po najnižjih cenah in brez vsakih stroškov, le proti predložitvi legitimacije.

★ **Gostilničarji, pozor!** Če hočete točiti dobro vino, obrnite se na Osrednjo štajersko zadrugo v Mariboru, Meljska cesta 10, ki ima v zalogi veliko množino starega in novega vina svojih članov vinogradnikov iz Slovenskih goric, Ljutomerskega okoliša in Haloz. Prepričajte se osebno v njeni zadružni kleti.

★ **Apetit-testenine** in dvojno sladno kavo zahtevajte v vsaki trgovini.

★ **Obleke kemično čisti,** barva in plisira tovarna Jos. Reich. Ljubljana.

»Pneumokol« dr. Friedricha

se jemlje s popolnim uspehom pri bronhitisu, prehladu, mučnem kašlju in dušljivem kašlju, hripi in njenih **nevarnih** posledicah, posebno pri **tuberkuloznih** procesih; je prijetnega okusa, dviga tek, okrepljuje in daje telesu izgubljeno moč. »Pneumokol« priporočajo svetovne kapacitete in se dobiva v vseh lekarnah steklenica po Din 37.50, ali ga naročite naravnost iz **Laboratorija »Pneumokol« dr. Friedrich, Brčko.** — Po pošti najmanj 3 steklenice franko Din 112.50 po povzetju. 8717

Vadi Ariš na egiptovsko-palestinski meji. Tu pelje železnica iz Egipta v Palestino. — Slika na desni: Na strehi sinajskega samostana, stolp cerkve sv. Katarine ob vznožju Sinaja.

Opozarjamo, da se bo vršilo predavanje »Po potu Izraelcev iz Egipta po Sinajskem polotoku v Palestino« danes ob 5 popoldne v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani.

Narod čuj!

100.000 slovenskih otrok se potaplja v morju tujine.

100.000 slovenskih otrok nima slovenskih šol.

100.000 slovenskih otrok se mora mučiti z italijansko ali nemško abecedo!

Tega vnebovpijočega zločina nad slovenskim otrokom naj se slovenski narod spomni zdaj o božiču, prazniku nebeškega otroka.

Slovenski starši! slovenski duhovniki, slovenski učitelji, priredite v vsaki vasi

kratko božičnico za Slovensko Stražo.

Imejte usmiljenje z ubogo deco na Primorskem in na Koroškem!

Danes tam ni več **slovenskih razredov, slovenskih knjig, slovenskega berila.**

Slovenska Straža.

Ljubljana

NOČNA SLUŽBA LEKARN.

Danes imata dnevno in nočno službo: Bohinc na Rimski cesti in Levstek na Resljevi cesti. — Jutri imata nočno službo: Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

* * *

⊙ **Promocija.** Na institutu za politično ekonomske in komercijalne znanosti v Genovi je promoviral 14. t. m. za doktorja g. Milan Vončina.

⊙ **Smrtna nesreča za topničarsko vojašnico.** Nenavadna, toda težka smrtna nesreča se je pripetila včeraj pri zgradbi nove mestne stanovanjske vile za topničarsko vojašnico in katere žrtev je postal 23 letni delavec Edvard Colja. Ob zadnjem snegu in mrazu so se napravile pri vili dolge ledene sveče, ko pa je včeraj posijalo solnce ,so se pričele te sveče taliti. Stavbni vodja je ukazal Colji, naj te sveče odstrani z lesenim drogom. Colja je splezal na streho, toda mesto lesenega, je vzel s seboj železni drog in pričel klestiti po ledenih svečah. Slučajno pa je zamahnil z njim tudi po žici električne napeljave za provizorično razsvetljavo stanovanja ter presekal žico. Tok 220 voltov je dobil stik z železnim drogom, nekar je Colja, omamljen po elektriki, strmoglavil s strehe in nezavesten obležal. Poklicana je bila takoj rešilna postaja. Reševalci so poizkušali spraviti Coljo k življenju najprej z umetnim dihanjem, ko pa to ni nič zaleglo, so odhiteli z rešilnim avtomobilom po mestnega fizika dr. Rusa. Toda bilo je že prepozno, Colja je bil mrtev. Na lice mesta je prišla pozneje policijska komisija, ki je ugotovila vzrok smrti in odredila prevoz trupla v mrtvašnico v Sv. Krištofu. Colja je doma iz okolice Brežic in nima razen enega strica v Ljubljani nobenih sorodnikov.

⊙ **Malčki,** spomnite svoje mamice na pravljično popoldne, ki se vrši danes ob 4 v dvorani Akademskega doma, Miklošičeva cesta 5. Bo zelo zanimivo in zabavno.

⊙ **Otvoritev drsališča.** Sportno drsališče SK Ilirije ob Celovški cesti pod Cekinovim gradom se bo danes ob 9 otvorilo.

Prepričajte se

da dobite najprimernejša božična darila za dame, gospode in otroke po znatno znižani ceni, v modni trgovini P. Šterk nasl.

MILOŠ KARNIČNIK
Ljubljana, Stari trg št. 18

V otroški sobi

naj ne manjka Nivea-crema. Rast in dobrobit otroka sta v velikem obsegu odvisna od negovanja telesa. Lečilno, hladilno in tolažilno na nežno otroško kožo učinkuje

Nivea-crema

⊙ **F. Slamič, Ljubljana,** Gosposvetska cesta 6, nudi za praznike svežo štajersko perutnino, divjačino, meso pitanih volov, teletino-prašičevino. Fino praško šunko in priznano najboljše — dnevno sveže — mesne izdelke po najnižjih cenah. Za trgovce in odjemalce en gros posebne cene. V sredo 21. t. m. v novootvorjenem lokalu brezplačna pokušnja hrenovk. P. n. odjemalci so vljudno vabljeni! Dobra postrežba! Telefon št. 2973.

⊙ **Božična razstava** nudi veliko izbiro krasnih daril pri tvrdki P. Magdič, I. nadstr. Oglejte si tudi cene v izložbenih oknih.

⊙ *Oglejte si krasno izbiro bluz in otroških oblačil. — Kristofič-Bučar, Stari trg 9.*

⊙ **Najbolj uvaževana božična darila kupite** najugodnejše v ostankih ženskega in moškega volnenega blaga za obleke in drugo po polovični ceni, samo pri A. Potokar, Vodnikov trg

⊙ **Vsakovrstne trpežne čevlje,** snežne čevlje, galoše kupite najbolje pri **A. Gorše, Stari trg 15.**

DANES RAZSTAVA
pri tvrdki **FR. KHAM**
LJUBLJANA :: Miklošičeva cesta št. 8.

„Dečva" po „Vesni" iz l. 1921.

»Dečva« iz vzorcev naših mater povzeta, lepa in prijetna je pred nami. Je to praktična in cena letna obleka iz pralne tkanine, ki se je vsaka izmed nas lahko posluži, pa naj bo za dom ali delo za izlet ali letovišče. Vsepovsod naj se prikazuje brhka in zala »Dečva«.

Mesto in vas sta bila doslej preplavljena z nemškim »dirndlom«. Dovolj mednarodnega imamo, a »Dečva« pa je vsa in samo naša, katero prinesemo za prihodnjo pomlad svežo, pomlajeno in praktično, stvorjeno iz samo lastnega narodnega blagovnega vzorca. Žena, dekle in dekletce — pripravljajte »Dečvi« prijazen sprejem.

Maribor

SOMIŠLJENIKI!

Danes je v vaših rokah usoda Maribora. Ali ste že storili svojo dolžnost? Ali ste že volili? Za slučaj, da še niste, prosimo vas, da ne odlagate! Potem pa še stopite k svojim znancem in prijateljem ter jih privedite na volišče. Bodimo danes delavni.

Vse, kar se vam zdi primerno, javite v naše agitacijske pisarne, ki so: Za 1. okraj Koroška c. 1. Za 2. in 3. okraj Zadružno-gospodarska banka. Za 4. okraj gostilna Voh. Za 5. okraj kavarna Vollgruber v Frankopanovi ulici.

Popoldne pridite v pisarne, če vas bi ev. kaj potrebovali za agitacijo! **Naj zmaga prval**

* * *

☐ **Izid volitev** bo objavljen zvečer takoj, ko se bo izvedelo za končne številke, na deski »Slovenca«, Koroška cesta 1.

☐ **Volitev župana in svetovalcev v Krčevini.** Pri zadnjih občinskih volitvah v Krčevini je dobila: SLS 7 odbornikov, radikali 5 in socijalni demokrati 5. V četrtek se je vršila volitev župana in svetovalcev. Za župana je bil izvoljen naš pristaš g. Alojzij Peklar, kovaški mojster. Pri županski volitvi so oddali socijalni demokratje prazne listke in tudi radikali niso nastopili za SLS kandidata. Za prvega svetovalca je bil izvoljen za radikale tovarnar Rudolf Welle, drugi in tretji svetovalec sta iz vrst SLS in sicer kavarnar Alojzij Lešnik in posestnik Princl Josip, četrti svetovalec pripada socijalistom in ta je železničar Andrej Maihen.

☐ **Volitev župana in svetovalcev v Pobrežju pri Mariboru.** Občina Pobrežje je imela

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 8 zvečer

Nedelja, 18. decembra ob 15. uri: SNEGULČICA. Izven. — Ob 20. uri: HAMLET. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 19. decembra: Zaprto.
Torek, 20. decembra: DVA BREGOVA. Red D.

OPERA.

Začetek ob pol 8 zvečer

Nedelja, 18. decembra ob 15. uri: BAJADERA, opereta. Na korist Združenja gledaliških igralcev. Izven.
Ponedeljek, 19 decembra: ZALJUBLJEN V TRI ORANŽE. Red C.
Torek, 20. decembra: TRUBADUR. Red B.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 18. decembra ob 15. uri: MODNA REVIJA. — Ob 20. uri: TAKRAT V STARIH ČASIH.
Ponedeljek, 19. decembra: Zaprto.
Torek, 20. decembra ob 20. uri: KAR HOČETE. Ab. C. Kuponi.

Ljubljanski Ljudski oder

V nedeljo dne 18. dec. ob pol osmih zvečer vprizori Ljudski oder za božični čas prav primerno krasno božično žaloigro »Zmaga ljubezni« v dveh delih.

Prireditve in društvene vesti

Ljubljana.

Poselska zveza priredi dne 18. decembra zvečer ob osmih v Rokodelskem domu božičnico s srečolovom. Dekleta pridite v velikem številu k tej prireditvi. Na sporedu je tudi lep božični govor, božično petje itd. Srečolov bo tak, da bo vsaka številka nekaj zadela.

Izredna seja odbora Leonove družbe je v ponedeljek dne 19. t. m. ob 18. uri v posvetovalnici KTD. Sklepalo se bo o resoluciji proti okrnitvi univerze.

Radio-klub Ljubljana. Polnitev akumulatorjev se vrši odslej stalno in lahko prinesejo člani vsak dan svoje akumulatorje v klubov lokal na velesejmu. Ob koncu poslovnega leta prosimo članstvo, da izvoli poravnati zaostalo članarino. Člani dobe v klubu tudi najnovejšo knjigo »Radio« prof. Andréa s 20% popustom.

Družba sv. Elizabete. Osrednji svet družbe sv. Elizabete ima izredno sejo prihodnji torek, to je 20. t. m. ob 4 popoldne.

Maribor.

Danes je božičnica Krše. ženske zveze ob pol sedmih zvečer v Narodnem domu. Ker je prireditev dobrodelna, se pričakuje prav številen obisk.

Predavanje o Akademiji znanosti in umetnosti in o Narodni galeriji priredi Narodna galerija dne 21. decembra ob 18. uri v mariborskem Narodnem gledališču. Kot govornika nastopita gospoda dr. Dragotin Lončar, predsednik Slovenske Matice, ter msgr. Viktor Steska, predsednik Umetnostno-zgodovinskega društva. Pri predavanju, ki bo prirejeno s skioptičnimi slikami, se bodo pobirali le prostovoljni prispevki.

Enodnevni izobraževalni tečaj za dekliške zveze priredi centrala D. Z. v Mariboru v ponedeljek dne 19. t. m. v dvorani Gospodarske banke na Aleksandrovi cesti.

Ljudska univerza. V ponedeljek 19. dec. ob 8 zvečer je zadnje predavanje pred Novim letom in sicer zaključi g. zdravst. referent dr. Jurečko svoje veleinteresantno izvajanje o duševno bolnih z ozirom na njih odgovornost in kriminalnost. — V Studencih (deška šola) predava v torek ob pol 8 zvečer g. dr. Marin o črvih — škodljivcih človeškega zdravja pri otrocih in odraslih.

Otvoritvena slavnost. Kat. izobraževalno društvo v Krčevini ima danes otvoritveno predstavo novega društvenega odra. Razen igre »Svojeglava Minka« so tudi deklamacije in govor na sporedu. Sodeluje godba kat. Omladine. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ostali kraji.

Ježica. Pevski odsek Kat. prosvetnega društva vprizori danes ob 3 popoldne Finžgarjevo štiridejanko »Naša kri«. Vstopnice se dobe pri tov. Tercelju v Društvenem domu.

Zagorje. Kat. prosv. društvo vprizori 18. dec. ob pol štirih v Zadružnem domu igro: »Na odru življenja.«

Orel

Duhovniški tečaj se vrši 27., 28. in 29. decembra t. l. Gospode duhovnike prosimo, da pošljejo svoje prijave najkasneje do 20. dec. Navedejo naj, če reflektirajo na hrano in stanovanje. Vprašanja, ki se bodo obravnavala, so jako važna. Zato pričakujemo, da se bodo gospodje vabilu v čim obilnejšem številu odzvali. — Predsedstvo O. P.

Šifon srajca 60 54 36
Batist kombine 200 160 112
Spalne srajce 180 160

Modrčni jopiči, nogavice, rokavice, ročne torbice. Radi velikega prometa po celi Jugoslaviji cene nižje kakor drugje.

VELETRGOVINA
R. STERMECKI, CELJE.
Naš denar našemu trgovcu.

samo eno kompromisno listo in ni bilo volitev. V petek se je vršila na Pobrežju volitev župana in svetovalcev. Za župana je bil enoglasno izvoljen dosedanji župan g. Karl Stržina, strojni stavec Cirilove tiskarne. Med šestimi svetovalci, so 4 socijalni demokrati, eden od SLS in sicer stavbeni mojster g. Jakob Sonnenwald in eden od SDS.

☐ **Okrožni agrarni urad v Mariboru** se je preselil dne 15. decembra 1927 iz Strossmajerjeve ulice v palačo »Pokojninskega zavoda« na Kralja Petra trgu, dr. Vrstovškova ul. št. 6, II. nadstropje. Stranke se sprejemajo samo vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne.

Celje

Občinski proračun. Tako polagoma se začenja »Nova doba« zaletavati v predlog celjskega mestnega proračuna za l. 1928. Zadnjič je prinesla malo duhovit dovtip o vzpenjači na Lisce, ki ga v svoji zadnji številki popravlja, da bi svet vedel, da čitajo ta »lajbžurnal« celjskih demokratov celo tam doli v Sevnici. Sedaj fantazira nekaj o zaščiti tistih, ki pijejo vino in pivo in »suho konstatira preinterestantno dejstvo«, da ima mesto koncem l. 1927. 172.000 Din primanjkljaja. Je resnično preinteresantno, če »Nova doba« hvali občinsko gospodarstvo, ki ima suficit in polno nekritih potreb. Tekom proračunske debate bomo povedali še marsikaj, kar se demokratom ne bo zdelo interesantno.

Klerikalne korifeje, pravi »Jutro«, so govorile v Celju na svoječasnem protestnem shodu zoper okrnjenje slovenske univerze. Gg. Rebek, prof. Mastnak, dr. Šavnik in Komavli, gospoda tedaj, ki je tvorila na tem shodu večino govornikov, se naj »Jutru« sami zahvalijo, če jih je transferiralo med »klerikalne korifeje«. Mi pa smatramo pod svojo častjo govoriti z »Jutrom« o naši ljubezni do slovenske univerze, z onim »Jutrom«, ki za slovensko univerzo v letih njenega roistva ni imelo tako sladkih besed kot danes, ko upa z njimi loviti politične kaline.

Dopisi

Trbovlje

Zaključni izpit. Samaritanski tečaj Rdečega križa ima v nedeljo 18 decembra zaključni izpit. Ob 12. uri je slikanje vseh navzočih pred šolskim poslopjem. Popoldne ob 4. uri je v dvorani rudniške restavracije sestanek vseh absolventov tečaja in diplomiranje samaritanov.

Božičnica otroškega vrtca. Prijatelje naših malčkov obveščamo, da se vrši božičnica otroškega vrtca danes, v nedeljo ob 3. uri popoldne v Delavskem domu. Program je zanimiv, torej na svidenje.

TPD proti socialnim gospodarskim napravam. Proti občinskemu proračunu za leto 1928. je TPD vložila protest in sicer radi kopalnice, klavnice, socialnega urada itd. Ali hoče sama te potrebne stvari napraviti, pritožba ne pove.

Hrastnik

Uradni dnevi sodnije. Na splošno željo občinstva, da bi sodnija poiskala za uradovanje prostore izven gostilne, si dovolimo opozoriti trboveljsko občino in sodnijo v Laškem, da bi se odpomoglo tej zahtevi na ta način, da se dajo sodniji prostori za uradovanje v občinski hiši, kjer sta dve sobi namenoma rezervirani in zato primerni. Gostilniški prostori navajajo ljudi samo k zapravljanju.

Zidava nove šole. Tukajšnji krajni šolski svet pričakuje, da bo oblastni šolski odbor v kratkem razpisal ogled in razgovor za izdelavo načrta šole, ker se želi spomladi pričeti z delom.

Zagorje ob Savi

Gerentski sosvet je imel sejo dne 12. t. m. Odobril je brez sprememb proračun, kakor ga je predložil g. gerent. Treba je opozoriti, da je tudi za brezposelne v proračunu postavka 50.000 Din. Določili so 3 članski odbor, ki naj izpelje regulacijo Kotredežce pod vasjo Selo; končnoveljavno je bil storjen sklep, da se izvrši prepotrebni prizidek k zagorski šoli. Prošnji prebivalcev v Bevškem, da se tja napelje vodovod iz Trbovelj, ni bilo mogoče ustreči, ker trboveljska občina tega ne dovoli, češ da še za Trbovlje primanjkuje vode.

Kamnik

V zadnji občinski seji je odbor obravnaval dohodke novega proračuna. Večina je bila mnenja, da mora predvsem ščititi malega človeka in kolikor mogoče tudi hišne posestnike, ki so v povojnem času morali utrpeti marsikaj. Bil je njen princip, da naj bodo viri dohodkov predvsem taki, ki so kolikor toliko prostovoljni. Zato se je predvsem znižala doklada na hišno najmarino in bo znašala samo polovico dosedanje, to je 50%. Malenkostno so se zato zvišale takse na klavnici, dalje prav malo tržne in sejmske. Občinske doklade na vse druge davke razen hišne najmarine znašajo 100%. Sklenilo se je vpeljati takso na obisk gostiln po deseti uri ponoči. Ker povzroča vodovod mnogo stroškov in je potreben korenitega popravila, se določi mala taksa na vodovodne pipe, kar je povsem v redu, kajti za vodovod naj prispevajo predvsem tisti, ki ga rabijo. Prvotni predlog takse na avtomobile je bil umaknjen. Doklada na žganje se določi na 5 Din, na druge alkoholne pijače ostane dosedanja. — Daljša debata se je razvila glede elektrike in gospodarstva pri razsvetljavi pod staro večino in zdaj pod novo. Nova občina je pokazala, da ima smisel za varovanje najvitalnejših interesov občanov, da stremi vsled nizkih doklad po razvoju industrije in je posebno dohodke od takse na nočni obisk gostiln namenila oskrbi revežev. — Koncem seje je zastopnik demokratske manjšine prosil, naj večina v časopisju ne napada brez povoda manjšine, ki da je posebno v proračunski debati pokazala mnogo smisla za skupno delo. Res moramo ugotoviti, da so bili gospodje od demokratske manjšine šc kar nekam pridni v tej debati, da so sodelovali in mnogo predlagali, toda na koncu so pa vsi razen enega glasovali proti proračunu. No, pa to je pač stvar njihovega okusa. Konštatiramo samo, da je sedanja večina s svojim dosedanjim delom pokazala, da je kos svoji nalogi, čeprav je demokratska manjšina vedno živela v mislih, da samo ona zna gospodariti. Je pa samo lepo in prav, če ves odbor dela po vseh močeh za interes občine in njenih prebivalcev. Tu pa pozdravlja večina vsakega sodelavca!

Popravek. Zadnje »Slovenčevo« poročilo o naklonilih občinskega sveta raznim kulturnim ustanovam moramo popraviti v toliko, da je odbor votiral za Narodno Galerijo 2000 in ne samo 1000 Din.

Kranj

Vladajoči stranki na rotovžu dela preglavice pritožba tukajšnjih gostilničarjev proti proračunu ozir. kritju, ki je bilo — kakor smo poročali — namenjeno tako, da ga nosijo samo pivci in gostilničarji, drugih pa ne doleti čast prispevati v sklad za novo šolsko poslopje. Najhuje pri tej pritožbi je pa to, da pri njej niso udeležni samo klerikalci, ampak pristaši vladajoče stranke. To je hudo, da oni mislijo vendar enkrat tudi sami ter se odločijo tako, kakor ni prav temu ali onemu izmed gospode.

Agitacija za Kino v Narodnem domu je zares intenzivna. Ne samo, da so postavili na vseh koncih in voglih reklamne deske s kričečimi plakati (plakat o »Inkviziciji« je n. pr. krvavo rdeč — hu, ampak tista predstava je označena kot »mladini neprimerna«, to pa je res) temveč so tam eno nedeljo delili letake iz cerkve prihajajočim vernikom, tako je tistih mož skrb za narodovo prosveto.

V Ljudskem domu se vrše tehnične priprave za kino v tamošnji dvorani. Ampak eden mestnih oblastnikov je dejal oblastno: »Klerikalci že nikoli ne bodo imeli kina v Ljudskem domu. Zato ga seveda res ne bodo imeli! Kakopa!

Precej časa je bil mir pred pijančevanjem in ponočevanjem v našem mestu, a zadnje čase se spet pojavljajo v zgodnjih jutranjih urah gugajoče se in tuleče postave, navadno v sineri od Narodnega doma sem. Seveda se ga niso nalezle tam, kaj še, ampak kje spodaj pod mestom, pa nesejo ti podjetni ljudje kljub klancu kazat svojo opico pred Narodni dom! Tako je! — Zadnji teden pa se je zgodil v jutranjih urah nadvse žalosten incident, uprizorili so ga znani ponočnjaki. Niti malo ne bomo namignili, ker nočemo osramotiti neprizadetih in še manj neprizadete. Le to ugotovimo, da veste gotovi gospodje, da nam je znana ta afera, ki se radi izpotikate ob znatno manjših aferah, če so udeležni ljudje, ki niso vaši. Prosimo pa nje, kateri imajo oblast, da sodijo krivce nepristransko in po zasluženju, da bo enkrat že mir pred njimi! Pa tudi to prosimo: energično zahtevajte, da se drži policijska ura vsepovsod in vedno. Če ne gre z lepa, pa z grda, a red in mir naj bo!

Tržič

Cesta Slap-Lom bo postala iz občinske deželna. Po posredovanju našega oblastnega poslanca g. Janeza Majerščiča je postal to predlog oblastnega odbora. S prevedbo te ceste so pri vseh volitvah zadnjih let begali tržiški liberalci Lomljane. Zdaj bo pač lahko vsakdo uverjen, na kateri strani so te obljube in na kateri dela!

Avtobus je pričel te dni voziti iz Tržiča v Ljubljano. Nabavil ga je g. tovarnar Alfonz Mally. Iz Tržiča odhaja ob 7. uri zjutraj, iz Ljubljane nazaj pa okrog pol 1. ure. Vožnja traja dobro uro. Podjetje bo gotovo uspevalo, ker imajo zlasti tržiški čevljarji vedno živahen promet z Ljubljano in odhaja jutranji vlak jako zgodaj, dopoldanski pa malo pozno za ugodno vrnitev. Ta avto bo pač prevažal tudi številne sportnike k sv. Ani in morda bi bilo prav, da pride vsaj gotove dni tudi k večernemu vlaku na kolodvor.

Kino-aparat si je nabavila tudi naša meščanska šola. Prav je, da izrabi tudi šola moderne pripomočke za ponazorovanje šolske tvarine. Ne zdi se nam pa prav, da bo odslej ena važnih nalog učencev te šole morala biti skrb za udeležbo pri trikratnem predstavljanju vsakega filma. Za prvo predstavljanje so prišli otroci celo iz oddaljene okolice zastonj, ker se je aparat že pri začetku pokvaril. Drugo predstavljanje se pa vrši danes in včeraj. Na vrsti je, menda prav prvovrstni kulturni film — »Pat in Patachon na rivieri«!

Naš Dom je bil v nedeljo premajhen, da bi mogel sprejeti vse obiskovalce krasne Grillparzerjeve žaloigre »Ljubezni in morja valovi«, zato bo to lepo delo danes zvečer ponovljeno. Opozarjamo na to tudi okolico.

★

Čatež ob Savi. Dne 11. t. m. je predaval pri nas o abstinenci g. dr. Fedor Mihič, zdravnik iz higienskega zavoda v Zagrebu. Udeležba je bila obilna in je ljudstvo z zanimanjem sledilo temeljitemu predavanju. Naslednji dan 12. t. m. je imel g. dr Mihič predavanja na vseh šolah v Brežicah in v Čatežu. Ustanovili so se abstinenčni krožki, ki obetajo dober napredek. — V Čatežu je sedaj šolski pouk prekinjen radi škrlatinke.

Križe pri Tržiču. Zadnji dopis v »Jutru«, datiran z dne 8. decembra t. m. v Belgradu, naj služi javnosti v pojasnilo glede fijakarske obrti. Tisti mladi mož nisem podpisani, marveč g. Pičulin iz Križev. Ni res, da se mu je spomladi poželelo po fijakariji. Res pa je, da je že lansko leto tukajšnji občinski odbor sklepal o tej zadevi in obema odobril [illegible]ir. dovolil. Glede pisem naj se g. Pičulin ne dela tako nevednega ker dobro ve, da mu je neki poročnik na njegovo prošnjo pisal v priporočilo v Belgrad za hitrejšo rešitev njegove pritožbe. Resnica pa je, da sem jaz dobil to koncesijo, g. Pičulin pa ne, med drugim zato, ker ni naš državljan. Križe, dne 16. decembra 1927. — Jožef Župan, Križe št. 6.

Električne inštalacije

(tudi v mestu Ljubljani). Popravila strojev in aparatov prevzema tovarna **Vojnović & Cie., Glince,** pri Ljubljani. Telefon 2043. Proračuni brezplačno.

Pod tovarniškimi cenami

prodajam za Božič priznano izvrstne **Ideal čevlje** in sicer: fine moške box po 265 Din; moške lakaste po 295 Din; ženske ševro 165 Din, lakaste po 225 Din, luksuzne od 295—325 Din, obrobl. s kožuh. 295 Din.

PRODAJALNA THE IDEAL - ČEVLJEV,

Ljubljana, Kolodvorska ulica štev. 28.

Zanimivo poročilo mons. D'Herbignyja o orientalskih cerkvah.

Te dni se je vršila v Rimu zanimiva konferenca, na kateri je predsednik papeškega orientalskega instituta škof D' Herbigny pred zelo odličnim občinstvom predaval o svojih obiskih pri različnih glavarjih orientalskih, od Rima ločenih cerkva.

Velehradski kongres.

Najprej je omenil velehradski kongres, naglašajoč, kako ga je veselilo, da je tam srečal monsg. Petra Aziz Hoha, ki je doma iz Mosula in biva v Aleksandriji, kjer fungira kot patriarhov vikar za Kaldejce, ki so se izselili v Egipt. Omenil je šaljivo, kako je na kolodvoru neka moravska kmetica razlagala svojim tovarišicam, da so vsi duhovniki, ki so prišli v Velehrad z brado Srbi in da so prišli na Velehrad, da se zedinijo s katoliško cerkvijo.

Pri romunskem patriarhu.

Izredno zanimiv je bil obisk D' Herbignyja v Romuniji. Skupaj z bukareškim katoliškim nadškofom msgr. Cisarjem je obiskal glavarja romunske pravoslavne cerkve Mirona Christea, ki je obenem predsednik gerentskega sveta. Patriarh je predsednika orientalskega instituta z vprav izbrano ljubeznivostjo sprejel ter se z njim zelo dolgo razgovarjal. Najprej je obžaloval mizerno stanje svoje duhovščine, od katere je večina brez vsakega znanja, brez pobožnosti in pogostokrat tudi brez vsake vere. Tega so krive protestantske univerze v Nemčiji, ki jih višja plast duhovščine poseča. On se zdaj bavi z mislijo da bi čim več klerikov pošiljal na Francosko. Že zdaj jih nekaj študira na univerzi v Strassbourgu, kjer lahko obiskujejo tako protestantovske kakor katoliške kurze. On bi zelo želel, da bi mogle katoliške bogoslovne fakultete podeliti njegovim klerikom doktorske diplome, ker sicer je študij zastonj.

Glede gregorijanskega koledarja, ki se je vpeljal v Romuniji, pravi, da so težave bile velikanske. Mnogi menihi so dolžili patriarha zaradi tega herezije. Obžaloval je tudi da je pravoslavna duhovščina vsled oženjenosti preveč okupirana z materijalnimi stvarmi. Ko mu je D' Herbigny odgovoril, da tudi katoliška cerkev duhovnikom orientalskega obreda ne nalaga celibata, je patriarh odgovoril: »Že res, toda vaši duhovniki imajo bolj solidno ascetično izobrazbo.«

Patriarh je izjavil, da se pravoslavna cerkev v Romuniji nahaja sedaj v toliko boljšem položaju, ker ima od zedinjenja dalje svojo avtonomijo ter je tako od države precej neodvisna. Moral se je pa cele štiri dni boriti z brezverskimi poslanci, pa so se komaj udali. Končno je rajni Bratianu odločil za avtonomijo.

Pohvalil pa je patriarh romunske kmete. Posebno katoliški kmetje s Transsilvanije so občudovanja vredni radi svojega duha organizacije, izobrazbe, nravnosti, smisla za skupnost ter zaradi pobožnosti in kulture svoje duhovščine.

Pravoslavni častilec Srca Jezusovega.

Potem je msgr. D' Herbigny obiskal v Carigradu grškega patriarha Vasilija III. Tudi ta mu je potožil strahovito napredovanje brezverstva. Enako ljubeznivo ga je sprejel armenski pravoslavni gregorijanski patriarh Mesrobharoyan. Najbolj ginljiv pa je bil obisk pri pravoslavnem patriarhu melhitskem Gregorju IV. Ta se je izkazal kot velik častilec Srca Jezusovega. Glede unije je dejal: »Ta stvar se zdi težka in naravnost nemogoča ljudem. Toda Kristus je vsegamogočen in če bodo ljudje poskusili Ga sebi približati, bo tudi On ljudi od vseh strani privlekel k svojemu srcu. Če bi kristjani bili bolj verujoči in bolj ljubili našega Gospoda in če bi se njihova vera in ljubezen združili z aktivno vednostjo, bi Njegovo Srce našlo pot, kako zbližati in zediniti najbolj oddaljene brate.«

Ta patriarh je tožil, da ima celo med svojimi škofi take, ki so člani framasonerije.

Nepoboljšljiv Grk.

Popolnoma negativen pa je bil obisk msgr. D' Herbignyja pri grškem patriarhu v Aleksandriji Meletiju Metaxakisu. Ta patriarh je velik nasprotnik Rima in pristaš stockholmske in lausannske konference, ki propagirata unijo vseh protestantovskih in pravoslavnih cerkva. Kakšne predsodke imajo nekateri pravoslavci še danes proti katoliški cerkvi se razvidi iz tega, ker je Meletij očital sv. Stolici, da je v sporazumu s sovjeti in da je ščuvala Turke proti Grkom! Dejal je celo, da mu je ljubše, da pošilja grške otroke v francoske laične šole nego če bi jih pošiljal v francoske redovniške, češ da ateizem Grkom manj škoduje nego katoliške šole!

Se razume, da je to predavanje vzbudilo jako veliko zanimanje in da je bil msgr. D' Herbigny od poslušalcev prisrčno aklamiran.

Očividec o koncu „Principesse Mafalde".

14. t. m. je prispel v Zagreb g. I. P., ki je pred tremi leti odšel v Južno Ameriko. Ob svojem povratku se je g. I. P. vozil s parobrodom »Monte Olivia«, ki pripada neki nemški parobrodni družbi iz Hamburga. Ker se je parnik »Monte Olivia« nahajal za časa katastrofe italijanskega transoceanika »Principessa Mafalda« na isti liniji, je g. I. P. »sine ira et studio« pripovedoval popolno resnico, kako se je nesreča zgodila in kako grozen prizor je videl drugega dne zarana na mestu, kjer je morje za vedno požrlo italijanski brod.

Na krovu »Monte Olivia«.

»Ko smo zapustili Rio de Janeiro«, je pripovedoval g. I. P., »je plula naša ladja v ravni liniji evropskih vod. Bilo je ravno v času, ko se je pričelo mračiti in se je na ladji vse pripravljalo na večerjo, ko je radio-telegrafist ves razburjen hitel na poveljniški most, kjer je v nekaj besedah javil strašno vest, katera se je doslovno glasila:

»Principessa Mafalda« tone — hitro na pomoč!

V radiotelegramu je bilo točno naznačeno tudi mesto nesreče in poveljnik je takoj spremenil smer pota, ukazujoč, da se izrabi vsa kapaciteta strojev. Na krovu je vedelo sprva za to nesrečo italijanskega parnika samo par ljudi, in ker je bil prekrasen večer, se je vse nahajalo na krovu. V malih salonih so se igrale karte, medtem ko je parnikova godba koncertirala na velikem platou. Vendar se je vest hitro kot blisk razširila po vsem krovu in vse potnike je objela panika. Vsi so hiteli k radiotelegrafski postaji na ladji, katera pa je bila hermetsko zaprta in v kateri se je delalo s polno paro. Od tega trenutka dalje so drveli in se križali celo noč radiogrami na anteni, ki je razpeta med dvema jamboroma. Gost dim iz treh dimnikov je govoril o naporu, s katerim so delali stroji skoro obupno, da bi rešili nedolžne ljudi in nesrečneže iz italijanskega parnika.

Globoko znižane cene

Damske plašče, najmoder., s kožuhovino, od 400 Din dalje, kakor tudi dekliške plašče od dveh let naprej, nudi **F. in I. GORIČAR, Sv. Petra c. 29.**

Oglejte si razstavo v izložbi!

Alice Wright:

Če kdo nima telefona.

»Prav gotovo nimam nič proti temu, ako prideta tvoj predstojnik in njegova žena jutri na večerjo,« je dejala Angelika, »le to je nerodno, ker nimamo kuharice ali hišne.«

»Hm, zares nerodno,« sem pripomnil k temu neljubemu sporočilu. »Vsekakor pa bo nekdo moral biti v kuhinji, ako hočemo napraviti dostojno večerjo petih jedil. Kaj naj napraviva?«

»Jo že imam,« je nenadoma bušknila Angelika, kot je to že njena navada, »jo že imam. Med večerjo bo zvonec večkrat zapel in pod pretvezo, da moraš k telefonu, boš vsakokrat stopil v kuhinjo ter pogledal, kako je s kuho.«

»Izvrstna misel,« sem dejal, »samo ako bi imeli telefon.«

»A kaj, to ni nobena ovira,« pravi nato Angelika, »pod mizo na hodniku postaviva budilko ter uravnava na gotov čas in vsakokrat, ko boš šel k »telefonu«, uro zopet primerno premakneš.«

Pripravila sva vse potrebno ter uravnala tako, da se je zdelo, da bo trik brez dvoma dobro uspel. Ko smo drugi dan sedli k večerji, je bilo vse v redu in niti najmanjše stvari ni manjkalo. Moj stari predstojnik in njegova soproga sta bila dobro razpoložena in popolnoma sem bil uverjen, da mi bo ta večerja prinesla že dolgo zaželjeno povišanje plače.

Ko še nismo juhe popolnoma posrebali, se na hodniku oglasi zvonec, natanko ob času, kot sem si to želel. Oprostil sem se, češ, telefon me kliče, ter odhitel v kuhinjo. Ribe so se cvrle, puding je bil že lepo rmen, skratka, bilo je vse v redu. Zopet sem nastavil budilko ter odšel v jedilnico.

»Ah ta telefon,« sem pripomnil napram svojemu šefu, »ne rečem, zelo prikladna naprava, vendar dostikrat človeka spravi v nevoljo, posebno, ako nima časa.«

Stari mi je vljudno pritrdil.

»Jones, ali je kuharica že gotova z ribami?« je vprašala Angelika obrnivša se k meni. Ko sem prikimal, je dejala napram soprogi mojega šefa: »Gotovo nam boste oprostili, da moramo jedila sami prinašati na mizo. Pa saj veste, kakšni so posli dandanes, na noben način nisem mogla pripraviti kuharice do tega, da bi nosila na mizo, nak, je dejala, tega pa že ne. Kaj hočeš, ako sem hotela, da ne ostanem brez kuharice, sem morala molčati ter to sama napravim. Hišna nas je pa pred kratkim zapustila, druge pa še nisem mogla dobiti.«

Ko smo bili pri ribah, je zvonec zopet zapel. Seveda treba je bilo pogledati, da se pečenka ne prismodi. »Napačna številka,« sem naznanil, ko sem se vrnil v sobo. »Oprostita, da nadlegujem s tem, da moram vedno ven in notri, toda saj veste, kaj je telefon.«

»Nikar mi ne pravite, nikar,« je dejal moj šef, »imam skušnje in neštetokrat sem se že jezil nad tem vražjim telefonom.«

Celoten aranžman se nama je posrečil, nič ni prišlo vmes, kar bi ne smelo. Zvonec je od časa do časa klical, dokler nismo sedeli pri kavi. Toda, le preresničen je pregovor, ne hvali dneva pred večerom. Kajti, nenadoma se soproga mojega šefa oglasi: »Bernard, ali si

„Raduje se življenje nam, saj Radion pere sam!“

Razumna Mica uživa svoje življenje. Ne muči se z žehtanjem ali krtačenjem, za njo dela Radion. Radion sam? Ja!

Perite tako:

»Raztopite Radion v mrzli vodi, denite poprej namočeno perilo v to raztopino, kuhajte 20 minut, nato pa izplahnite!«

Perilo je čisto in snežno belo! Drgniti in krtačiti je nepotrebno, ker perilu in rokam samo škodi in — se postane mogoče lepši od tega?

Varuje perilo!

Strašni radiotelegrami.

Večer se je vedno bolj bližal, radiogrami pa so postajali vedno strašnejši. **»Mi tonemo, rešite naše duše!...«**, je javljala »Pincipessa Mafalda«.

»Vzdržite in bodite hrabri. Prihajamo s polno paro v pomoč!...«, so odgovarjale vse ladje, ki so se nahajale v njeni bližini.

Končno je okrog 7. ure zvečer javil francoski parnik »Formosa«, da je prvi prispel na pomoč in da rešuje potnike. Toda njegova pomoč, četudi je bila zelo velika, je bila z razmerjem velikega števila potnikov majhna. Iskal je novo pomoč.

Vsi potniki na naši ladji so bili globoko pretreseni. Ženske so padale v nezavest, medtem ko so moški odhajali v kabine in tavali po krovu. Ta strah na naši ladji je bil povsem neopravičen, toda ne nerazumljiv. Čas večerje je že potekel, a samo redki potniki so se nahajali v salonih, kjer jim je bila servirana večerja. Otroci, ki niso ničesar vedeli, so odšli počivat, medtem ko so potniki ostali na krovu, obkrožajoč radiotelegrafsko postajo in čakajoč na nove vesti.

Naš parnik je medtem hitel s polno paro brodolomcem in parniku, ki se je potapljal, nasproti.

Višek panike.

Ob 9. uri zvečer, ko smo bili še dve uri oddaljeni od mesta, kjer se je dogodila nesreča, je dospel novi radiogram. Po svoji vsebini je bil najstrašnejši. Radiogram, katerega je odposlala neka ladja, ki se je nahajala v bližini, se je glasil:

»Matalla se je ob 9. uri potopila. Poskušajte rešiti brodolomce!«

Ne morejo se opisati prizori, ko se je za to vest zvedelo na krovu. Ljudje so se obnašali, kot da bi zgubili pamet, in so pričeli drveti proti kabinam. Dolgo časa so se trudili kapitan in oficirji, da so umirili potnike. Noč je postajala vedno bolj globoka in naša ladja je drvela z ogromno hitrostjo proti mestu nesreče.

V svetlobi reflektorjev.

Okrog polnoči smo dosegli mesto, kjer je doživela »Principessa Mafalda« strašno katastrofo. Noč je bila temna in radi tega se je stavilo v pokret deset reflektorjev. Morska gladina je bila nekoliko razgibana in je lahno valovila. Samo štirje mali čolni so pluli v noč, nošeni po valovih. Reflektorji so z naše ladje metali močne svetlobne trakove na te male krhke priče velike tragedije, v katerih pa ni bilo žive duše.

Čolni, obkroženi od morskih psov.

Ko pa se je zdanilo, smo videli grozen prizor, katerega ne bomo nikoli pozabili. Na površini so samo štirje prazni čolni, okoli katerih se je zbirala tolpa morskih psov, kateri so skakali eden preko drugega, skakajoč tudi preko čolnov, da bi videli, če je kaj v njih. Z ladje so ustrelili v to maso iz strojnih pušk in videlo se je, kako je morje zakrvavelo od krvi teh morskih pošasti. Toda razbežale so samo za nekaj časa, da se ponovno še z večjo silo vržejo na plen.

V razjarjenosti so pričeli morski psi grizti čolne in v zelo kratkem času je bil eden od njih popolnoma razbit, medtem ko so njegove kose valjali morski psi po čeljustih. Ko smo preiskali vso okolico in se zadržali na mestu nesreče več ur, je naša ladja krenila dalje, prepuščajoč male čolne svoji usodi...

Priznati moram, da smo bili vsi začudeni nad onimi malimi čolni, katere smo videli na površini morja in katere sem fotografiral. Dotični čolni so bili namreč taki, da predstavljajo pravo ironijo, ko se trdi, da služijo za reševanje. Na našem parniku je imel vsak čoln motorni pogon in je predstavljal solidno delo, dočim ono niso bili čolni, ampak male, krhke lesene lupine...

Zahvala junakom.

Kasneje smo nadaljevali svojo pot in smo srečali parnik »Formoso«, kateri je prvi prihitel na pomoč in rešil največje število brorolomcev. Sirene so z naše ladje pozdravile francoske junake in nemška zastava se je visoko dvignila na prvem jamboru, da pokaže spoštovanje in priznanje junakom, ki so pluli pod francosko zastavo. To so storili Nemci, kateri so se prvi zahvalili kot stari mornarji Francozom, ker so bili kot ljudje in mornarji na svojem mestu. In od vsega je ostal samo tužen spomin na morske pse, kateri so fatalnega dne imeli največjo, strašno gostijo, trgajoč ljudi, žene in otroke...«

———

telefoniral moji materi, da pride k nam ter ostane teden dni pri nas?«

»O, sveta nebesa,« je dejal stari, »čisto pozabil sem. Takoj ko prideva domov, bom popravil, kar sem opustil, da takoj.«

»Ne, ne,« je nadaljevala njegova žena, »takoj jo pokliči in obvesti. Gospod Jones bo gotovo tako prijazen ter ti za par trenutkov prepustil telefon.«

Ali si morete predstavljati, koliko stopinj vročine sem imel sedajle? Srce mi je vpadlo, vendar sem se še skušal rešiti s tem, da sem hinavsko pripomnil: »Saj ni tako nujno, to še lahko pozneje napravite, ko nam je tako udobno tu pri kavi in smodkah,« v srcu pa sem seveda upal, da bo pozneje pozabil. Toda zli duh, namreč njegova žena, ni odnehala, vstrajala je na tem, da nemudoma obvesti mater.

»Kje pa imate tega zlomka?« je vprašal šef, »do nocoj niti vedel nisem, da imate v stanovanju tudi telefon, Jones. Ne vem kaj bi dal, da ga nimate, mar mislite, da mi je lahko vabiti svojo taščo kar za cel teden v hišo?«

»O, kaj pa je to,« sem jeknil prestrašen, »telefon je izginil, nekdo ga je moral ukrasti!«

»Ukrasti? Neumnost!« je dejal predstojnik, »pod mizo je padel.« Sklonil se je k tlom ter privlekel na dan corpus delicti, budilko, katera je v tem trenutku pričela veselo zvoniti. Ni mi preostajalo drugega, kot da sem šefu povedal celo stvar in okoliščine, kako je do tega prišlo. »Ali mi morete odpustiti, gospod predstojnik?« Solze so mu stopile v oči, tako olajšanega se je čutil, solze veselja.

»Odpustiti vam, odpustiti, pravite?« je javkal jokaje, »saj ste me vendar rešili moje tašče!« Vrnil se je v jedilnico ter povedal ženi, da je številka njene matere zasedena.

Tako vseeno upam, da mi bo prihodnji mesec plača povišana.

Milionarji puščavniki.

»Ničesar nisem storil, da bi bil to premoženje zaslužil. To je več kot pa človek potrebuje.« S temi besedami je Charles Garland odklonil dedščino četrt miljona funtov (skoraj sedemdeset miljonov dinarjev), ki mu jo je nedavno zapustil njegov oče ter šel na deželo vzel v najem farmo in tam bolj zadovoljno živel kot v luksusu velemestne palače. —

John Vanderbilt, član ene izmed najbogatejših rodbin na svetu, že dolgo vrsto let prebiva v zapuščeni bajti na vrhuncu gore Witch Head v Pennsilvaniji. Daleč proč od sveta si ta miljonarski puščavnik sam kuha, pere v potoku, goji vrt z zelenjavo, peče sam svoj kruh ter jedilno shrambo polni s tem, kar sem na lovu ustreli.

Na malem skalnatem otoku v bližini Connecticuta prebiva sin nekega milijonarja iz Torringtona. Je popolnoma izoliran od ostalega sveta ter živi v skrajni revščini. — Pred tridesetimi leti je obrnil družbi hrbet, si postavil leseno bajto ter plačuje državi kot najemnino za otok po en funt na leto (275 dinarjev). Nihče ne pride do njega, kakor tudi on nikogar ne obišče. Od svoje »palače« se oddalji le takrat, kadar gre na ribji lov in kadar mu k večjemu enkrat na leto, pripeljejo potrebščin, kakršnih na otoku nima.

Pred par leti je znani ruski multimiljonar M. Solodovnikov umrl na Francoskem v dvonadstropni gozdni koči, v kateri je imel staro, razpadajočo opravo. Dvajset let je nosil eno in isto obleko in jo sam krpal, tako da končno ni bilo od samih krp poznati, katero blago je bilo prvotno na suknji. Nikoli ni prižgal luči in celo v najhujši zimi je raje sedel pri mrzli peči, ako si ni sam napravil zadosti drv. Kajti za uslugo ni maral prositi nikogar, ker ni maral z nikomur priti v dotiko.

Angleški plemič Sir Delven, kateri bi imel lahko letnih 30.000 funtov rente na leto (nad osem miljonov dinarjev), živi v podstrešni sobi neke razpadajoče londonske hiše. Nikdar ne prestopi praga in edina njegova zabava je, da iz ilustriranih časopisov izrezuje slike ter jih po stenah svoje sobice naleplja.

Pred več leti je bil eden izmed najbolj znanih miljonarjev v Parizu Pavel Colasson. Prireditve v njegovi palači so bile prvovrstne in ves takratni bogati svet se je shajal pri njem. Cela Evropa je govorila o njem. Na višku svojega sijaja pa ga je zadela nezgoda, katera je napravila konec vsemu njegovemu prejšnjemu razkošnemu življenju. Pri neki neki maskeradi je namreč njegov nečak, katerega je ljubil čez vse, zgorel. S tem je Colasson obračunal s svetom. — »Ves denar je bil namenjen njemu,« je dejal, »sedaj, ko ga ni več, tudi jaz ne vem več, kaj bi z denarjem.« Celih sedemindvajset let, do smrti, je živel v samotni sobici svoje palače v Rue Galilée, kjer mu je stregel star služabnik. Užival je izključeno samo kruh in jajca ter nikomur pustil v svojo bližino, kakor tudi sam ni nikdar nikamor šel.

———

Čudni opomini.

Neki oče v severni Franciji je sanjal o svojem sinu, da je ležal ob neki reki mrtev. Tri tedne nato je sin v resnici izginil in vse iskanje je bilo zaman. Oče se je nato spomnil sanj, naznanil to policiji in označil mesto, ki ga je videl v sanjah. V resnici je sin ležal mrtev prav na onem mestu. Taki predopomini v sanjah niso redki.

Slavna plesalka Isadora Duncan je bila nekoč na obisku pri prijateljici Mme. Desty. Pri odhodu jo je ta svarila, naj ne hodi od nje, ker sluti, da se ji bo nekaj pripetilo na ulici. Duncan se ji je posmehovala ter odšla — v smrt.

Lord Grenfell, znani angleški arheolog in egiptolog, je v Bagdadu nekoč naletel na domačina, ki ni preje odnehal, da je lordu »srečo« prerokoval. Ker pa se je lord prerokovanjem le posmehoval, je bil fant užaljen ter mu rekel, naj vsaj pusti, da mu na dlan zariše krog. Ta je v to privolil in ko je Arabec potegnil črn rog na roki lorda, mu je velel, naj pogleda. In lord je v tem krogu videl sliko prijatelja, kateri je ležal na postelji mrtev, z obrazom proti steni. Prizor je nato izginil. Ko se je lord po nekaj mesecih vrnil na Angleško, je obiskal dotičnega prijatelja, katerega je našel ležati na postelji natančno tako, kakor ga je videl na oni sliki v Bagdadu. Bil sicer še ni mrtev, toda čez tri dni je pa res umrl.

Domači tlakomeri.

Ali morete napovedati zjutraj, kakšno bo vreme v teku dneva? Da, mogoče je in sicer brez dragih barometrov. Vsako povprečno gospodinjstvo je prava vremenska opazovalnica. V hiši imamo toliko vremenskih naznanilcev, da bi vsakdo lahko vedel, ali naj vzame seboj dežnik ali pa suknjo, ko odhaja od doma. Barometer številka 1. Ali imate mačko pri hiši? Da. Mačke so zelo občutljive napram vremenskim spremembam ter se neprestano »umivajo«, kadar se bliža deževje. Opazujte torej muco. — Mogoče čitate že pri zajtrku »Slovenca«. Jutranji časopis je lahko vremenski prerok, ako pazite na to. Ako se namreč pri listanju zelo rad natrga, potem vedite, da dež ni daleč. — Pri obedu vam mogoče reče sosed, da mu podaste solnico. Storite tako, toda prej poglejte na sol. Ako je vlažna, poiščite dežnik! — Mogoče da nosite rokavice. Ako jih le s težavo spravite na roko, bodo v najkrajšem času sledile težke padavine. Atmosfera deluje na rokavice ter jih začasno skrči, pa naj si bodo iz usnja ali pa glace. — Včasih, ko se sprehajate, se brez pravega vzroka pretrga trak na čevlju. Hitite domu, sicer boste mokri! Ako pa se utrga trak — to se pravi, ako ni obrabljen — zjutraj, ko se obuvate, vzemite dežni plašč seboj, kajti preden se dan nagne, bo deževalo, četudi je jutro lepo. Ako to še ne zadostuje, opazujte svojo palico, ki stoji v kotu. Ako je površina vlažna in lepljiva, z gotovostjo pričakujte plohe.

Lloyd Georgejeve.

Lloyd George, bivši angleški ministrski predsednik, je sijajen govornik, pri čemer se seveda ne plaši tudi demagogije.

Ko je nekega dne imel v veliki londonski dvorani političen govor, prileti skozi okno debel kos opeke in pade baš pred njega. Lloyd George ostane miren in reče samo:

»To je edini argument, ki ga imajo nasprotniki proti meni.«

Na drugem shodu poskuša nekdo z galerije narediti zmešnjavo in kriči v dvorano: »Podgane! Podgane!« — »Dajte temu Kitajcu njegovo najljubšo jed,« odvrne Lloyd George in smeh je na njegovi strani.

Ko se je bila borba za irsko samostojnost, je nekoč izjavil Lloyd George: »Jaz sem za avtonomijo Irske, a tudi Anglije, Škotske, Walesa.« — »In za avtonomijo pekla!« zakliče nekdo iz publike. »Prav tako,« odvrne hladnokrvno Lloyd George. »Vsak se mora potegovati za svojo domovino.«

•

Angleži izdajo na leto okoli 300,000.000 funtov (nad osemdeset miljard dinarjev) za alkohol. Pa naj še kdo reče, da smo Slovenci pijanci!

•

Angleži imajo mikroskop, s katerim je mogoče predmet povečati nič manj kot dvanajst miljonkrat. Uporabljajo ga za preiskavanje bakterij.

•

Največji pajk na svetu se nahaja v Sumatri. Život ima 23 cm dolg, noge se mu pa razprostro celih 43 cm.

•

Organisti angleških katedral so zelo slabo plačani (v angleškem smislu seveda). Plače se sučejo med 210 do 430 funtov na leto, t. j. od 57.750 do 118.250 dinarjev. Naši organisti bi bili srečni, ako bi imeli eno desetino plače kot jo imajo njih angleški tovariši.

•

Najhitrejša reka na svetu je Sutlej v Indiji. Izvira 15.000 čevljev visoko v gorovju ter na daljavo 180 milj pade 12.0000 čevljev.

Gospodarstvo

Železniška zveza Slovenije z morjem.

Takoj po prevratu je postalo za nas vprašanje zveze Slovenije z morjem. Izgubili smo Trst, leta 1920. pa še Reko in preostal nam je Sušak, poleg njega pa oddaljenejši Split. Zato so se kmalu začeli pojavljati načrti za to zvezo, pri katerih je bil glavni cilj zvezati Slovenijo po najbližji poti s Sušakom. Za izhodišče smo morali vzeti ali Kočevje ali pa Črnomelj, večina načrtov pa je šla iz Kočevja oziroma tudi iz Ribnice. Težišče vsega problema pa je tvorila reka Kolpa, ki teče skoro do Vinice po globoki dolini. Če smo se hoteli izogniti zelo visokemu in tudi primerno dolgemu mostu, ki bi bil zelo drag, se je proga nujno podaljševala za serpentine, ki bi vodile z vrha doline k reki in zopet na drugi strani gor. Najbližja in najnaravnejše je kazalo zvezati Koče postajo Brod—Moravice ali Delnice. Toda temu je nasprotovala zelo globoka dolina Kolpe (300—400 m). Morali bi graditi ali zelo dolg in visok most ali pa železnico speljati z vrha doline k reki in zopet navzgor, kar bi progo zelo podaljšalo; oboje pa bi stalo mnogo denarja.

Toda to še ni bilo vse: teren, skozi katerega bi morala iti ta proga, ni bil sposoben za to progo: od Čabra do Vrbovskega so karbonski škriljevci, ki so, kakor znano, slab teren za gradbo proge. Gradba proge po takem ozemlju, zlasti pa tuneli bi zahtevali ogromno delo in denar.

Navsezadnje pa nikakor ne smemo pozabiti mogoče najvažnejšega momenta: bližino meja. Zato je eden najnovejših projektov, ki je šel iz Ribnice nad planoto k Delnicam, moral izpasti iz upoštevanja.

Že leta 1922. je bila v zakonu o Blairovem posojilu uzakonjena proga Kočevje—Vrbovsko, toda iskanje novih možnosti in zagovarjanje dotedanjih projektov se je nadaljevalo in se vleklo do letos.

V oktobru letos pa se je vprašanje te zveze ponovno rešilo tako, da se ima graditi proga Kočevje—Vrbovsko, seveda ne tako kakor je bilo prvotno zamišljeno. Po novem je prekoračila Kolpo (most) nekoliko nižje ter se je tudi dolžina projektiranega tunela zmanjšala za polovico (na 2500 m).

Sedaj teče proga, ki se bo gradila, takole: Izhod je v Kočevju, odkoder teče po Kočevski dolini: postaje Mozelj, Rajndol, Knežja Lipa, potem gre po tunelu (1260 m) skozi sedlo v poljansko dolino. Do tunela so največji vzponi 13 ‰, krivine 300 m. Od tunela se spušča z največjim strmcem 23 ‰ v poljansko dolino: postaje Čeplje, Stari trg, Radenci; nato se spusti v dolino Kolpe, katero pri »Špehariji« prekorači (most, visok 20 m). Vzpon je tu 18 ‰. Nato gre na desni strani Kolpe skozi Severin do Malega Jadrča, kjer zavije na zapad, potem je postaja Nadvučnik, gre ob Lujizini cesti ter pri Kamenskem vstopi v 2500 m dolg tunel, katerega zapusti malo severneje od Vrbovskega ter se priključi na že obstoječo progo Zagreb—Sušak. Omeniti je, da ta tunel pada (14 ‰). Pri priključku naj bi bila postaja Vrbovsko-sever. Sicer pa se vse to zelo dobro vidi na izvrstni karti g. ing. Klodiča v današnjem »Ilustrovanem Slovencu«, katero karto naj ima vsak pri branju v roki!

Celokupna dolžina proge je ca 57—58 km in so gradbeni stroški proračunjeni na 250 milijonov Din. Proga naj bi bila glavna proga druge vrste.

Lažje bo potem še zvezati Črnomelj s to progo, treba je zgraditi po ugodnem terenu le še 26 km, stroški bi znašali 80 milijonov Din. Pri vseh računih so upoštevane tudi tirnice.

Po sedanji zvezi se vozimo iz Ljubljane skozi Karlovec na Sušak (330 km) 11 ur in 14 minut, skozi Kočevje bi se pa pripeljali po 224 km z brzovlakom v 6 urah.

Kakor doznavamo, bo v najkrajšem času razpisana licitacija za izdelavo natančnih projektov in, kakor se računa, se bo začelo z gradbo v letu 1929., gradba pa bi trajala 2 in pol do 3 leta. Zato je potrebno, da se vse delo pospeši, za Slovenijo je ta proga življenjskega pomena in ne gre, da bi se druge manj važne proge gradile prej. Zato moramo delati na tem, da čimprej dobimo zvezo z morjem.

Tržna poročila.

Ljubljana, 17. decembra 1927.

Les: Drva: Vkljub nastopivši ostrejši zimi ni narastlo povpraševanje za gorivo drvo, kaj šele cena, katera se nahaja skoro vedno na isti točki (22—23 Din za 100 kg franko meja), kar je pripisati nadprodukciji tega blaga, ki izvira povečini še od lanske produkcije bukovih pragov. — Pragovi: Letos moramo konstatirati, da v tem blagu ni prišlo do skoro nobenih večjih zaključkov v Sloveniji. — Bukovi pragovi do sedaj niso prišli v poštev, ker so se italijanske železnice odločile nacionalizirati bukove pragove in sicer večinoma iz gozdov v obmejnih krajih od Postojne do Jordanov. Kar se tiče hrastovih pragov, je bilo in je še precej povpraševanja, toda do pravih zaključkov ne pride. Kakor se čuje, bodo licitacijski posli v Rimu definitivno končani šele 20. t. m., iz česar sledi, da so se vsi dosedanji nakupi izvršili v glavnem iz špekulacijske strani, kajti do prejemanja že sklenjenih hrastovih pragov sploh še prišlo ni. — Bukovina: Lahko računamo, da bo bukovina v doglednem času naše glavno izvozno blago, seveda, ako jo bomo po želji konsumenta obdelali. Sušak in Reka sta stalna odjemalca za bukove plohe, posebno parjene, ostrorobe, očeljene, od 27, 38, 50, 60, 70, 80, 90, 100 mm debeline, od 2 metra dolžine naprej (od 10 do 10 cm stopnjevaje) s 15 odst. kratke robe od 1—1.90 m, od 14 cm širine naprej, ter se plačuje: za Ia, parjene 1000—1100, neparjene 850—900 Din, za IIa, parjene 800—900, neparjene 800—800 Din, za m3 franko vagon Sušak pristanišče. — Testoni imajo posebno srečo ter je cena takorekoč v stalnem naraščanju. Plačujejo se od 450—500 Din za kub'ični meter franko vagon nakladalna postaja. Največ jih je pokupila »Faginea« bodisi direktno ali indirektno. — Tudi bukova metlišča 27 × 27 mm, 1 m dolžine se iščejo, katerih cena je cca 700—750 Din za kub. meter franko meja. — Trami: V splošnem sezija mrtva, ter se pripravlja že sedaj za spomladansko sezijo in sicer povečini samo tramiči 3-3, 3-4, 4-4 za Vojvodinjo ter Sušak. — Hrastovina: Podnice niso več tako iskane, ker se jih hoče nadomestiti z mecesnovimi. Ob tej priliki z veseljem konstatiramo, da so se nekatere naše parne žage obrnile za hrastove hlode na Hrvaško in Slavonijo, ter producirajo tudi kvalitativno prvovrstno »slavonsko« hrastovino v Sloveniji.

Žito. Položaj svetovnega trga pšenice je pravzaprav nejasen. Chicago javlja znižane notacije zaradi konkurence z izvozom iz Argentinije. Kakor javljajo ameriški listi, so kanadski farmerji s poslovnimi rezultati svojega žitnega poola, o katerem smo že večkrat pisali, zelo nezadovoljni in pričakovati je zato manipulacij poola v korist dviga cen. Velike množine argentinskega žita pa bodo prišle na trg šele v januarju. Tudi položaj svetovnega trga rži je nejasen in od strokovne strani se priporoča opreznost pri nakupu. Na našem domačem trgu je nekoliko nazadovala pšenica, ki stane 305 baška postaja, na podlagi vesti o baissi v Chicagu. Izgledov, kako se bo razvijala cena pšenice, danes ni mogoče označiti. Izvoza pšenice ni. Koruza je 15. decembra abnormalno padla. Sklepov, ki so bili disponibel do 15. decembra pariteta Indijija, ni bilo mogoče popolnoma realizirati in tega dne zjutraj se je ponujala koruza po 197.5 pariteta Indijija, kar da v Ljubljani 232.5; pozneje pa se je okrepila na 237.5 Ljubljana. Tendenca za oves je zelo čvrsta: povpraševanje je majhno, še manj pa je blaga na trgu. Ječmen je brez interesa. Rž je neizpremenjena.

Mast. Cene se drže stalno in tendenca je neizpremenjena. Prodajna cena za mast je v veletrgovini 24.50—25 Din za kg.

Riž. Cene riža so ostale napram prejšnjemu tednu neizpremenjene: 130 lir fko meja.

Sladkor. Na domačem trgu v ceni pri normalni kupčiji ni izprememb.

Kava. Zaradi nazadujoče tendence cen na svetovnih tržiščih je braziljanski valorizacijski komite odtegnil tržišču večje količine, kar je povzročilo stalnost cen.

Bombaž. Na svetovnem tržišču so cene kolikor toliko stalne, vendar izgledi za bombažno industrijo v naslednjih letih glede cene niso dobri, ker se je v Ameriki zopet pojavil znani škodljivec bombažne rastline.

Jajca. Iz inozemstva prihajajo vesti o nazadovanju cen. Za Božič so namreč nakupi že izvršeni, za posle v naprej se pa nikdo noče spuščati. Zadnje tedne prihaja k nam nekoliko več blaga na trg, za kar se plačuje po komadu 1.40 do 1.50 Din.

Mleko. Kljub temu, da so prazniki pred durmi, ni o pomanjkanju mleka v primeri s prejšnjimi leti nobenega govora. Mlekarne morajo še večje množine mleka predelovati v maslo in sire. Vsled tega pa tudi cene nimajo čvrste tendence, ampak je pričakovati po Novem letu nov padec cen. Na trgu so sicer skušali okoliški mlekarji in mlekarice dvigniti cene za 0.25 Din pri litru, a videli so takoj neuspeh in so ceno po dveh dneh zopet znižali. Cene mleku v prodajalnah na drobno 2.50 Din, prosto na trgu 2 do 2.50 Din.

Maslo. Občuti se, da mestno prebivalstvo ne razpolaga z denarjem ter varčuje tudi pri kuhinji. Druga leta je bilo za božične praznike veliko povpraševanje po maslu, česar letos ni. V nasprotju s prejšnjimi leti pa je letošnjo jesen povpraševanje po maslu iz Italije, kamor maslo v resnici že izvažajo Osrednje mlekarne v Ljubljani. Kakovost slovenskega masla popolnoma zadovoljuje Italijane, le da je cena masla v Italiji, kjer notira v Milanu Lit 13.50 za kg, mnogo prenizka. Ako bi mogle naše mlekarne producirati maslo po ceni 35 Din za kg, bi se ga dalo izvažati tudi v Nemčijo, toda tu bi prišle v poštev le cele vagonske pošiljke, ker je sicer komadni prevoz v Nemčijo mnogo predrag.

Sir. Na tržišču pa vlada skoraj popolno mrtvilo, kar je za sedanji letni čas razumljivo. Za bodočo sezijo, ki bo komaj nastopila z začetkom februarja, pa bo vplivalo slabo to, da so zaloge sira za domači konzum mnogo prevelike, vsled tega je in bo ponudba mnogo večja in v nobeni primeri s povpraševanjem, kar pa bo imelo posledico ponovni padec cen sira.

* * *

Nova tvornica sladkorja v Somborju. V letu 1928. bodo začeli graditi novo sladkorno tovarno v Somborju, ki bo začela delati že v kampanji 1928-1929. Tvornico gradi delniška družba, kateri pripadajo veleposestniki iz okolice mesta.

Carinska konferenca v Opatiji. Pred nedavnim se je vršila v Opatiji konferenca o poenostavljenju carinskih formalitet v tranzitnem prometu. Konference se je udeležil tudi zastopnik naše države. Konferenca je sklenila, da se odpravi izdajanje posebnih dokumentov za vsak posamezni prevoz in da se bo carinska kontrola poenostavila.

Projekt zakona za pospeševanje živinoreje. Iz Belgrada poročajo, da je kmetijsko ministrstvo izdelalo projekt zakona o pospeševanju živinoreje. Poleg ustanove 10 oblastnih nadzornikov bodo skrbeli za pouk živinorejcev posebni odbori v oblasteh in okrajih kot posvetovalna in pomožna ustanova. V živinski kataster se vsako leto mora vpisati vsa živina.

Novosti v steklarski industriji. Pred nedavnim se je vršilo v Berlinu zborovanje steklarsko-tehnične družbe, na katerem je bilo podanih več zanimivih referatov, iz katerih je posneti, da stojimo pred ogromnim povečanjem mašinelne produkcije stekla za okna. Dosedaj se je delalo z roko in mašinelno, v najnovejšem času se je posrečilo rešiti že 50 let star problem tako, da se vzame steklena plošča direktno kot širok trak iz topilnice. Podroben tehnični opis tega ne spada na to mesto. Približno tri četrtine ploščatega stekla odpade na steklo za okna. Stroj na nov način daje 20.000 do 25.000 kvadr. metrov na mesec. Hladilne peči popolnoma odpadejo in tudi je potrebno manj delavnih moči. Glede preizkušanja stekla se nam tudi obeta v kratkem, da se bomo lahko pri vsakem trgovcu s steklom prepričali, če ni kvaliteti škodovala notranja napetost stekla: kakor pri čevljih, kjer preizkušamo sposobnost in oprijemljivost nog z rentgenovimi žarki.

Mednarodni sejem v Bruslju. V Brusliu se vrši IX. trgovinski in mednarodni sejem od 12. do 25. aprila 1928. Uprava sejma ima naslov: »Palais de l'habitation parc du cinquantenaire.«

Borza

Dne 17. decembra 1927.

Ta teden beleži statistika na ljubljanski borzi rekorden promet: 21.9 milijona Din napram 19, 12.3, ozir. 17.7 v prejšnjih tednih. Privatnega blaga je bilo le malo na trgu: v devizah Italija, Pariz, deloma London, dosti je bilo Prage, vendar v drugi polovici tedna, poleg tega mnogo Newyorka, za katerega ni dosti interesa, več za London.

Kakor so tečaji deviz v začetku tedna bili nižji v skladu z nazadovanjem iz prejšnjega tedna, so se ta teden proti koncu učvrstili: tako Berlin od 13.56 na 13.575, Curih od 10.956 na 10.96, London od 277.10 na 277.20, Newyork od 56.69 na 56.72; Praga pa je bila v ponedeljek po 168.39, do srede je padla na 168.35, potem pa se je učvrstila na 168.40. Med vsemi devizami je edino Dunaj ostal neizpremenjen: 8.01. Trst pa je bil cel teden nekoliko čvrstejši: v ponedeljek je bil srednji kurz 307.56, v torek in sredo 308, v četrtek pa 308.25, dočim v petek ni prišlo do zaključka.

Na efektnem tržišču je v Ljubljani Šešir narastel od 104 den. na 120 den., Ruše pa so popustile od 275—290 na 265—280; Strojne so bile zaključene po 70, Ljublj. kred. se je učvrstila od 132 na 133 den. brez blaga. V Zagrebu in Belgradu so drž. papirji tendirali čvrsteje: zlasti je v začetku zaradi špekulacije gotove skupine iz Belgrada poskočila, pozneje pa neznatno popustila. Na Dunaju je Trboveljska v sredi tedna oslabila in je v petek zaključila teden po kurzu 58.4. Kranjska ind. pa, ki je bila v ponedeljek in torek zaključena po 47, je popustila v četrtek na 45.25.

Za blago glej »Tržna poročila«!

* * *

Naše borze radi državnega praznika niso poslovale. Ker so bile zaprte tudi banke, ni bilo tudi prostega prometa ne.

DENAR.

Curih. (Zaključni tečaji.) Berlin 123.725, Holandija 209.40, Newyork 517.825, London 25.2812, Pariz 20.3825, Milan 28.105, Praga 15.34, Budimpešta 90.66, Bukarešt 3.20, **Belgrad 9.1225**, Sofija 3.735, Varšava 58.10, Dunaj 73.05, Bruselj 72.45, Kodanj 138.95, Stockholm 139.85.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.47, Kodanj 189.80, London 34.55, Milan 38.38, Newyork 707.90, Pariz 27.86, Varšava 79.37. Valute: dolarji 706.80, dinar 12.38, češkoslovaška krona 20.955.

Praga. Devize: Lira 183.25, Belgrad 59.48, Pariz 132.85, London 164.75, Newyork 33.70875.

Dinar: Newyork 176.25, Berlin 7.375, London 277.10.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 83, Hipo 6.90, Alpine 42.45, Leykam 10.75, Trbovlje 58.40, Kranj. industr. 48, Ruše 35, Slavonija 1.40.

BLAGO.

Budimpešta (terminska borza). Tendenca čvrstejša. Pšenica marec 31.78, 31.74, zaklj. 31.78—31.80, maj 32.14, 32.20, zaklj 32.16—32.18, rž marec 30.86, zaklj. 30.88—30.90, koruza maj 25.84, 25.90, zaklj. 25.80—25.84.

Stavbišča naprodaj!

Na Mirju ob regulirani Gradaščici je še 24 lepih parcel naprodaj, v izmeri 670 do 1250 m², po 16 do 18 Din m². Parcelacijski načrt je gotov, zato izbira prav nuina. Kljub bližine kopališča Kolezije ni bil ta prostor ob lanski poplavi pod vodo. - Spomladi se bo mnogo zidalo in bodo cene gotovo poskočile. Porabite sedaj priliko! — Naslov prodajalca se poizve v upravi lista pod št. 9858.

Sportni teden

Zvižga. Kdo? Dr. Peltzer. Na koga? Na nemško lahkoatletsko zvezo. Zakaj? Ker mu ne dovoli starta v Ameriki. Pravi, da bo vseeno startal; par tednov se bo pripravljal, potem se bo pa začelo. Do olimpiade bo že nazaj prišel. Amerikanci bodo poslali na Olimpiado 120 atletov, ekspedicija v Amsterdam jih bo stala okoli 25 milijonov Din.

Skakalnica v St. Moritzu je dogotovljena, tribunske naprave so stale 230.000 švic. frankov. Skakalnico na Holmenkolu so pa popravili in bodo omogočeni odslej skoki do 54 metrov, doslej 40 m. — Norveški drsavec Evensen je v izborni formi; poskusil se je na neobičajni razdalji 1000 m in je dosegel lepi čas 1:33.3; 500 m je predrsal Ohlsen v 45.2, 5000 m pa v 8:49.6.

Povsod po Evropi so sedaj snežne razmere prav ugodne. Včasih pa kdo tudi sneg umetno napravi. Tako n. pr. zadnjič na Ogrskem.

Klub Sabaria je povabil dunajskega Slovana na gostovanje, pa je v zadnjem trenutku odpovedal in je brzojavil na Dunaj, naj Slovan doma ostane; rekel je, da so na Ogrskem veliki snežni zameti. Slovan je brzojavko prepozno dobil, je prišel igrat in ni videl niti en milimeter snega: zmagal je 3:1. — O nogometu smo pisali tudi 11. t. m. — Sparta je v Carigradu zmagala 8:1 in 6:1. — Slavija bo igrala o praznikih v Fürthu, Zürichu, Torino in Milano. — Na novega leta dan se bodo v Genovi poskusili Švicarji in Italijani. — Angleška nogometna zveza je definitivno sklenila, da ne gre v Amsterdam. Zadnjič so bili Angleži na olimpiadi leta 1920. v Antverpu: premagali so jih Norvežani. Klub Everto ima sedaj 26 točk, Cardiff 23, New Castle in Leicester po 22.

Na Španskem ima Espanol 18 točk, Barcelona 16, Europa 16; vsi drugi klubi nič ne pomenijo, so samo za štafažo. — 50.000 gledalcev je gledalo zmago Arsenala nad New Castle 4:1, pri desetih ameriških baseballtekmah je bilo pa navzočih 1,615.000 gledalcev, pri vsaki igri torej povprečno 160.000 (enkrat 335.000). — Belgijska nogometna zveza je dala zavarovati vse svoje člane proti nezgodam; v slučaju popolne nezmožnosti za delo bo dobil igralec 50.000 frankov. Stroški zavarovanja so preračunjeni na pol milijona frankov na leto, krili jih bodo z dohodki tekem za belgijski pokal, kolikor bo pač mogoče.

Vrstno žrebanje za **Davisov pokal** se bo vršilo 3. februarja. Amerikanci bodo morali igrati letos v Evropi; Tilden ima zelo obsežen načrt: francoska prvenstva, Wimbledon, Davisov pokal.

Žoga se vrti, kolo tudi. Po šestdnevnem vrtenju je zmagala v Newyorku **kolesarska dvojica** Spencer in Winter, v Milanu pa Girardengo in Binda.

Od kolesa **do avtomobila** ni daleč. V Ameriki ne morejo razumeti, da jim je vzel Segrave s 1000 KS Sunbeamom svetovni rekord; hočejo mu ga vzeti in so zgradili avto z 1200 Ks. — Iz Madrida v Valencio bodo zgradili 320 km dolgo avtomobilno cesto, stroški so preračunjeni na 1600 milijonov dinarjev. Bomo o tem še posebej pisali.

Williams zopet rekordira, spet je **letel 515 km** na uro.

Njegova rojakinja, 13letna Eleanor Hoden iz Newyorka, je **plavala** 100 yardov prosto v 1:07.4, na hrbtu v 1:17.2, njena klubska tovarišica 16letna Kate Ames pa 100 y prosto celo v 1:05.4. Nemka H. Schrader je preplavala 200 m prsno v 3:15.6, nov svetovni rekord; pa ne bodo priznali, ker niso bili izpolnjeni vsi predpisi. — **Gleitzejeva in Hudsonova** sta se spravili, sta si podali roko in se poljubili, sta poskusili preplavati Gibraltarško ožino in sta si spet lahko podali roko: poskus se ni posrečil ne eni ne drugi. — »Četrteke« se imenuje majhen otoček v morski cesti med Avstralijo in Novo Gvinejo; tam je vzklilo novo plavalno čudo, mladi **Saranalis**; 50 y je preplaval v 22 sek., 100 y v 56. Kar na bitrico ga bodo trenirali in ga bodo poslali v Amsterdam.

Stol je pripravno orožje; a če ga zagrabi **bokser** in obdeluje z njim nevšečne mu sodnike, je to grdo. Zato takega bokserja za vse življenje diskvalificirajo, in se je tako zgodilo ogrskemu bokserju Csiszarju. — Novi svetovni prvak poltežke teže je **Loughran**; v 15-rundnem boju je premagal Toma Slatteryja po točkah. — Phil Scott se je rehabilitiral; v 10-rundnem boju je tik pred zaključkom 10. runde položil Munna z k. o. na tla. Sedaj mu bodo naklonili še druge boje. De Kuh je po točkah premagal Belgijca Humbecka v 10 rundah, Diener Breitenstraeterja v 5. rundi z k. o., **Mickey Walker** sedem kg težjega Berlenbacha v 10 rundah po točkah, prav lahko. Berlenbach, ki ga je zadnjič zdelal Jack Delaney v 6. rundi k. o., pravi, da ne bo več boksal. Tako pravi vsak, če se mu sreča ne smehlja več.

Prav tako v Ameriki je v prosti **rokoborbi** položil Joe Stecher Giovannija Raicevicha v pol uri na široka njegova pleča; v grškorimski rokoborbi je pa izborni Finec Huhbancu premagal nekdaj prvovrstnega Siegfrieda. Novi časi prihajajo in nov rod z njimi.

Radio

PROGRAMI:

Zagreb 310. **Breslau** 315.8, **Barcelona** 344.8, **Praga** 348.9, **Leipzig** 365.8, **Schenectady** 379.5, **Stuttgart** 379.7, **Toulouse** 392, **Hamburg** 394.7, **Frankfurt** 428.6, **Brno** 441.2, **Rim** 450, **Paris** 458, **Oslo** 461.5, **Langenberg** 468.8, **Berlin** 483.9, **Dunaj** 517.2, **München** 535.7, **Budapest** 555.6, **Varšava** 1111.

Nedelja, 18. decembra.

Zagreb: 20.35 komorna glasba (violina, klavir). — **Breslau:** 20.15 Božični oratorij (Bach), za zbor, soli in orkester. — **Barcelona:** 18.30 prenos iz opere. — **Praga:** 10 proslava 10letne ustanovitve češke armade (himne, govor min. dr. Beneša, glasbene točke), 18 arija Leonore iz »Fidelio« (Beethoven), Agate iz »Freischütza« (Weber) in Elvire iz »Ernanija« (Verdi), 19.15 prenos iz bratislavskega gledališča: »Plaščev« in »Gianni Schichi« (Puccini) — **Stuttgart:** 15.30 lahka glasba, **19.15 Vtisi s potovanja po Jugoslaviji**, predava Büggeln, 20 Božične skladbe. Orgelski koral in zbor: Oče naš. — (Bach) — Sion govori, Gospod me je zapustil (Hammerschmied), peteroglasno — Ljubi Gospod Bog (Schütz) za orgle in 2 glasova — Orgelski koral in zbor. Otrešenik poganov prihaja (Hasler) — Zbor: Et incarnatus est (Josquin des Près) — Orgle: In dulce jubilo (Bach) — Troglasne božične pesmi — Org. koral in zbor: Veselite se, ljubi kristjani (Bach) — »Odprite vrata« — Zbor in instrumenti: Glejte, kolika ljubezen (Bach). — **Toulouse:** 20.45 koncert. — **Brno:** 19.15 Cigan baron, operета (Strauß). — **Rim:** 20.45 Magia (Pio di Pietro) opera v 1 dejanju in Il Venteglio (Cuscina), opereta v treh dejanjih. — **Paris:** 14.30 in 22 koncert. — **Langenberg:** 20.15 koncert (Bach): Simfonija b-dur — M. Haydn: Simfonija c-dur — Mozart: Koncert za flavto in harfo — J. Haydn: Božična simfonija). — **Dunaj:** 15.30 »Zidar in ključavničar«, kom. opera v treh dej. (Auber), 20 »Hans Huckebein«, burka v treh dej. — **Berlin:** 21 »Kristusovo rojstvo«, oratorij za soli, mešan in otroški zbor. — **München:** 20 koncert. Odlomki iz popularnih skladb.

Ponedeljek, 19. decembra.

Zagreb: 20.35 klavirski večer. — **Praga:** 21.30 koncert (Saint-Saens: Preludij, op. 60 — Franck: Panis angelicus, Le mariage des roses, Arija Rut iz oratorija »Ruta« — Bizet: Uspavanka), 22.20 reproducirana glasba. — **Stuttgart:** 16.15 lahka glasba, 18.15 R. Tschorn predava: Smučanje in drsanje, 20 »Lov za srečo«, potovanje okoli sveta v 12 prizorih, III. večer: Neapel, 21.15 koncert. Locatelli: Koncert za 10 glasen god. orkester — Grabner: Pet pesmi za komorni zbor — Mozart: Klavirski koncert b-dur — Bach: Koncert 5, g-dur. — **Toulouse:** 17.30 Deveta simfonija (Beethoven) 3. del. — **Rim:** 20.40 vokalni in instrumentalni koncert. — **Paris:** 22 koncert (Saint Saens, Puccini, Mozart, Verdi). — **Berlin:** 19.30 prenos iz opere: »Poljubljeni« (Smetana), ljudska opera v dveh dej., 22.20 lahka glasba. — **München:** 20 koncert radio-orkestra. — **Varšava:** 20.50 koncert.

Torek, 20. decembra.

Zagreb: 18 lahka glasba. — **Praga:** 20.10 norveška glasba, 22.20 prenos iz Narod. doma. — **Stuttgart:** 16.15 popold. koncert, 20 »Deklica iz Navarre«, (Massenet), lirična epizoda v dveh delih, 21.15 vesel večer. — **Toulouse:** 20.45 koncert (Wagner: uvertura k Faustu — Berlioz uvertura k »Karneval v Rimu« — Rezniček: uvertura k »Donna Diana« — Čajkovskij: Suita za orkester g-dur). — **Paris:** 22 slavnosten večer (Bizetova in Puccinijeva dela). — **Berlin:** 20.30 simf. koncert (Beethoven: 1. simfonija c-dur — Bruckner: 6. simfonija, a-dur). — **Dunaj:** 16.15 pop. koncert, 20.05 Dunajski večer. — **München:** 21.15 komorna glasba. — **Budapest:** 20 koncert, 22.15 ciganska godba.

Srednji devizni tečaji na ljubl. borzi od 12. XII. do 16. XII. 1927.

Dne	Berlin	Curih	Dunaj	London	Newyork	Pariz	Praga	Trst
12.	13.56	10.955	8.01	277.10	56.69	—	168.39	307.56
13.	13.56	10.9555	8.01	277.10	56.72	—	168.37	308
14.	13.565	10.959	8.01	277.12	56.70	—	168.35	308
15.	13.575	10.9607	8.01	277.20	56.71	224.25	168.40	308.25
16.	13.575	10.96	8.01	277.20	56.72	—	168.40	—

RADIO potrebščine
v največji izbiri stalno v zalogi pri
FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5 Telef. 407

Sreda, 21. decembra.

Zagreb: 19.30 prenos z Dunaja, — **Leipzig:** 20.15 Odlomki iz modernih oper. — **Stuttgart:** 20 simfonični koncert. Bach: Pastorale k božič. oratoriju — Bach: Odpri srce, iz oratorija. — Bach: Adagio iz klavir. koncerta d-mol — Brahms: Pesem za alt, brač in klavir — Von Waltershausen: Božična glasba za komorni orkester. — **Toulouse:** 17.30 Leonora, uvertura (Beethoven), 20.45 koncert. — **Hamburg:** 19.25 prenos iz gledališča: Trubadur (Verdi), opera v štirih delih. — **Brno:** 20 večerni koncert (na sporedu: Smetana, Dvořak, itd.). — **Rim:** 21 prenos iz gledališča. — **Oslo:** 20 češkoslovaški večer (predavanje, nato koncert čeških skladb). — **Berlin:** 20.30 Božično razpoloženje. — **Dunaj:** 19.30 Božični oratorij (Bach) za soli, zbor in orkester. — **München:** 20 »Heimg'fundene«, božična komedija v šestih slikah. — **Budapest:** 19 prenos iz opere. — **Varšava:** 18.15 in 20.30 koncert.

Četrtek, 22 .decembra.

Zagreb: 19.30 prenos iz Prage. — **Barcelona:** 22.10 prenos iz opere. — **Praga:** 19.30 simfoničen koncert. Dvořak: Tragična uvertura; Serenada op. 44 d-mol; Scherzo, op. 66 — Čajkovskij: Simfonija c-mol, op. 5. — **Leipzig:** 20.15 koncert (pester spored). — **Stuttgart:** 20 Božični koncert. Adam: Uvertura k »Nürnberške lutke« — Strauß: »Lastavice iz Avstrije« — Humperdinck: Fantazija iz opere »Hansel und Gretele — Ködel: Vesel Božič, potpourri — Bayer: Potpourri iz »Lutkove vile« — Waldteufel: Drsalec, valček. — Kämpfert: Švabska rapsodija. — **Toulouse:** 20.45 koncert. Produkcija Wagnerjevih del. — **Hamburg:** 20 Božična proslava za otroke (na sporedu lahki in priljubljeni napevi). — **Frankfurt:** 19.30 prenos iz opere: »Operni ples« (Heuberger). opereta v 3 dej. — **Rim:** 20.40 instrumentalni in vokalni koncert. — **Paris:** 22 Tannhäuser (Wagner), opera. — **Berlin:** 21 Božično razpoloženje. Bach: Glasba pastirjev iz božič. oratorija — Melodije za mešan zbor iz »Musica sacra« (Zdaj pojte in veseli bodite; Vesel je dan; Odprite vrata) — Concerto grosso št. 8. božič. koncert za selovijolino, čelo in godal orkester (Corelli) — Stare božične pesmi: Angelci in pastirci; Veseli se, zemlja in nebo; Hvalimo vsi Boga — Humperdinck: predigra k »Dornröschen« — Otroške igre, mala orkestralna suita (Bizet). — **Dunaj:** 19.30 zborovski koncert (na sporedu Schubert, Bruckner itd.). — **München:** 19.30 Hanice pot v nebesa, opera v 2 dej. (Graener), 22 Stari božični napevi, Eccard: Visoko z neba prihajam — Bach: O, Jezušček sladki — Eccard: O, veselje nad veselje — Prätorius: In natali Domini — Prätonius: Mladika iz korenine Jesejeve — Tiehl: Hvaljen bodi Bog.

Petek, 23. decembra.

Zagreb: 20.35 vesel večer. — **Barcelona:** 22.30 Odlomki iz cerkvene skladbe: Betlehemski pastirčki. — **Praga:** 19 prenos iz gledališča: Cosi fan tutte (Mozart). — **Leipzig:** 20.15 Božični oratorij od Bacha. — **Stuttgart:** 16.15 lahka glasba, 20 Iz Schillerjevih del: Kabale in ljubezen, drama. — **Toulouse:** 17.30 Sonata v a-duru, 3. del (Beethoven), 20.45 »Hči gospe Agot«, komična opera (Lecocq). — **Hamburg:** 21.20 koncert. Zimski motivi. — **Brno:** 19.15 prenos iz gled.: Hansel in Gretel (Humperdinck), opera. — **Rim:** 20.40 lahka glasba. — **Berlin:** 20.30 Božične skladbe: Jutri, otroci, bo nekaj — Otroci, pridite — Mladika je pognala — Prelepo je božično drevo — O, mili Jezus — Ljubi Jožef — Slajše ne zvone zvonovi — Sveta noč, blažena noč — O, vesela, o, blažena. — **München:** 20.05 koncert. Pester spored. — **Varšava:** 20.15 koncert varšavske filharmonije.

Sobota, 24. decembra.

Zagreb: 18.30 Sveti večer. A. Guilmant: Povzdigovanje (orgle) — Saint-Saens: Adagio (orgle) — Dr. Rittig govori: O Božiču — Gigout: Obhajilo (orgle) — Guilmant: Cantilene pastorale, 19. Fanfara 120 glasbenikov izvaja starohrvatske božične korale, 19. 30 Starohrvatske božične pesmi, poje zbor G. D. J., 20.30 in 22 božične pesmi za kvartet in orkester, 24 prenos polnočnice iz cerkve sv. Marka. — **Breslau:** 20 Božične pesmi. — **Leipzig:** 20.15 božične skladbe iz zbirke »Jezus v Flandriji«. — **Stuttgart:** 20 Sveti večer: Auber: Uvertura k »Jezero vil« (orkester) — Frank: Božična pesem; Ime Jezusovo — D. von Lilliencron: Legende o Miklavžu — Cornelius: Iz božičnih pesmi — Rödel: Vesel Božič. potpourri — Mladika je pognala; Sveta noč, blažena noč; Odrešenik v zibelki — Eichendorf: Beg svete družine — Wolf: Sv. Trije kralji — Humperdinck: Božič — Storm: Božični večer — Schneider: O, božje dete. — Cornelius: Iz božič. pesmi — Humperdinck: Predigra k »Hänsel und Gretel« — Reklos: Angel — Božična uspavanka; Marija na gori; Vesela, blažena noč. — **Toulouse:** 20.45 koncert. — **Hamburg:** 20 »Božič osamljenca« za vse tiste, ki bodo ta večer brez družbe. — **Frankfurt:** 20.45 »Pastirska legenda«, opera v 1 dej. — **Brno:** 17 Češke božične pesmi, 18 cerkvena glasba (božične pesmi). — **Rim:** 20.45 »Odrešenikovo rojstvo«, oratorij v 2 dej. (Perosi), za soli, zbor in orkester. — **Berlin:** 19.30 Božični odmevi — Doma — S stolpa. — **Daventry:** 23.15 »Božična fantazija«« (J. Overton). — **Dunaj:** 20.30 Božična glasba: Sveta noč, blažena noč — Wagner: Predigra k »Lohengrin« — Strauss: Predigra k baletu »Aschenbrödel« — Bernatzik: Mesečina — Ködel: Vesel Božič, fantazija — Schubert: Ave Maria; Moment musical — Kornzak: Pravljica — Jessel: Parada svinčenih vojakov — Grieg: Solveajgova pesem — Strauss: An der schönen blauen Donau, valček. — **Budapest:** 17 Božične pesmi, poje operni zbor.

Znižane cene pri »TRIBUNA« za BOŽIČ.

Manjše, ne zamudite ugodne prilike, da si ogledate veliko izbiro vsakovrstnih otroških vozičkov igralnih vozičkov stolic, holenderjev, malih dvokoles in tricikljev, šivalnih strojev in dvokoles. Posebni oddelek za popravo dvokoles, motorjev, šivalnih strojev, otroških vozičkov itd. Emajliranje z ognjem. Kolesa se shranjujejo tudi preko zime. Cenik franko.

„TRIBUNA" T. D. L. tovarna dvokoles, otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška 4.

Ročni koučegi za potovanje

damske in šolske torbice, listnice, denarnice, tobačnice, nahrbtniki, gamaše i. t. d. i. t. d.

Opreme in pritikline za konje, dežne ponjave za konje in vozove, ovratniki in nagobčniki za pse, gonilni jermeni iz najboljšega usnja, kakor tudi šivalni in vezalni jermeni.

IVAN KRAVOS, MARIBOR

Aleksandrova cesta 13 **Telefon 207**

Kupujemo staro lito železo

v vsaki množini Ponudbe z navedbo najnižje cene na STROJNE TOVARNE IN LIVARNE, D. D. — LJUBLJANA.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1·50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas **3 ali 5 Din.** Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Izurjen vrtnar

oženjen, brez otrok, išče mesta ali vzame v najem vrt v Ljubljani ali v bližini. Naslov pove uprava lista pod številko 9733.

KDO NUDI

40 letn. trgovcu kakršnokoli službo proti »Malhni plači«, da se preživi? — Nastop po volji. Naslov v upr. lista pod št. 9998.

Trgovski poslovodja!

Samostojni vodja podružnice, star 30 let, sam., z dobrimi spričev. in večletno trg. dobo, želi premeniti službo s 15. febr. 1928. Ponudbe na upravo pod: Kavcija 10.000 9997.

Posojil. uradnik

samostoj. moč, išče službe. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9969.

Trgovski pomočnik!

dobra moč, star 30 let, sam., iščem prosto mesto v trgov. z meš. blagom ali manufaktur. oddelku, ali kot skladiščnik na deželi ali v mestu za 15. februar 1928. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Marljivost 10.000/9908«.

POSLOVODJA

zmožen kavcije, z večletno prakso, želi namestitve pri kmetijski zadrugi ali v trgovini z mešanim blagom. - Ponudbe z navedbo pogojev in plače sprejema podružnica »SLOVENCA« v Celju.

Kovaški pomočnik

išče mesta. Naslov pove uprava lista pod št. 10068.

PRODAJALKA

meš. stroke, s koncesijo, išče mesta. Naslov pove uprava lista pod št. 10081.

Proste službe

ZASTOPNIKE in ZASTOPNICE

za razprodajo sreček na obroke, išče Bančna poslovalnica BEZJAK v Mariboru. 5512

Krajevne zastopnike

potrebujemo za vso državo za prodajo dežnih plaščev privatnikom proti visoki proviziji. Reflektiramo na one, kateri so v tem deloma izvežbani. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 9981.

Zastopnike

za prodajo vrednostnih papirjev, iščemo. — Ponudbe na »PUBLICITAS« Beograd, Kralja Milana 8, pod: »Sigurna zarada«.

DRUŽABNICO

(financerko) samostojno, iščem za dobičkanosno podjetje. - Ponudbe pod »Avtopromet« upr. lista.

Deklica za vse, ki zna tudi kuhati, ter SOBARICA — se sprejmeta. Potrebna so dobra spričevala. - Milica Puljo, Zemun, Trg Nikole Pašića 2. 9995

Deklica k otrokom

za Beograd, k dveletni deklici, se išče za januar. - Ponudbe s prepisi spričeval in sliko na HERZL, Beograd, Kralja Petra 6.

POMOČNIKA

ki je dalj časa služboval pri peči parne pekarne, sprejmem. Nastop po Božiču. Prednost imajo taki, ki so že delovali v Gradcu ali na Dunaju. Plača dobra, mesto stalno. Ponudbe na »Publicitas« d. d., Zagreb, Gundulićeva 11, pod: »ZA. 14562«.

Agilne potnike

in krajevne zastopnike za dober in brezkonkurenčen predmet, iščem. — Pism. ponudbe upravi »Slov.« pod »Provizija št. 10047«.

VAJENCI

za avtotapetniško in lakirarsko obrt se takoj sprejmejo. - Leopold Šusteršič, Ljubljana, Dunajska cesta 41. 10058

Sprejme se dobra **ŽENSKA MOČ**

ki je zmožna poučevati vezenje na šival. stroju. - »TRIBUNA« - Ljubljana, Karlovska cesta 4. 10093

Veletrgovina specerij. in kolonijalnega blaga ter deželnih pridelkov išče za takoj vpeljanega

proviz. potnika.

Ponudbe pod: Kolonijale št. 10097 upravi »Slov.«

Pouk

»Organizator« - Knjigovodstvo!

do 70 % prihranka na času — dnevna bilanca. Terminske kartoteke. — Strokovno zamišljene kartoteke za vse vrste obratov - »ORGANIZATOR«, Ljubljana, VII, Kamniška 20.

Stanovanja

Opremlj sobo

čedno, oddam. Cena nizka. V bližini glavne pošte. Naslov v upravi lista pod številko 10051.

Sostanovalka

se išče k boljši družini. Naslov pove uprava lista pod številko 10053.

Dijak se sprejme na stanovanje. — Gosposka ul. 6, I. nadstr.

Stanovanja

Enosobno, Zelena jama, 450 Din. - Dvosobno, pri stari šišenski cerkvi, 700 Din. - Enosobno, Podrožnik, 400 Din. - Dvosobno, pri Tržaški cesti, lepo, balkon, 700 Din. - Enosobno, Glince, 300 Din. »Posredovalec«, Sv. Petra cesta 18 (pod stanovanja).

Na hrano in stanovanje se sprejme 2 starejši gospodični ali 2 gospoda z novim letom. - Naslov v upravi lista pod št. 9970.

Posestva

Hišo ali vilo

kupim v Ljubljani. - Ponudbe na upravo »Slov.« pod šifro: »Udobnost«.

Novo hišo

10 minut od postaje D. M. v Polju, prodam. Naslov v upravi pod štev. 10057.

Manjše tov. poslopje

v Sloveniji, kupim. - Ponudbe poslati na upravo lista pod šifro: Tovarna.

V najem

V NAJEM ODDAM

več prostorov, na dvorišču ležečih primernih za magacine oz. za pisarne, s 1. februarjem 1928. — Poizve se v Frančiškanski ulici 8, I. nadstropje.

Pisarniško sobo

v visokem pritličju odda takoj Pokojninski zavod v Ljubljani, Gledališka 8.

Sobe za pisarne

ali slično oddam. Majstrova 14.

GOSTILNA in mesarija

v večjem kraju na Spod. Štajerskem, se odda v najem - Natančnejše se poizve v pivovarni Union v Ljubljani. 10018

Lep lokal

se odda za delavnico na dvorišču na Sv. Petra cesti št. 61, Ljubljana.

Kdo proda?

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah Černe, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica štev.

SREBRNE KRONE

kupi F. Cuden, Ljubljana, Prešernova 1

Brusni les

žagan, 1 in 2 metra, kupujem na vago. Plačilo akreditiv. - MANGART, poštni predal 43, Ljublj.

Rabljeno DVOKOLO

(Freilauf), se takoj kupi. Ponudbe z opisom in ceno na upravo »Slovenca« pod šifro: Torpedo 9944.

UMETNE ZOBE

(čeljusti), kupim. - Pišite takoj na upravo »Slov.« pod »Umetnost 10059«.

Vsakovrstne VREČE

kupuje stalno »JUTA«, Maribor, Aleksandrova 35

KUPIJO se okrogle, železne, 3 do 4 m dolge

stopnice

Ljubljana, Karlovska c. 4.

Košute, srne, zajce in drugo divjačino kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah Franc SLAMIČ - Ljubljana, Gosposvetska c. 6. - Tel. 2973.

Kdo kupi?

Nova fina **žima** za dva modroca, kg 50 Din. naprodaj. in nov bakren KOTEL za štedilnik ter stelaža za knjige. - Naslov pove uprava lista pod št. 10000

Mizarska stiskalnica

2.20 m dolga (Furnirpresse), dobro ohranjena, se proda. Istotam se sprejme v trajno delo izvežban pleskar za pohištvo i. dr. - Strojno mizarstvo Andrej Kregar, Šent Vid nad Ljubljano. 10027

Šivalni stroj »Singer«

dobro ohranjen, prodam poceni. Krčevina 184 nad Tremi ribniki, Maribor.

Prodam antik-sobo

(Herrenzimmer). Naslov v upravi lista pod: 10041.

Kompl. spalnica

fino izdelana, nova z javorjevim furnirjem — se takoj zelo poceni proda. Ponudbe na okr. sodišče v Tržiču do 29. t. m. pod opr. štev. E 304/27.

Prodam kožuh

dobro ohranjen, dolg, za srednje veliko osebo, in POVRŠNIK. Vprašati pri upravi lista po: 10054.

ŠIVALNI STROJ in Toplodar ceno prodam. Naslov upravi: št. 10056.

MED, sajdov, deloma tudi cvetlični, izborno zdravilo zoper prehlajenje, prodaja kilogram po 25.— dinarjev AL. TRINK, Linhartova ulica 12. Ljubljana.

100 hl vina

naprodaj belo in rdeče. Cena 6 do 7 Din. franko postaja Brežice.

JANKO KRIŽANEC DOBOVA.

Wertheim - blagajno

ognjevarno, velikosti št. 3, skoraj novo kopno stiskalnico in sal. gramofon na stojalu, z igralnimi ploščami, se ceno proda. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 10011.

Harmoniko

Lubasovo, štirivrstno, poceni proda »Posredovalec«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 18. 10083

Koles - sani

prodam. - Ant. Rožmanc, Vrhnika 134. 10048

Ročna dela

prodam za nizko ceno. - Naslov v upravi št. 10069.

Dve spalnici

(trd les) svetlo politir., solidno izdelani, ceno naprodaj. - ANDLOVIC, Domobranska cesta 23.

MLEKO

kravje, pristno, dobite dnevno poceni v vinčariji MARIBOR, Vinarska ulica št. 24 a. 10037

BOŽIČNA DARILA

brez denarja dobite pri zlatarju H. STUMPF, Maribor, Koroška cesta 8, ako prinesete v zamenjavo staro zlato srebro ali kovani denar. Pri takojšnjem plačilu jako znižane cene.

Po globoko znižani ceni prodaja zaradi opustitve trgovine — vse

manufakturno blago

moško in žensko perilo, otroške oblekce itd. — »MAKO«, družba z o. z. v Ljubljani, Dunajska c. 36 — zraven Jugo-avto.

Naša obrt

prenavlja, čisti in osvežuje kri, izboljša slabo prebavo, slabotno delovanje črevesa in vzpodbuja apetit. — 1 paket Din 30·— — Priporoča Lekarna Bahovec Ljubljana Kongresni trg

K. Gränitz

krznarija v Mariboru, Gosposka ulica štev. 7.

Največja zaloga finih in najcenejših KOŽ za kožuhe. Vsa v krznarsko stroko spadajoča dela se izvršujejo promptno in po najnižjih cenah. - Kupuje vsakovrstne kože divjih živali, kakor: dihurjev, lisic, kun itd. po najvišjih dnevnih cenah.

Najboljši šivalni stroji so **„Elirija"**

Nadomestni deli in vse potrebščine za šivalne stroje.

Generalno zastopstvo: Em. Peseher, Zagreb Sudnička ul. 5/II

Zahtevajte ponudbe!

MASLO

kuhano, najfinejše in najcenejše v Mlekarni KRISTOF Sv. Petra cesta št. 60

Trbov. premog

suha drva

I. POGAČNIK

Bohoričeva 5. Telef. 2059

Za božično darilo

hišno stoječe uro Din 2400·—

Ivan Pakiž, Ljubljana, Stari trg 20

Do 100 Din dnevno

morete z lahkoto zaslužiti. Za pojasnila priložite 3 Din v znamkah na upravo lista pod: »Dohodki zajamčeni« št. 9966.

Pri obolenju **grla** in **ustne dupline** priporoča

Angina-

specialne tablete

lekarna bahovec

LJUBLJANA, Kongresni trg.

Posredovalnica za službe

se priporoča vsem cenim interesentom z zagotovilom najboljše postrežbe Elizabeta Lorber, Maribor, Vetrinjska ulica 5.

Najlepša drva

Cebin, Wolfova ul. 1/2

Najboljše in najcenejše **čevlje** dobite pri JANKO KOS, čevljar, Ljubljana, Tržaška cesta. »Stan in dom«.

PRIVAT-DETEKTIV-ZAVOD IVAN TOPLIKAR LJUBLJANA RIMSKA C. 9

Kdor je priden

lahko zasluži letno 35.000 Din Samostojno, lepo delo. — Pišite na upravo »Slovenca« v MARIBOR pod šifro: »NOVO« in priložite 20 Din za navodila in vzorce. 10036

Vaš soprog dela

za Vas! Mislite Vi nanj! Dajte mu piti KAVO »HAG«, ki je prava kava brez strupenega kofeina!

Opekarski akordant

prevzema izdelavo zidne in strešne opeke (Strangfalz) z vsemi gonilnimi in izdelov. stroji ter vsa popravila istih. Istotam se izve tudi za nakup opekarne s stroj. obratom, po zelo ugodni ceni - Ceni. ponudbe je nasloviti pod »Strokovnjak« na anonč. družbo Aloma Company, Ljubljana. 9859

Lanene tropine in druga krmila

nudi najceneje

A. VOLK, LJUBLJANA

Resljeva cesta 24,

veletrgovina žita in mlevskih izdelkov

ŠTAMPILJE etikete SITAR & SVETEK Ljubljana Sv. Petra c. 13

Žimnice

modroce, postelne mreže, železne postelje izložljive, otomane divane in druge tapetniške izdelke dobite najcenejše pri RUDOLFU RADOVANU, tapetniku, Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma)

I. VARDIAN

Sisak 53. Hrv.

Cenike pošljem brezplačno

Priporoča svoje najboljše **Tamburice**

J. Stepušin

Zagreb Jurjevska 57

priporoča najboljše tamburice, partitura, strune, ole in vse potrebščine za vse glasbila

Odlikovan na pariški razstavi

Cenik franko.

Sveže najfinejše, norveško **ribje olje** iz lekarne dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani se priporoča bledim, slabotnim osebam.

Volna - bombaž

za stroino pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU LJUBLJANA, Stari trg 12 - Židovska 4.

POZOR! POZOR!

Vsakovrstne ure, zlatnino dobite ceno popravljeno z jamstvom ter v najkrajšem času. - D. MARINKO, urar, Ljubljana, Florijanska ulica 31.

Mesarji!

Stenska dvigala za klavnice, mesoreznice, klobasarice, sekire - mesarice, nože, bruse, ostrila za nože, stiskalnice za ocvirke nudi najceneje FR. STUPICA, železnina — Ljubljana. 9808

Suha cepljena, 1 m dolga **bukova drva** postavljena v hišo 500 D seženj. Pri večjem odjemu popust.

I. TIČAR - Maribor, Jezdarska ulica štev. 18.

ELEKTRO - LUX

čistilni aparati za prah, najlepše božično darilo za vsako inteligentno in varčno gospodinjo. - Zastopstvo, Ljubljana, Selenburgova 7/II. (Jadran. Pod. banka.) Uradne ure od 17 do 18 ure. 9997

Najboljše šiv. stroje,

gramofone, kolesa in dele kupite najceneje pri tvrd. PLEVEL V PRESKI pri Medvodah. Šivalni stroji do 2000 Din cenejši kot drugje. 10 letno jamstvo in popravilo na domu. - Pouk v vezenju brezplač. Prodajo se tudi na obroke. Zahtevajte ponudbe.

Priporočajte

naš list ob vsaki dani priliki

Priporočajte tudi njegov oglasni del.

Poizvedbe

ANGORA MAČKA

temnorujavo - progasta, z belim gobcem in nogami, je bila 16 dec. odnesena iz gostilne Koutny, Dunajska c. 71. Lepo nagrado dobi izsledilelj. (Na nepojasnjen način je tudi pred letom izginil istotam enak maček.) 10064

„ETOILE“ Gorčica (senf) je najboljša, dobi se v vseh delikatesnih in specerij. trgovinah

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z o. z.
na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

najugodneje.

Varnost nudijo lastna palača, nadpolovica delnic hotela »Uniona«, hiše in zemljišča. Krediti v tekočem računu. Posojila proti poroštvu, vknjižbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštnih položnicah.

Otvoril sem

na Dunajski cesti štev. 7

špecerijsko trgovino

Točna postrežba. — Sveže blago.
Solidne cene.
Specijaliteta: pšenična moka.

Priporočam se

Simon Jurčič.

Gramofone in gramofonske plošče

največje in svetovno sloveče tovarne z znamko
„HIS MASTER' S VOICE“
dobite samo v specijalni trgovini
A. RASBERGER, LJUBLJANA
Tavčarjeva ulica štev. 5.
Kolosalna tvorniška zaloga.
Caruso, Šaljapin, Kurz, Jeritza, Ruffo, Battistini, Tauber i. dr. sloveči pevci pojo samo na naših ploščah in aparatih.
300 aparatov in 10 000 plošč vedno v zalogi.
Samo kvalitetno blago! - Vsak aparat umotvor!

Oddajamo tudi cenejše izdelke znamk Odeon, Polyphon, Columbia, Homokord, itd. — Zanesljivim osebam odjsamo plačilo z daljšimi obroki. — Za vsak aparat jamčimo 2 leti.

Vsa popravila izvršimo v lastni delavnici strokovno ceno in pod jamstvom.

Pozor! *Od danes naprej nabavite za* *Pozor!*

„Božična darila“

vsakovrstnega modnega in manufakturnega blaga po zelo znižanih cenah v trgovini

Ihl & Kühar, prej Karl Soss
Maribor, Aleksandrova cesta 9.

Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Dunajska cesta 46. Tel. 379.

Vsakovrstna tesarska dela kakor moderne lesene stavbe, ostrešja hiš, vile, tovarne, cerkve in zvoniki, stropi, razna tla, stopnjice, lesenice, paviljoni verande, lesene ograje itd. Gradba lesenih mostov, jezov, mlinov

PARNA ŽAGA TOVARNA FURNIRJA

NOVO!

Neobhodno potrebna vsakemu trgovcu in industrijalcu

je druga izdaja

Adresarja Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev

za industrijo, obrt, trgovino in poljedelstvo.

Ravnokar izšlo! -- Temeljito na novo predelano!

Nudi vsakemu interesentu tisoč možnosti pri dobivanju novih zvez.

Uspeh siguren

Naklada
Jugoslavenskega RUDOLF MOSSE D. D.
Beograd, Terazije broj 25.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D., LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in **samo na debelo**

Premog domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe.
Kovaški premog vseh vrst.
Koks livarniški, plavžarski in plinski.
Brikete.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva 15/I.

Božična in Novoletna darila

se brez dvoma najbolje kupi

»PRI NIZKI CENI«

Ignac Žargi

Ljubljana, Sv. Petra c. 3 in 11

Velika izbera volnen. jopic, puloverjev, bluz, raznega perila, nogavic, rokavic, kravat itd., priporoča

po izredno nizkih cenah

„National“ registrirna blagajna

le dobro ohranjena se kupi.
Ponudbe z navedbo cene in opisa pod „National“ št. 9851 na upravo tega lista.

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam stali ob strani bolezni in smrti naše zlate mamice in soproge, gospe

Tinke Bebr

soproge načelnika kurilnice

izrekamo tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo. — Posebno zahvalo smo dolžni g. dr. Matku, žel. zdravniku za njegovo požrtvovalnost ob času bolezni, čč. duhovščini za zadnje spremstvo, železničarski godbi iz Zidanega mosta in uradniškemu pevskemu društvu za njih turobne žalostinke. - Nadalje velja naša iskrena hvaležnost vsem darovalcem cvetja in sploh vsem, ki so prihiteli, da spremijo drago ranjko na njeni zadnji poti. Vsem skupaj: Bog plačaj!

Zidani most, 17. decembra 1927.

Žalujoči ostali.

Naznanilo in zahvala.

Vsemogočni je poklical k sebi iz iskrenega objema obilne družine našega srčnoljubljenega, dragega soproga, očeta, gospoda

Jakoba Starc

v nedeljo 11. dec. t. l., po dolgi, mučeniški bolezni, previdenega s tolažili sv. vere. — K večnemu počitku smo ga z neizmerno potrtostjo spremili 13. dec. na Pobreško pokopališče v Mariboru. - Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja ob tej bridki in nenadomestljivi izgubi se ob tej priliki globoko zahvaljujemo vsem in vsakemu. Posebno zahvalo izrekamo čč. oo. frančiškanom, župniku Velecianu in pp. Cirilu ter Hiacintu za blažilno zadnjo tolažbo. - Gledališki upravi in udruženju igralcev za darovane krasne vence in ostalo cvetje, ter gg. profesorjem iz realke za udeležbo. Iskreno kličemo vsem ostalim dobrotnim darovalcem in tolažilcem ter obilnim udeležencem, znancem in prijateljem — srčni Bog plačaj!

Maribor, dne 17. decembra 1927.

Žalujoča družina.

KUPON ZA UGANKE V ILUSTRIRANEM SLOVENCU

Štev. 4.

Božična darila

kakor

žepne robce, jedilne garniture, preproge itd.

priporoča tvrdka

A. & E. Skaberne, Ljubljana
Mestni trg štev. 10.

Pri nabavi novih poslovnih knjig Vam postrežem z brezplačnim proračunom:

ANTON JANEŽIČ

knjigoveznica, črtalnica, industrija trgovskih knjig in šolskih zvezkov

Ljubljana, Florjanska ulica št. 14

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru r. z. z o. z.
Stolna ulica 6
Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6%
na trimesečno odpoved 8%

Kupim stalno vsako množino kostanjevega taninskega lesa - smrekove škorje, cele in zdrobljene, smrekove hmelove droge, rabljene sode od strojnega in jedilnega olja, v dobrem stanju, po najvišjih cenah. Akreditivno plačilo.

FRANC OSET - Sv. Peter v Savinjski dol.

✝

KRAJEVNI ŠOLSKI ODBOR V DUPLJAH naznanja tužno vest, da je Vsemogočni danes poklical gospoda

Lucijana Orla

šolskega upravitelja

po dolgoletnem bolehanju v boljše življenje.

Pogreb bo v ponedeljek dne 19. decembra 1927 ob pol 10. uri v Križah na Gorenjskem.

Duplje, dne 17. decembra 1927.

KRAJEVNI ODBOR.

✝

Božja volja je nenadoma pretrgala nit življenja našemu predragemu soprogu, očetu itd., gospodu

Antonu Legat

(p. d. Mazovec)

posestniku na Selu

ki je umrl 17. decembra, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v dobi 63 let.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v ponedeljek ob 10. uri iz hiše žalosti na farno pokopališče Breznica.

Selo pri Žerovnici, dne 17. decembra 1927.

ŽALUJOČI OSTALI.

Naša ljubljena mama

Marjeta Babnik

roj. Ježek

nas je danes po daljši bolezni zapustila.

Pogreb se vrši v nedeljo 18. t. m. ob 15. uri 30 min. iz Zg. Šiške št. 32 v Dravlje.

Spominjajte se naše matere v molitvi.

Zg. Šiška, dne 16. decembra 1927.

MARJETA, JAKOB, FRANC, VALENTIN, JOŽEF, ANTON, ANA, IVANKA in ALOJZIJ, otroci.

Trajno in koristno

darilo za **Božič** in **Novo leto** je **šivalni stroj Gritzner in Adler** v raznih opremah. **Za božič 10% popusta.** Tudi na obroke. Dobite le pri

Josip Peteline
Ljubljana
blizu Prešernovega spom. ob vodi.

Oglejte si razstavo, brez obveznosti do nakupa.

Klobuke, kape, **perilo**, kravate, **obleke, čevlje**, zimske **suknje** itd. Velika izbira po najsolidnejših cenah pri

Jakob Lah, Maribor
samo Glavni trg št. 2.

Kralj. angleška parobrodna linija
ROYAL MAIL LINE
za JUŽNO AMERIKO
Brazilijo - Uruguay - Argentinijo in KUBO - CHILE - PERU.
Informacije se dobe brezplačno pri zastopniku:
LJUBLJANA Kolodvorska ulica 26

Vsi k Miklavžu!

Za božične praznike vsi k Miklavžu

v trgovino **M. Černak in drug** na Vodnikovem trgu v Ljubljani, kjer dobi vsaka gospodinja za Božične praznike po brezkonkurenčnih cenah: nove rozine, grozdiče, cvebe, pristni trčani med, orehova jedrca, mandlje, lešnike, vanilijo, fige, orehe, citronat, arancine, najfinejšo banaško moko za pecivo in kruh, suho in namočeno polenovko, vse vrste kompotov, marmelado, čokolado, konjak, rum, likerje, čaj ter vse drugo špecerijsko blago na drobno in debelo. — Gospodična kuharica ima veselje do življenja, od kar kupuje vse špecerijsko blago samo pri Miklavžu, ker samo s tem zadovoljuje svojo gospodinjo. Zato: **Vsi k Miklavžu!**

Vsi k Miklavžu! Vsi k Miklavžu!

Vsi k Miklavžu!

Kostanjev taninski les
kupuje stalno
Ernest Marinc, Celje
Zrinskega ulica štev. 4

Pouk v krojnem risanju
in prikrojevanju damskih oblek daje redno — za dom in poklic — edino strokovno izprašana učiteljica in lastnica modnega salona
ROZA MEDVED, Ljubljana, Mestni trg 24
(naspr. rotovža). Uspeh pouka zajamčen. Učenkam z dežele se preskrbi stan. in hrana po zmer. ceni. - Istotam se izdelujejo vsakovrstni kroji po meri.

Trgovina z antikvitetami
Ljubljana, Sv. Petra cesta 24
(nasproti hotela Tratnik)
Prodaja in nakup.

Uprava veleposestev grofa Josipa Herbersteina v Ptuju
proda iz letošnjega etata:
1. v revirju Vurberg pri Ptuju:
ca. 350 m³ bukovih hlodov, ca. 300 m³ brestovih hlodov, ca. 60 m³ hrast. hlodov.
2. v revirju Hrastovec pri Sv. Lenartu:
ca. 80 m³ bukovih hlodov, in sicer Ia, IIa od 2 m dolžine in 25 cm srednega premera navzgor.
Ogled lesa na licu mesta je interesentom dovoljen. — Ponudbe je vposlati najkasneje do **30. decembra** t. l. na gornjo upravo z navedbo najvišjih cen loko gozd ali pa franko nakladalna postaja, katera je za bukovino pod 1. Ptuj, za brestov in hrastov les pod 1. Maribor ali Rače-Fram in za bukovino pod 2. Maribor ali pa Pesnica pri Mariboru.

PRESELITEV!

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem svojo tapetniško delavnico preselil iz Poljanske c. 15 na STARI TRG ŠT. 6 kjer bom nadalje izvrševal svojo tapetniško obrt.
Cenj. občinstvu se nadalje priporočam za blagohotna naročila
Franc Sajovic
tapetnik in dekorater

Salama
zimska kakor milanska Ia. novo blago, popolnoma zrelo, kakor tudi razne italijanske specialitete, kot Mortadella à la Bologna, Mortadella cylindra, Kačatori, Osokolo, Lyonska salama, Jeger salama — dalje ŠUNKE à la Praga, suho meso, slanina in čista domača svinjska mast se razpošilja po pošti in železnici. — Cenik pošljem na zahtevo brezplačno.
MILIVOJ PUTNIK
tvornica salam, suhomesnega blaga in masti,
BELA CRKVA, BANAT.

Ceneše kot ob
RAZPRODAJAH
e dobi vsakovrstno manufakturno blago samo pri
TRPIN, MARIBOR, Glavni trg štev. 17

Svetovno znane **Prave Original**
Lutz-ove peči
iz Bludenz-a in **email-tablice** z napisom ima v zalogi **samo**
ing. Mate Guzelj, Ljubljana-Šiška,
Jernejeva cesta 5 — blizu stare cerkve na dvorišču pod Celovško cesto štev. 58

Prvovrstna
dalmatinska vina
čez ulico 1 Din ceneje — toči od 20. t. m. naprej GOSTILNA »PRI ŠTEFANU«.

Važno za krojače! Izšla je nova, velika
Knjiga krojaštva
za samouke v prikrojevanju. Tretja, prenovljena izdaja v slovenskem jeziku. - Dobi se pri
A. KUNC, Ljubljana, Gosposka ulica 7.
Zahtevajte opis knjige

Duble-štofe, velurje, kamgarne, češke in angleške kvalitete
kupite zanesljivo dobro in po konkurenčnih cenah pri tvrdki
I. PREAC
Maribor Glavni trg 13.

„Spectrum" d. d.
Inž. Kopista, Dubsky in Krstić
tvornica ogledal in brušenega stekla
Ljubljana VII
Medvedova ulica 38, telefon 343
Zagreb, Beograd, Osijek. Središnjica: ZAGREB
Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5—6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekle vanje v med. Fina navadna ogledala.

RADIO
FRANC BAR
PISALNI STROJI
SE
JE
PRESELIL
NA
MESTNI TRG 5

Sol sv. Roka za noge

Poškodbe in pekoče noge.

ozdravlja noge.
Ako raztopimo malo množino soli sv. Roka za noge v topli vodi, dobimo vodo, ki je nasičena z oksigenom, ki čudovito dobro učinkuje na bolečo nogo in ustavi bolečine, ki so se pojavile vsled tiščanja čevljev. Ozdravi najbolj zastarele ozebline, neznosno srbečico, ki jo povzroča ozeblina, in vsako rano na nogi. Pri daljšem namakanju postanejo kurja očesa in trda koža tako mehka, da se morejo odstraniti brez noža ali britve. Prav gotovo je, da sol sv. Roka za noge popolnoma uredi najbolj zanemarjeno nogo. Ozki, celo novi čevlji postanejo udobni, kakor bi jih nosili že več let. Lahko poljubno hodite in več ur stojite na enem mestu, ne da bi občutili najmanjše bolečine ali utrujenost.
Velik zavoj sv. Roka soli za noge stane Din 16'—
Dobiva se v vsaki lekarni in drogeriji.

ŽOLČNI KAMENČKI
Interesantno brošuro o uspešnem zdravljenju žolčnih kamnov Vam pošlje brezplačno lekarna pri Odrešeniku Praga II, Vyšehradska tř. Pišite takoj.

Klavirji in pianini
prvih svetovnih tvrdk, po znatno znižanih cenah vedno v zalogi. Oddajam tudi na obroke.
M. ROPAS, CELJE.
Vsa popravila in uglaševanje strokovnjaško.

Zahvalim
se **Herceg-Bosni**, splošni zav. družbi, podružnici v Ljubljani, ki mi je hitro in zelo kulantno izplačala odškodnino za v novembru zgoreli skedenj in gospodarsko poslopje.
Stročja vas, v decembru 1927.
PUCONJA MATIJA.

Najstarejša tovarna
pohištva
I. I. Naglas v Ljubljani,
Turjaški trg štev. 6
priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva, žimnic, zof, foteljev i. t. d. po zelo nizkih cenah.

Sir H. Rider Haggard: 15

Kleopatra, egiptovska kraljica.

»Bedak!« sem mu prestrigel besedo, »bedak! Nazivlješ ga velikim, ampak kako more biti moški v resnici velik, ki nima moči, da bi zoprval ženskim zvijačam? Ta Cezar, na čegar besedi je ves svet visel! Cezar, na čegar dihljaj je štirideset legij korakalo na pot in izpremenilo usodo celih narodov! Mrzli, dalekovidni Cezar, ta junak — ta Cezar je padel kot zrel sad zvijačnemu dekletu v naročaj! Ej, iz preproste gline je bil ta rimski Cezar! Kakšno revše!«

Sepa pa me je pogledal in zmajal z glavo. »Ne bodi prenagljen, Harmakis, in ne govori s tako ponosnim glasom. Ali ne veš, da je v vsakem železnem oklepu sklep ali gib, in gorje njemu, ki ga nosi, če najde meč ta sklep! Ženska je pri vsej svoji slabotnosti vendarle najmočnejša sila na svetu. Ona je krmilo vseh stvari, ki so človeške; prihaja v mnogih oblikah in potrka na mnoga vrata; hitra je in potrpežljiva in njena strast ni tako nevodljiva kakor strast moškega, marveč je kakor miren konj, ki ga lahko vodiš kamor hočeš in moreš vajeti nategniti ali popustiti, kakor pač nanese prilika. Ona ima oči stotnika in trdna mora biti ona trdnjava srca, kjer ne najde prostora za ugodno priliko. Ali ti kri v mladosti močno polje? Ona jo bo prekosila in tudi njeni poljubi se ne bodo utrudili. Ali si nagnjen k častihlepju? Ona ti bo odprla tvoje notranje srce in ti pokazala pota, ki vodijo do slave. Ali si izmučen in utrujen? Ona ima tolažbo v svojih prsih. Ali si padel? Ona te more vzdigniti, premamiti tvoje čute in pozlatiti poraz z zmagoslavjem. Da, Harmakis, take reči lahko stori, kajti narava se vedno bori na njeni strani; in v tem ko jih stori, lahko vara in ustvari tajni konec, pri katerem ti nisi udeležen. Tako vlada ženska svet. Za njo se vršijo vojske; za njo trošijo moški svojo moč, da si nabirajo korist; za njo delajo dobro in slabo in streme po veličini, da bi našli pozabljenje. Ona pa še vedno sedi podobna onile Sfingi tam in se smehlja. Noben moški še ni nikoli uganil vse zagonetke njenega nasmeha, ni doznal vseh skrivnosti njenega srca. Ne zasmehuj, ne varaj se, Harmakis! V resnici mora biti velik tisti, ki more kljubovati moči ženske, ki je, ovijajoč se okoli njega kakor nevidni zrak, pogosto najbolj močna takrat, kedar čuti najmanj opazijo.«

Na ves glas sem se zasmejal. »Resnobno govoriš, stric Sepa,« sem rekel, človek bi skoraj mislil, da nisi prišel nepoškodovan skozi ta siloviti ogenj izkušnjave. No, kar se mene tiče, jaz se ne bojim ženske in njenih zvijač. Ničesar ne vem o njih in tudi nočem nikdar vedeti. Še vedno pa sem teh misli, da je bil ta Cezar bedak. Da bi jaz bil na onem mestu, kjer je bil Cezar, bi dal tisti sveženj preprog zvaliti po stopnicah palače v pristaniško blato, da bi ohladil vso prešernost.«

»Nikar, nehaj vendar!« je zavpil stric glasno. »Zlo je tako govoriti; bogovi naj odvrnejo slabo znamenje in naj ti ohranijo to mrzlo moč, s katero se ponašaš. Ej, človek, ti ne veš — ti v tvoji moči in lepoti, ki je nima para, pri moči tvojega znanja in sladkosti svojega jezika — ti ne veš! Svet, med katerim se moraš kretati, ni svetišče kakor je svetišče božanske Izide. No, pa — mogoče je tako. Moli, da se led tvojega srca nikdar ne staja, potem boš velik in srečen in Egipt bo osvobojen. Sedaj pa naj zopet povzamem svojo zgodbo — tukaj vidiš, Harmakis, ženska hoče imeti svoje mesto celo v tako resnobni zgodbi. Ko se je Kleopatrin brat Ptolemej iznebil Cezarja, se je obrnil izdajsko zoper njega. Nato sta Cezar in Mitridat napadla taborišče Ptolemeja, ki je pobegnil čez reko. Njegov čoln pa so potopili begunci, ki so pritiskali nanj in tak je bil bedni konec tega Ptolemeja.

Ko je bila vojna končana in mu je ona med tem porodila sina Cezariona, je Cezar določil mlajšega Ptolemeja, da naj vlada skupaj s Kleopatro in je njen mož po imenu, sam pa se je podal v Rim, kamor je vzel seboj lepo kraljičino Arsinoo, da bi vkovana v verige stopala v njegovem zmagoslavnem sprevodu. Ampak velikega Cezarja ni več. Umrl je kakor je bil živel, v krvi in prav kraljevsko. Kraljica Kleopatra pa je stoprav pred kratkim, ako se sme zaupati mojim obvestilom, s strupom umorila svojega brata in moža Ptolemeja in vzela svojega otroka Cezarijona, da ji bo drug na prestolu, katerega drži s pomočjo rimskih legij in pa, kakor se govori, s pomočjo mladega Seksta Pompeja, ki je nasledoval Cezarju v njeni ljubezni. Ampak po vsej deželi vre in se kuha zoper njo, Harmakis. V vsakem mestu govore otroci Khema o osvoboditelju, ki ima priti — in to si ti, Harmakis. Čas je malodane zrel. Ura je blizu. Pojdi nazaj v Abutis in spoznaj poslednje skrivnosti bogov in se snidi z onimi, ki bodo vodili izbruh viharja. Potem pa delaj, Harmakis, delaj, pravim, in udari na Khem in osvobodi deželo Rimljanov in Grkov ter zasedi svoje mesto na prestolu tvojih božanskih očetov in bodi kralj. V ta namen si bil rojen, knez!«

Peto poglavje.

Harmakis se vrne v Abutis. — Praznovanje misterij. — Pesem Izide. — Amenemhetovo svarilo.

Drugi dan sem objel strica Sepa in s koprnečim srcem odšel iz Anuja proti Abutisu. Da povem na kratko, vrnil sem se srečno tja; odsoten sem bil pet let in en mesec in sedaj nisem bil več deček ampak dorastel mož z glavo, dobro založeno s človeškim znanjem in starodavno egipčansko modrostjo. Zopet sem videl nekdanje kraje in poznane obraze, dasi jih je nekoliko malo manjkalo, ker so bili odšli k Ozirisu. Ko sem jezdil preko polja in se približal zidovju, ki ograja tempelj, so mi prišli naproti duhovni in drugi ljudje, da bi me pozdravili; med njimi je bila tudi stara Atua, kateri je čas vrezal na čelo samo nekoliko novih gub, drugače pa je bila prav taka, kakor pred petimi leti, ko je zagnala sandalo za menoj.

LJUDSKA KNJIŽNICA v založništvu Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani: 23 zvezek A Sheehan, Nodlag. Povest irskega dekleta. 24 Din, vez 32 Din — 24 zvezek: A Marby. Hanka. Lužiško-srbska povest. 22 Din, vez 30 Din — 25 zvezek Haggard. Hči cesarja Montezume Din 30, vez Din 42 — Storžek in njegovo burkasto življenje 14 Din, vez 22 Din — 27 zvezek Pregelj. Otroci solnca. Din 24, vez Din 32

ORIGINALNE BARVE, MATRICE (KOŽE), VOSČEN PAPIR, ZA GESTETNER-CYKLOSTIL, SPECIJALNI PAPIR ZA RAZMNOŽEVANJE, SE DOBI VEDNO IN NAJCENEJE PRI **LUD. BARAGA, LJUBLJANA** SELENBURGOVA UL. 6/I. TELEFON št. 2980

Po celoletnem delu Vašim domačim božično obdarovanje!

V dragih časih **praktična darila:**

Crepe de Chine
brokati
kitajska svila
žameti gladki, desinirani in pralni
svilene rute in **šerpe**
angleško blago vseh vrst in kvalitet
preproge in **zastori**
namizne garniture
odeje šivane in volnene

Ne odlašajte z nakupom na zadnji dan! Zadnje dni je velik naval.

SEDAJ še lahko mirno izbirate.
SEDAJ Vam prodajalec lahko v miru svetuje.
SEDAJ IMATE VEČJO IZBIRO.

J. GROBELNIK - LJUBLJANA

★ **Pomaranče, limone** mandarine, ter vse drugo južno in domače sadje zelenjave in deželni pridelki se dobe **najceneje** pri tvrdki

M. Stele & I. Pielick
Ljubljana
Šolski drevored (Semenišče)
Telefon int. 2547
Zahtevajte cenik! ★

RADIO-AVTO- akumulatorske BATERIJE po konkurenčnih cenah izdeluje in popravlja **„Vatra“** MARIBOR, Strossmayerieva ulica 3

Citraši!

Telefon: Halo! — Kdo tu?

Dvanajsti zvezek »Slov. narodnih pesmi za citre in petje«. — Kakšne pesmi so? — »Pogled v nedolžno oko«, »Volga«, »Doberdob« itd. — Dobro! Pošljite zvezek s povzetjem! — Ne tako! Povzetje je drago! Pošljite torej prej denar, in potem ni nikakih sitnosti! — Sitnež! Koliko stane zadnji zvezek? — 20 Din, pa dobite še seznam vseh zvezkov in pesmi za citre. — Pošljem takoj! — Naslov?

Ivan Kiferle, Ljubljana,
Gosposka ulica 9.

DOL

obvezo in spregledajte vendar enkrat, da je samo Vaš dobiček, ako še danes kupite dopisnico za 50 par in pišete takoj po vzorce od sukna in kamgarna za moške obleke, razne volne za damske obleke, belega in pisanega platna, cefirja, barbenta, flanele in sploh vse manufakture na veletrgovino **R. Stermecki, Celje št. 18,** kjer je izbira velikanska, kvaliteta izborna in cene čudovito nizke. Naročila čez 500 Din poštnine prosto.

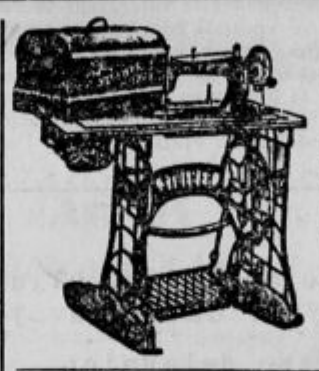

Najpopolnejši **STOEWER** šivalni stroji za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom

Preden si nabav. stroj, oglejte si to izrednost pri tvrdki

L. BARAGA
Ljubljana
Selenburgova ulica št. 6/I.
Brezplačen pouk. 15 l. ams.
Telefon štev. 960

KNJIGOVEZNICA K. T. D.

črtalnica in tvornica poslovnih knjig v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6/II

priporoča

svojo stalno veliko zalogo mnogovrstnih salda-konti, štrac, journalov i. t. d. lastnega izdelka.

Vstopnice za razne prireditve, blagajniške bloke i. t. d.

Najugodnejši nakup koledarjev za l. 1928

Vam nudi

tiskarna „Slovenija“

LJUBLJANA :: Wolfova ulica št. 1.

Ker je zaloga omejena, poslužite se te prilike še pred Novim letom. Izdelki so prvovrstni in predčačijo uvoženemu tozadevnemu blagu. — Cene:

Pisarniški (beležni) koledar . . .	Din 9—10.—
Blok utrgalni koledar, brez stene .	Din 4.50
Blok utrgalni koledar z lepo slov. sliko okr. steno (pripr. za trgovce)	Din 7.—
Stenski koledar	Din 5.—
Žepni notes koledar	Din 5—6.—
Mali koledarček	Din 4—5.—

V reklamne svrhe tiskani koledarji na kartonu 11 × 7½ cm 1000 kom. 500 Din, 500 kom. 300 Din.

Umetna gnojila

jabolka in čebulo dobite najceneje pri

Gospodarski zvezi v Ljubljani.

„SIDOL“

najbolje sredstvo za čiščenje vseh kovin, čisti tudi okna in zrcala. Da ne boste oškodovani, pazite pri nakupu v lastnem interesu na ime

„SIDOL“

ter najodločnejše odklanjajte raznovrstne manj vredne ponarejene znamke.

„SIDOL“

se dobi v vsaki trgovini.

Kje se najbolje kupi, je brez dvoma znano.

»Pri nizki ceni«

Ivanka Štrukelj

Škofja Loka, Nunska ulica 96.

Za moške in ženske obleke sukno, hlačevina, kamrik, cefir, barhent, flanela, robci, nogavice, kravate, srajce, spodnje hlače, izgotovljene moške obleke, štoflaste in cajgaste hlače, ženski in otroški predpasniki, otroške oblekce, itd.

POLEG NIZKE CENE ŠE 10% POPUST!

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica št. 4

(popreje pri Belem volu)

◆

Obrestuje hranilne vloge po najvišji mogoči obrestni meri in je denar pri njej najvarneje naložen, ker jamčijo poleg rezerv in lastnih hiš vsi člani z vsem svojim premoženjem.

◆

Posojila in trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Hranilne vloge nad Din 52,000.000·-

Bog Vsemogočni je poklical mojo nenadomestljivo, nepozabno soprogo ozir. našo zlato mamico, sestro in svakinjo, gospo

Frančiško Müller

soprogo posestnika in vinskega trgovca

danes ob 13 v boljše življenje.

Pogreb blagopokojnice bo v ponedeljek, dne 19. t. m. ob 3 popoldne na župno pokopališče v Domžalah.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi v Domžalah.

Nepozabno priporočamo vsem prijateljem in znancem v blag spomin in molitev.

Stob pri Domžalah, 17. decembra 1927.

ANTON MÜLLER ml., soprog.
ZVONKO, VLADKO, JANKO, DRAGO, sinovi. — ANICA, MINKA, MAJDKA, hčere. — Vsi ostali sorodniki.

Elektrotehnično podjetje

Karol Florjančič

v Celju, Cankarjeva cesta 2

(poleg davčnega urada).

Inštalacije električnih naprav za luč in pogon, telefonov, zvoncev radioaparatov. Poprava elektromotorjev in vsakovrstnih električnih naprav. V zalogi: lestenci, svetilke, likalniki, motorji, števci, žarnice itd. in ves elektromaterijal. Točna postrežba! Nizke cene! Proračuni brezplačno!

Import - Eksport

svežega južnega sadja

na malo in veliko. Točna postrežba, najnižje dnevne cene.

T. Cutič, Ljubljana, Miklošičeva c. št. 18, pritlič.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzojav. naslov: Gospobanka **Ljubljana, Miklošičeva cesta 10** Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000·—, vloge nad Din 250,000.000·—

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Ceč. Izdajatelj: dr. Fr. Kulovec. Urednik: Franc Terseglav.